

WSPÓLNOTA

Liderzy inwestycji

Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2019–2021

Fot. UM Płońsk

NAJBARDZIEJ OPINIOTWÓRCZY DWUTYGODNIK O SAMORZĄDZIE

Wersja
papierowa

Wersja
elektroniczna

ZAMÓW PRENUMERATĘ NA 2023 R.

Inwestycje samorządowe 2019–2021

Na czołowych miejscach w swoich kategoriach mamy kilka nowych samorządów. Wśród małych miast liderem jest Uniejów (woj. łódzkie), który zwykle plasował się bardzo wysoko, jednak nie na pierwszym miejscu (w poprzedniej edycji był trzeci). Wśród miast powiatowych miejscami pierwszym i drugim zamieniły się Poddębice (również woj. łódzkie) i Polkowice (dolnośląskie). Podobna zmiana zaszła wśród powiatów – tym razem wysokomazowiecki (woj. podlaskie) wyprzedził przasnyski (mazowieckie).

Autorzy: Paweł Swianiewicz, Julita Łukomska*

Spojrzenie na wydatki inwestycyjne samorządów w 2021 roku prowadzi do wniosku, że sytuacja finansowa JST nie jest tak dobra, jak mogłoby to wynikać z wypowiedzi niektórych urzędników rządowych. Był to już trzeci kolejny rok spadku tych wydatków (por. rys. 1). Nie był on wielki, ale mając na uwadze równoczesny, przyspieszający wzrost cen robót budowlanych i materiałów, jego skutki w wymiarze rzeczowym mogą być większe niż sugeruje sam rysunek.

Spadek dotyczył tym razem wszystkich kategorii JST. Największy był w samorządach wojewódzkich (15 proc.) i w miastach na prawach powiatu (prawie 13 proc.), a minimalny w gminach (niespełna 2 proc.). Jest to zatem wynik odwrotny niż rok wcześniej, kiedy inwestycje najszybciej spadały w gminach, a najwolniej w województwach.

Inwestycje miejskie to nie tylko budżet

Ale dane na rys. 1 to tylko część obrazu. W przypadku miast na prawach powiatu od wielu lat analizujemy, przy okazji naszego rankingu, nie tylko wydatki budżetowe, ale także inwestycje realizowane przez spółki miejskie. W 2021 r.

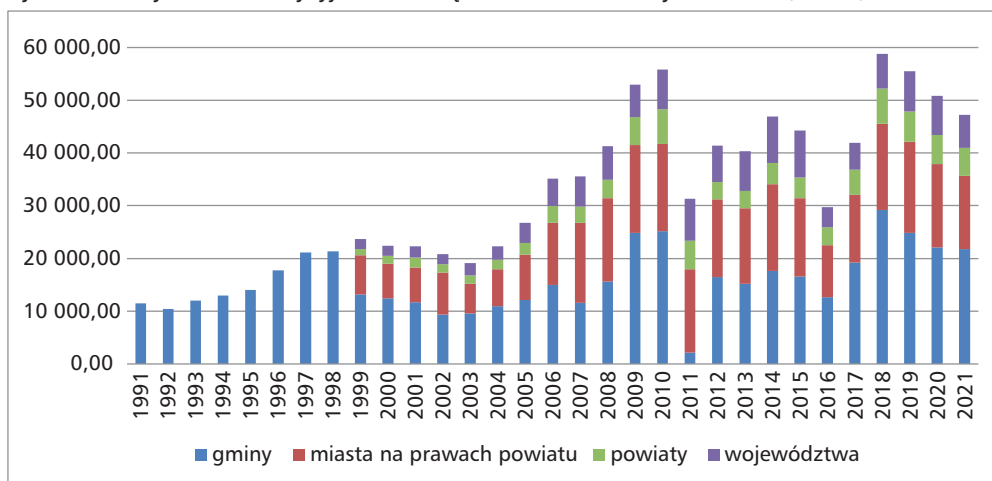
spółki minimalnie zwiększyły wartość prowadzonych przez siebie inwestycji (o ok. 2 proc. w cenach stałych), co jednak nie zrównoważyło spadku majątkowych wydatków budżetowych. Udział inwestycji finansowanych przez spółki w całości inwestycji miejskich wzrósł z 27 proc. w 2020 do 30 proc. w 2021 r. W niektórych miastach było to jeszcze więcej. W Gdyni, Włocławku i Skierniewicach spółki prowadziły 44 proc. wszystkich inwestycji miejskich, w Krakowie – 42 proc., w Słupsku – 39 proc., a w Krośnie – 37 proc. Uwzględnienie informacji o inwestycjach spółki komunalnej ma duże znaczenie dla kolejności w naszym rankingu. Wśród miast wojewódzkich Kraków, znajdujący się na 5. miejscu, bez uwzględnienia danych ze spółek figurowałby dopiero

na 10. pozycji. Jeszcze większe przesunięcia obserwujemy wśród mniejszych miast na prawach powiatu. Dzięki danym pochodzącym z ankiety dotyczącej spółek komunalnych Elbląg przesunął się z 40. na 28. pozycję, Skierniewice z 28. na 19., a Gdynia z 16. na 7. Ale zmiany nie dotyczą liderów naszego rankingu największych miast (Opola i Świnoujścia).

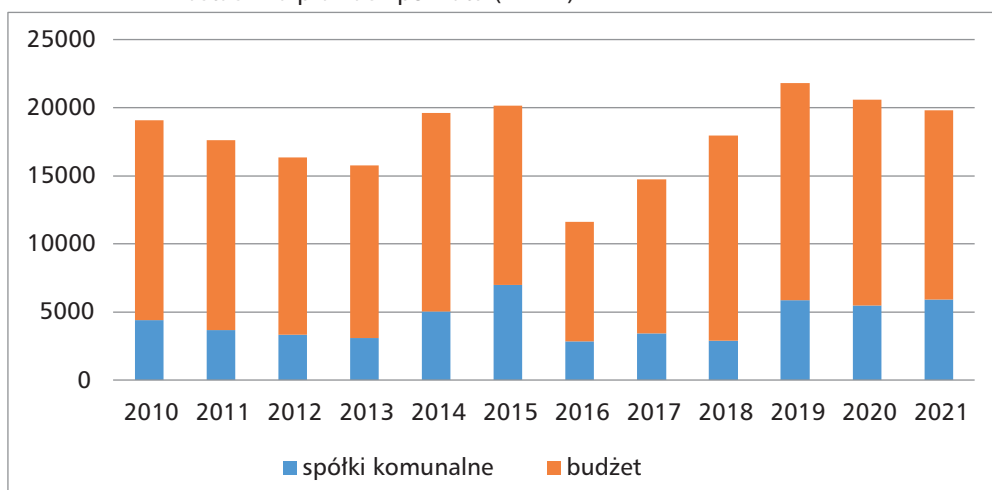
Inwestycje na kredyt...

Warto jednak zauważyć, że inwestycje realizowane w 2021 r. przez duże miasta w większym stopniu niż jeszcze rok wcześniej prowadzone były w oparciu o zadłużenie. Licząc w cenach stałych zadłużenie budżetów miast na prawach powiatu nie zmieniło się, przy – przypomnijmy – spadającym wolumenie prowadzonych projektów inwestycyjnych. Przy czym duże miasta to jedyna kategoria jednostek samorządowych, w których zadłużenie nie uległo zmniejszeniu (w gminach spadło o 6 proc., w powiatach o 10 proc.,

Rysunek 1. Wydatki inwestycyjne samorządów w cenach stałych z 2021 (mln zł)

Rysunek 2. Wydatki inwestycyjne spółek komunalnych i budżetów samorządowych w miastach na prawach powiatu (mln zł)

Znaczna część rządowych programów dotacyjnych była reklamowana jako rekompensata trudności gospodarczych będących pochodną pandemii COVID-19 albo rekompensata niekorzystnych dla samorządów reform podatkowych. Mimo że zmiany najbardziej niekorzystny wpływ miały na duże miasta, to nie one stały się głównym adresatem wsparcia dotacyjnego.

a w województwach o 12 proc.). Jeszcze wyraźniej widać te procesy, kiedy porównamy rok 2021 do 2109 – zadłużenie budżetów dużych miast wzrosło o 13 proc., przy minimalnym spadku w gminach i wyraźniejszym (po ok. 10 proc.) w powiatach i województwach. Nie dysponujemy informacjami o zadłużeniu spółek komunalnych, ale w naszej ankiecie pytaliśmy o zaciągane w kolejnych latach kredy-

ty. Z otrzymanych odpowiedzi wynika, że wolumen nowego zadłużenia zaciąganego przez spółki wzrósł w porównaniu z rokiem 2020 o 4 proc., a w porównaniu z rokiem 2018 – aż o prawie 30 proc. Przytoczone w tym akapicie informacje potwierdzają obserwację (zawartą m.in. w opisie tegorocznego rankingu najzamożniejszych samorządów), że od mniej więcej 2018 r. najbardziej niekorzystne zmiany sytuacji finansowej obserwujemy właśnie w miastach na prawach powiatu.

... a nie za swoje

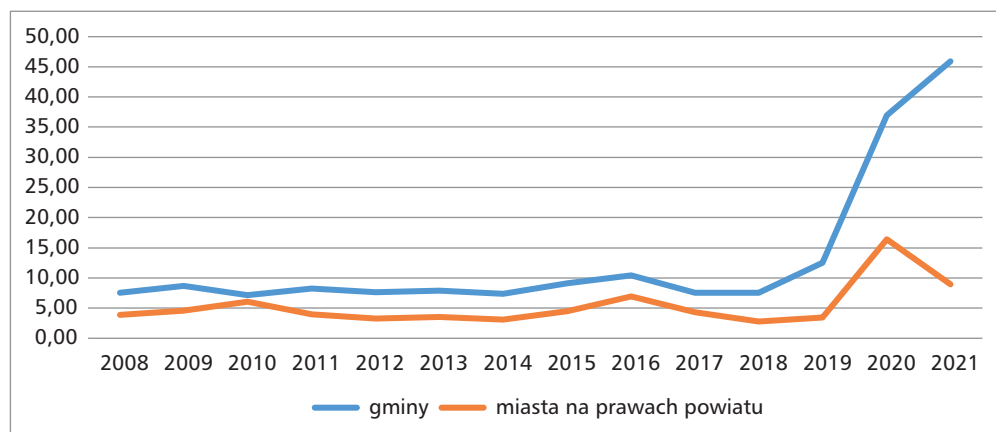
Inna bardzo wyraźna zmiana, jaka zachodzi od kilku lat w finansowaniu inwestycji samorządowych, to rosnące uzależnienie od krajowych dotacji. Urzędnicy rządowi często podkreślają, że nigdy wcześniej samorzady nie dostawały tak dużego wsparcia finansowego. Nie ulega wątpliwości, że tak właśnie jest. Ale druga część obrazu, o której należy koniecznie wspomnieć, jest taka, że równocześnie pogorszyły się możliwości samodzielnego prowadzenia projektów inwestycyjnych, między innymi w wyniku zmian w systemie podatkowym. Łączny efekt jest taki, że ogólna zdolność inwestycyjna samorządów nie zmieniła się. Gdyby było inaczej, widzielibyśmy to na rys. 1 obrazującym łączny poziom wydatków inwestycyjnych. Zmieniła się natomiast struktura finansowania. Oczywiście, bardzo ważne dla wielu gmin, powiatów czy województw pozostają środki pochodzące z programów operacyjnych wspieranych przez fundusze strukturalne i Fundusz Spójności Unii Europejskiej. Ale jeśli pominiemy projekty wspierane przez środki unijne, to w ostatnich latach drastycznie wzrosło znaczenie krajowych dotacji, zaś spadła rola funduszy własnych samorządów. Jak widzimy na rys. 3, ten wzrost dotyczy przede wszystkim gmin – gdzie dotacje pokrywają już ponad 40 proc. wydatków na inwestycje inne niż wspierane przez fundusze unijne – ale w znacznie mniejszym stopniu dużych miast (miast na prawach powiatu). Trzeba sporo złej woli albo braku zrozumienia dla idei samorządności, aby nie dostrzec, że taka zmiana struktury finansowania inwestycji oznacza wyraźny spadek autonomii lokalnej w zakresie samodzielnego określania priorytetów i realizowania programów rozwojowych.

Problemem pozostawiającej sporo do życzenia alokacji środków z dotacji zajmowaliśmy się przy innych okazjach i nie będziemy go teraz omawiać. Niemniej jednak warto zwrócić uwagę, że znaczna część programów dotacyjnych reklamowana była jako mająca zrekompensować trudności gospodarcze będące pochodną pandemii COVID-19 albo zrekompensować niekorzystne dla samorządów zmiany w ustawach podatkowych. Mimo że zmiany te miały najbardziej niekorzystny wpływ na duże miasta, to nie one stały się głównym adresem wsparcia dotacyjnego.

Metoda rankingu

Metoda rankingu jest (niemal) identyczna jak w ubiegłych latach. Pod uwagę bierzemy całość wydatków mają-

Rysunek 3. Dotacje krajowe (bez środków na współfinansowanie inwestycji UE i bez dotacji między JST) jako % całości wydatków inwestycyjnych

kowych poniesionych w ciągu ostatnich trzech lat (w tym przypadku 2019–2021). W ten sposób chcemy uniknąć dużych, chwilowych wahań wskaźnika będącego podstawą rankingu. Wydatki inwestycyjne, zwłaszcza z mniejszych jednostkach, cechują się znaczną cyklicznością. W poszczególnych latach mogą być bardzo wysokie, co wiąże się z realizacją ważnej inwestycji, aby potem okresowo spadać do znacznie niższego poziomu. Uzasadnieniem uwzględnienia wydatków majątkowych (a nie tylko inwestycyjnych) jest fakt, że np. wydatki na dokapitalizowanie spółek są de facto często przeznaczane na wsparcie projektów inwestycyjnych. Zresztą, wydatki majątkowe niebędące równocześnie inwestycyjnymi to niewielka część uwzględnianych wydatków (około 2–3 proc.). Poza wydatkami zapisanymi w budżecie staramy się uwzględniać także te ponoszone ze środków własnych przez spółki komunalne. W tym celu od kilkunastu lat rozsyłamy ankiety do miast na prawach powiatu. Wiemy skądinąd, że skala działalności inwestycyjnej spółek komunalnych w mniejszych miastach jest znacznie mniejsza niż w miastach na prawach powiatu, więc skala błędów wynikającego z oparcia się tylko na danych budżetowych jest tam mniejsza. Niestety, oznacza to, że wyniki rankingu nie w pełni oddają sytuację w średnich i małych miastach, w których spółki stanowią istotny element realizacji strategii inwestycyjnych. No cóż, nie gromadzimy w Polsce

oficjalnych danych, które pozwoliłyby na uzyskanie pełnego, niezniekształconego obrazu. Należy podkreślić, że dane te opierają się na zaufaniu do prawdziwości i dokładności przekazywanych nam informacji. W tym roku na naszą ankietę odpowiedziało 63 miast na prawach powiatu (wyjątkami były Bytom, Chorzów i Ruda Śląska).

Jeśli chodzi o pozycje liderów to tegoroczny ranking odznacza się dużą stabilnością. Niemniej jednak kilku z nich zmieniło się w stosunku do poprzedniej edycji rankingu. Wśród małych miast takim nowym liderem jest Uniejów (woj. łódzkie), który zwykle plasował się bardzo wysoko, ale jednak nie na pierwszym miejscu (w poprzedniej edycji był trzeci). Wśród miast powiatowych miejscami pierwszym i drugim zamieniły się Poddębice (również woj. łódzkie) i Polkowice (woj. dolnośląskie). Podobna zamiana nastąpiła wśród powiatów – tym razem wysokomazowiecki (woj. podlaskie) wyprzedził przasnyski (mazowieckie). W pozostałych kategoriach liderzy zajmują swoje miejsca co najmniej trzeci raz z rzędu. ■

**Paweł Swianiewicz jest profesorem nauk ekonomicznych, kierownikiem Zakładu Studiów Społeczno-Ekonomicznych w Instytucie Gospodarki Przemysłowej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu; Julita Łukomska jest adiunktem w Katedrze Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego*

PRACOWNIK SAMORZĄDOWY

to miesięcznik o tematyce kadrowo-płacowej adresowany do urzędników samorządowych szukających specjalistycznej wiedzy.

Od ponad 10 lat co miesiąc dostarczamy fachowej wiedzy na najwyższym poziomie, przygotowanej specjalnie dla pracowników urzędów. Pomagamy rozwiązywać największe problemy i wyjaśniamy wątpliwości pojawiające się w codziennej pracy kierownictwa oraz wydziałów odpowiedzialnych za sprawy pracownicze i płacowe. Prezentujemy również dobre praktyki i pomysły na jeszcze lepszą organizację codziennej pracy.

W „Pracowniku Samorządowym” znajdą Państwo m.in.:

- pogłębione analizy prawne
- wyjaśnienia związane z płacami, dokumentacją kadrową, organizacją pracy urzędu itd.
- informacje o najnowszych zmianach w prawie
- zawsze aktualne orzecznictwo
- odpowiedzi na pytania i problemy zgłaszane przez czytelników
- najnowsze trendy w zarządzaniu urzędem

„Pracownik Samorządowy”
w nowej szacie graficznej
z jeszcze większą dawką
praktycznej wiedzy

**DOŁĄCZ DO GRONA
PRENUMERATORÓW
JUŻ DZIŚ!**

- za pomocą formularza przesłanego na adres:
MUNICIPIUM SA, ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa
- e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl
- w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia

Warmia i Mazury potrzebują działań szytych na miarę

– Tereny województwa warmińsko-mazurskiego, najbardziej chyba uszkodzone powojennie ziemie współczesnej Polski, nie zdążyły jeszcze w pełni zaspokoić podstawowych potrzeb cywilizacyjnych, tymczasem już stają przed nowymi wyzwaniem – zwraca uwagę marszałek województwa Gustaw Marek Brzezin.

W dzisiejszym świecie dynamicznie zyskuje na popularności idea powrotu do życia w zgodzie z naturą, a moda na wszystko co „eko” sprawiła, że znacząco poprawiły się standardy środowiskowe we wszystkich aspektach życia gospodarczego i społecznego. W tym kontekście podstawowy zasób województwa warmińsko-mazurskiego, jakim jest czyste, względnie nieprzetworzone środowisko przyrodnicze, okazuje się skarbem. I to z wielu powodów.

– Środowisko przyrodnicze na Warmii i Mazurach postrzegane było i jest głównie w aspekcie letniej turystyki i rekreacji. Wizerunek województwa od lat powiązany jest ściśle z wakacyjnym wypoczynkiem, uprawianiem sportów wodnych, rekreacją na łonie natury itp. I tego typu stereotypowe myślenie trudno jest przełamać. A przecież aspekt środowiskowy sprawia, że region mógłby być wiarygodnym sprzedawcą „zielonych” technologii, tym bardziej, że popyt w tym obszarze stale rośnie – mówi marszałek Brzezin.

W obliczu klimatycznych zmian

– Biorąc pod uwagę prognozę skutków zmian klimatu w Polsce w perspektywie do 2050 roku, warmińsko-mazurskie rekonfiguruje się na mapie polskich regionów. Ze znośną temperaturą, zasobami słodkiej wody i roślinnością stanie się nie tylko dobrym, ale wręcz cennym miejscem do życia i prowadzenia działalności. Będzie pełnić funkcję swoistego rezerwuaru zasobów naturalnych dla Polski – mówi marszałek województwa.

Jednocześnie, dość paradoksalnie, zachodzące zmiany klimatyczne w połączeniu z unijną strategią rozwoju Europejski Zielony Ład i towarzyszącym jej instrumentom finansowym stwarzają warunki do osiągnięcia przez województwo niezależności energetycznej, opartej o źródła energii odnawialnej, co niesie nadzieję na nie tylko własną, ale i tańszą energię.

Marszałek Gustaw Marek Brzezin

W odniesieniu do transformacji energetycznej identyfikujemy dzisiaj także kilka istotnych wyzwań dla regionu. Wśród nich jest przywiązanie do opalanych drewnem kominków, które są elementem istotnym z punktu widzenia turystów odwiedzających Warmię i Mazury. To powód zwiększonego oporu mieszkańców przed ich likwidacją. Tradycyjne metody ogrzewania są również postrzegane jako element bezpieczeństwa energetycznego. Nie da się równocześnie zignorować także aspektu ekonomicznego. Rezygnacja przez mieszkańców z tego typu form ogrzewania oznacza wzrost kosztów. W przypadku mniej zamożnych grup ma to ogromne znaczenie.

Problematyczna granica

W obliczu wojny w Ukrainie, sąsiedztwo Federacji Rosyjskiej, które mogłoby być czynnikiem wspierającym rozwój, diametralnie odwraca swój wpływ. – Wojna w Ukrainie zachwiała poczuciem bezpieczeństwa miesz-

kańców Warmii i Mazur m.in. z uwagi na sąsiedztwo obwodu kaliningradzkiego. Przedsiębiorstwa, które z powodu ustawowego zakazu kontaktów gospodarczych z Rosją, wprowadzonego bez *vacatio legis*, znalazły się w trudnej sytuacji, ponieważ albo nie dostały towaru, za który już zapłaciły, albo nie mogą rozliczyć się z rosyjskim kontrahentem. Oczywiście nie otrzymały żadnych rekompensat czy zwolnienia z podatków. Muszą też przeprofilować swoją działalność – zwraca uwagę Gustaw Marek Brzezin.

Gminy, zwłaszcza te z bezpośredniego pogranicza, odczuwają tego skutki. Co do zasady, są najsłabszymi ekonomicznie terytoriami, położonymi na Obszarze Strategicznej Interwencji – zidentyfikowano je jako obszary marginalizacji. Zjawisku wyłudniania się tych, i tak już słabo zamieszkałych, obszarów (ok. 19 osób na km kw.) towarzyszą inne również negatywne zjawiska: niski poziom aktywności gospodarczej, słabnąca atrakcyjność zamieszkania, nie w pełni spożytkowany potencjał przyrodniczy. – Zaniedbywane inwestycyjnie przez około 55 lat, a równocześnie chyba najbardziej uszkodzone powojennie tereny współczesnej Polski, nie zdążyły jeszcze w pełni zaspokoić swoich podstawowych potrzeb cywilizacyjnych, tymczasem fundusze europejskie stają się coraz gorzej przystosowane do finansowania ich potrzeb. Jednocześnie warmińsko-mazurskie nigdy nie było priorytetem w wydatkach budżetu państwa. Przez wiele lat funkcjonowania podmiotów publicznych na różnych poziomach zarządzania, pomimo atmosfery współpracy, nie doprowadzono do remontowania tego archaicznego podejścia do zarządzania rozwojem. Na cały proces negatywnie wpłynęło również trwające od kilku lat ograniczenie samorządności. Może to zbyt uproszczony wniosek, ale dzisiejsza sytuacja ma chyba jednak źródło w niedoprowadzeniu do końca w 1998 roku reform publicznych – konstatuje marszałek Brzezin. ■

Przeciwności mobilizują nas do działania

Nawet w trudnych czasach nie można zwalniać tempa i zapominać o inwestycjach, bo potem skutki takiej bierności będą odczuwalne przez lata. Uważam, że przeszkody i przeciwności powinny nas tylko stymulować do tego, by je pokonywać i wychodzić z takich potyczek zwycięsko – mówi Artur Kosicki, marszałek województwa podlaskiego.

Województwo podlaskie zajęło pierwsze miejsce pod względem wydatków na inwestycje w rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”. Tym samym utrzymało pozycję lidera z poprzedniej edycji rankingu. Jaki macie przepis na sukces?

Może się powtarzam, ale przy każdym takim zwycięstwie podkreślam, że na sukces regionu i wysoką pozycję w rankingu zapracowali przede wszystkim mieszkańcy Podlaskiego – kreatywni, ambitni ludzie. To oni są motorem rozwoju. My stwarzamy im warunki, aby mogli rozwinąć skrzydła. Cieszę się, że nam się to udaje. To również zasługa bardzo dobrej współpracy pomiędzy samorządem województwa i rządem. Wszyscy mamy na celu dobro tego regionu, stąd te prorozwojowe działania.

Lata, które były brane pod uwagę w rankingu, nie były łatwe. To był czas nagle naczynny pandemią, na którą nikt na świecie nie był przygotowany. Jak udało wam się z tym zmierzyć?

Nawet w trudnych czasach nie można zwalniać tempa i zapominać o inwestycjach, bo potem skutki takiej bierności będą odczuwalne przez lata. Uważam, że przeszkody i przeciwności powinny nas tylko stymulować do tego, by je pokonywać i wychodzić z takich potyczek zwycięsko. Dlatego trudny 2021 rok to był dla nas rok stabilnego rozwoju. I to mimo pandemii i warunków, jakie wymusiła. Na pewno zweryfikowała nasze potrzeby i plany. Jednak udało się nam, jako samorządowi województwa, utrzymać wysokie wydatki na inwestycje w kluczowych sektorach, m.in. w ochronie zdrowia i transporcie, ale również w sporcie, kulturze czy rolnictwie. O naszej kondycji niech świadczy także fakt, że uniknęliśmy zaciągnięcia blisko 50-milionowego kredytu, który był wpisany do budżetu. Nie był nam potrzebny. To zasługa racjonalnie prowadzonej gospodarki finansowej.

W tym roku pandemia co prawda zwolniła, ale dotknął nas kryzys na granicy polsko-białoruskiej, w wyniku którego ucierpieli podla-

szy przedsiębiorcy z sektora turystyki, a także samorządy z terenu przygranicznego. I znów, zamiast czekać, postanowiliśmy znaleźć receptę na wyjście z tej trudnej sytuacji. Przeciwności mobilizują nas bowiem do działania.

Jakie działania podjęliście?

Sytuacja na granicy polsko-białoruskiej zaskoczyła przygraniczne samorządy. Dla większości stało się to wyzwaniem finansowym. Dlatego ich wóldarze postanowili zwrócić się o pomoc do samorządu województwa. I taką pomoc otrzymali. W ubiegłym roku przyznaliśmy 1,5 mln zł z budżetu wojewódz-

twa gminom i powiatom ze strefy nadgranicznej, w tym roku – 2 mln zł. W większości przypadków samorządy przeznaczyły to wsparcie finansowe na remont dróg, naprawę ubytków, zakup żwiru i kruszywa oraz bieżące utrzymanie dróg w pasie przygranicznym. Te drogi były budowane na potrzeby niedużego ruchu lokalnego, nie zaś ciężkich pojazdów wojskowych i ciężarówek.

Jeśli zaś chodzi o sektor turystyczny, to wspólnie z radnymi wojewódzkiemi natychmiast zareagowaliśmy, kiedy został zniesiony zakaz przebywania w strefie. Przygotowaliśmy kampanię

O naszej kondycji świadczy także fakt, że uniknęliśmy zaciągnięcia blisko 50-milionowego kredytu, który był wpisany do budżetu. Nie był nam potrzebny. To zasługa racjonalnie prowadzonej gospodarki finansowej.

promocyjną, która miała na celu przywrócenie ruchu turystycznego na tych terenach. Chcieliśmy przypomnieć Polakom, jak piękne jest Podlaskie i że warto tu przyjechać. Sięgnęliśmy po różne narzędzia, żeby nasze działania były jak najbardziej skuteczne. Kampania, która została uruchomiona pod koniec czerwca, odbywała się zarówno w mediach społecznościowych (Facebook i YouTube), jak i telewizji. Reklamy były też emitowane w pociągach Intercity. Liczymy, że m.in. te działania przyniosą efekty w postaci zwiększonego ruchu turystycznego w województwie.

Nie tylko sami inwestujecie, ale również pomagacie realizować projekty gminom i powiatom z terenu województwa. Choć nie jest to zadanie województwa. Z jakiego powodu to robicie?

Doszliśmy do wniosku, że jako większy samorząd powinniśmy pomagać tym mniejszym. I utworzyliśmy w tym celu Fundusz Wspierania Gmin i Powiatów. To nasza autorska inicjatywa. Jej pierwsza edycja miała miejsce w 2021 r. Wtedy skorzystało z niej 40 samorządów, realizując inwestycje o różnym charakterze, m.in. remonty i przebudowy lokalnych dróg, modernizacje szkół, termomodernizacje bu-

Sytuacja na granicy polsko-białoruskiej zaskoczyła przygraniczne samorządy. Dla większości stało się to wyzwaniem finansowym. Dlatego ich władarze postanowili zwrócić się o pomoc do samorządu województwa. I taką pomoc otrzymali. W ubiegłym roku przyznaliśmy 1,5 mln zł z budżetu województwa gminom i powiatom ze strefy nadgranicznej, w tym roku – 2 mln zł.

dynków, tworzenie miejsc pamięci, odrestaurowywanie zabytków, budowę miejsc do rekreacji. Dotacje wyniosły 22 mln zł.

Ze względu na dużą popularność tej formy wsparcia postanowiliśmy kolejny raz, w 2022 roku, zarezerwować w budżecie województwa pieniądze na ten cel. I znów pula szybko się wyczerpała, taka była popularność drugiej edycji. Tym razem 45 gmin i powiatów otrzymało blisko 30 mln zł. Te pieniądze są bardzo dobrze wykorzy-

stywane, z ogromnym pożytkiem dla mieszkańców. Dlatego na pewno będziemy te działania kontynuować. Jako samorząd wojewódzki zdajemy sobie bowiem sprawę, jak ważna jest jakość życia mieszkańców. A na nią składają się nie tylko te ważne, widoczne, spektakularne inwestycje jak drogi, szpitale czy szkoły, ale również te mniejsze, lokalne projekty, niby skromne, a tak istotne dla rozwoju lokalnych społeczności. Tylko w ten sposób możemy myśleć o rozwoju. ■

Ekologiczny transport i nowoczesna służba zdrowia

Województwa pomimo wzrostu kosztów, popandemicznego wyhamowania gospodarki i wojny na Ukrainie konsekwentnie realizują założone strategie inwestycyjne. Liczą się z każdym groszem, ale pamiętają o przedsięwzięciach niezbędnych do prawidłowego rozwoju regionów.

Województwo zachodniopomorskie we wrześniu zakończyło największą inwestycję w historii Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu. Przebudowano aptekę, w której powstały pomieszczenia do przygotowywania leków dziennych, recepturowych czy mieszanin żywienia dojelitowego, zmodernizowano Laboratorium Analityczne i Mikrobiologiczne,

gdzie wykonuje się całodobowe świadczenia dla pacjentów szpitalnych i tych z zewnątrz, a także przebudowano Szpitalną Izbę Przyjęć i kupiono specjalistyczny sprzęt: kardiomonitor, lampy operacyjne, łóżka szpitalne, wózki medyczne czy defibrylatory. To wszystko dzięki potężnemu zastrzykowi wsparcia zewnętrznego. Prawie 40 mln zł to środki unijne, któ-

re urząd marszałkowski przeznaczył z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020 (EFRR + budżet państwa). Pozostałe fundusze pochodziły m.in. z budżetu województwa oraz wkładu własnego kołobrzesckiej lecznicy. Zachodniopomorskie inwestuje również w swój lokalny potencjał, czyli turystykę.

▲ Inwestycje drogowe w województwie wielkopolskim. Fot. Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich

▲ Wielkopolskie Centrum Pediatriczne. Fot. UMWW

W poprzednich latach realizowano projekty zintegrowane – np. zachodniopomorski szlak żeglarski. Aktualnie duże znaczenie ma rozwój turystyki rowerowej. Inwestycje będą prowadzone w ramach III etapu budowy Starego Kolejowego Szlaku (SKS). Nowe, rozbudowywane i oznakowane odcinki powstaną w gminach Białogard, Karlino, Będzino, Świeszyno i Mielno. Pierwszy z odcinków pobiegnie wzdłuż drogi gminnej na odcinku od Karlina do dawnej drogi krajowej nr 6, a dziś drogi wojewódzkiej nr 112. Drugi, prawie 2,5-km, zostanie zbudowany pomiędzy drogami powiatowymi przebiegającymi przez Żelazno i Wronie Gniazdo. III etap SKS obejmuje oznakowanie trasy na odcinkach o łącznej długości ok. 30 km: Mielno – Mścice, Mścice – Koszalin, Konikowo – Niedalino, Strzekęcino – Wronie Gniazdo i Pomianowo – Kępino. Odnosnie do ekologicznego transportu w polskich regionach warto wspomnieć, że w woj. zachodniopomorskim w czerwcu na szlaki kolejowe wyruszył kolejny pociąg z podwójnym napędem – elektrycznym i spalinowym. Dwunapędowe zespoły trakcyjne kursują po Pomorzu Zachodnim od stycznia 2021 r. Wtedy zadebiutowały dwie hybrydy – bursztynowa i limonkowa (oryginalne malowanie symbolizuje naturalne skarby regionu i troskę o środowisko). Jeden taki pociąg to redukcja emisji o 338 t dwutlenku węgla (przy średnim rocznym przebiegu 150 tys. km, z czego około 40,7 proc. przypada na odcinki zelektryfikowane.) Zmniejszenie emisji tlenu azotu szacuje się na 650 kg, tlenu węgla – ok. 52 kg. Dzięki możliwości zmiany napędu ze spalowego na elektryczny do atmosfery nie trafia ok. 130 kg sadzy. Do końca ubiegłego roku samorząd kupił jeszcze pięć takich pojazdów (w tym „morski” z błękitną i niebieską malaturą imitującą krople wody). Pierwszy powitano 14 czerwca. Kolejne zostaną dostarczone

do końca roku. Od 2010 r. woj. zachodniopomorskie na zakup 69 pojazdów szynowych przeznaczyło 1,2 mld zł (brutto). Wartość pięciu pociągów hybrydowych, które mają zostać dostarczone w tym roku, to 123 mln zł (brutto). Zakupy nowoczesnego taboru są możliwe dzięki funduszom europejskim.

Marek Woźniak,
marszałek województwa wielkopolskiego

Mieszkaniec na pierwszym miejscu

Fundusze unijne są motorem napędowym strategicznych inwestycji w Wielkopolsce. Pomimo pandemii, ogromnego wzrostu kosztów, ale także wojny za wschodnią granicą, Wielkopolska konsekwentnie realizowała zadania, które teraz służą mieszkańcom. Przykładem są: najnowocześniejszy szpital dziecięcy w kraju, komfortowe pociągi i zmodernizowane linie kolejowe, bezpieczne drogi. Nie zapominamy o edukacji. Samorząd województwa realizuje pionierskie przedsięwzięcia z zakresu edukacji cyfrowej czy kształcenia zawodowego. Od lat, planując budżety, staramy się, aby były proinwestycyjne i proobywatelskie – to znaczy powstawały w oparciu o dialog z mieszkańcami. Temu służyły szerokie konsultacje społeczne najważniejszych dokumentów, jak strategia województwa czy projekt programu regionalnego. Oddając głos mieszkańcom mogliśmy wypracować wizję rozwoju regionu, który na pierwszym miejscu stawia obywatela.

Myślimy również o przyszłości. Jesteśmy dobrze przygotowani do nowej perspektywy unijnej 2021–2027. Wielkopolska w najbliższej

dekadzie ma stać się zielonym regionem. Będziemy wdrażać nasze flagowe przedsięwzięcie – Fundusz Sprawiedliwej Transformacji dla Wielkopolski Wschodniej, który jest częścią programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027. Chcemy do 2040 r. osiągnąć neutralność klimatyczną – o dekadę szybciej niż UE. Poszukujemy również nowych rozwiązań, które pomogą budować konkurencyjną gospodarkę. Stawiamy na wodór, alternatywne źródła energii, badania i rozwój. Liczę, że wydobycie węgla brunatnego przędzie już za dekadę do historii, a Wielkopolska Wschodnia wkroczy na nową ścieżkę trwałego rozwoju, zapewniającą mieszkańcom oczekiwany wysoki standard życia. Mam też nadzieję, że w znacznie większym stopniu niż dotychczas będą działać alternatywne instalacje do produkcji energii elektrycznej, wykorzystujące nie tylko wodór, ale również biomasę, wiatr czy słońce. Chcemy konsekwentnie budować Wielkopolskę bliską obywatelowi i silną aktywnością swoich mieszkańców. Bo Wielkopolska to nowoczesny, europejski region ludzi kreatywnych, pracowitych i odważnych.

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	podlaskie	371,45
12	9	2	warmińsko-mazurskie	235,23
5	4	3	zachodniopomorskie	229,06
4	8	4	lubelskie	222,90
3	3	5	podkarpackie	216,98
2	2	6	świętokrzyskie	208,27
8	5	7	lubuskie	204,50
10	11	8	małopolskie	196,94
11	10	9	wielkopolskie	193,35
14	13	10	kujawsko-pomorskie	190,03

Inwestycyjny hat-trick Opola!

Opole pod kierunkiem prezydenta Arkadiusza Wiśniewskiego trzeci raz z rzędu zostało laureatem rankingu „Wspólnoty”. Jak to się robi? Zapytaliśmy u źródła.

To trochę paradoksalne, bo w momencie, gdy niemal wszystkie samorządy w Polsce borykają się z kosmicznymi podwyżkami cen prądu oraz inflacją, nam przychodzi rozmawiać z panem o kolejnym sukcesie Opola. Trzeci rok z rzędu miasto, którym pan zarządza, zwyciężyło w ogólnopolskim rankingu wydatków inwestycyjnych samorządów 2019–2021 ogłoszonym przez „Wspólnotę”. To wynik historyczny. Osiągnięty w lepszych czasach. Dziś widmo recesji wisi nad wszystkimi, nie tylko nad samorządami. Na szczęście to nie samorządy do niej doprowadziły. Takich wyników inwestycyjnych w najbliższych latach nie osiągniemy.

Dlatego przez chwilę zostawmy przyszłość i popatrzmy za siebie. Wróćmy do lat 2019–2021, bo to one były przedmiotem analizy i to za ten czas Opola zbiera dzisiaj laury. Używając języka piłkarskiego – ustrzeliliśmy hat-tricka, bo rzeczywiście, zajęliśmy pierwsze miejsce trzeci rok z rzędu. To wynik wielu inwestycji, a nie kilku dużych. W różny sposób wpłynęły one na poprawę życia mieszkańców. W opisywanych latach wydatki na inwestycje naszego samorządu wyniosły ponad 900 mln zł, a od początku mojej pracy na stanowisku prezydenta (2014 r.) będzie to prawie 1,5 mld zł. Tymczasem budżet Opola w 2015 r. to było jedynie ok. 600 mln zł. Mogę zażartować, że zbudowaliśmy inwestycyjne perpetuum mobile.

Ale czy ten sukces odbiera pan osobiście?

Każdy sukces ma oczywiście wielu ojców i tak jest w tym przypadku. Mam sprawdzony od lat, ambitny i świetnie przygotowany do pracy zespół. I wszystkim razem oraz każdemu z osobna dziękuję. Spojrzałem na naszą historię w rankingu „Wspólnoty”. Gdy zostawałem prezydentem Opola klasyfikowano miasto na... 16. miejscu. Za lata 2016–2018 przeskoczyliśmy na 4. lokatę, a potem to już tylko pierwsze miejsce. To wspaniała drużynowa robota.

Trzeba uczciwie pogratulować panu i miastu, bo inwestycyjnej rewolucji nie zatrzymała w tym czasie nawet nękająca cały świat pandemia koronawirusa.

Inwestycje to proces wieloletni. Przygotowanie niektórych zajmuje nawet kilka lat, choć proces budowy można zamknąć w półtora roku i krócej. Dodatkowym wyzwaniem jest też montaż finansowy, a ogromnym nadzór nad prowadzoną inwestycją. W Opolu inwestycje wyraźnie przyspieszyły od 2017 roku. Część inwestycji to umowy wieloletnie, nie można ich było po prostu przerwać, bo był covid. Wykonawcy też dali radę i choć czas realizacji niektó-

Prezydent Arkadiusz Wiśniewski

rych inwestycji się wydłużył, to udało się je doprowadzić do końca. Możliwe z niewielkimi modyfikacjami kosztorysów.

Rok temu mówił pan, że kluczem do sukcesu jest m.in. dbałość o to, aby miasto rozwijało się w sposób zrównoważony, na wszelkich możliwych płaszczyznach.

I zdania nie zmieniam, zresztą słuszność tego potwierdza wiele innych rankingów. Tych, które doceniają inwestycje i tych, które stawiają na wsparcie dla rodziny. Już od kilku lat nie jesteśmy tylko Stolicą Polskiej Piosenki, ale prężnym i ambitnym ośrodkiem, w którym rozwój jest stawiany na pierwszym miejscu. Najlepsze użłobkowanie w Polsce, drugie miejsce wśród najbogatszych i najlepiej zarządzanych miast w kraju (tylko za Warszawą). Szczycimy się tytułem „Miejsca przyjaznego edukacji”, a „Forbes” umieścił nasze mia-

sto w dziesiątce przyjaznych dla biznesu oraz miast przyjaznych ludziom. W tej ostatniej kategorii najwięcej punktów otrzymaliśmy za działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz troskę o seniorów i integrację międzypokoleniową, co doceniła także Światowa Organizacja Zdrowia WHO przyznając Opolu specjalny certyfikat. „Financial Times” sklasyfikował miasto jako jedno z najlepszych w Polsce dla rozwoju gospodarki i to też dla nas przyczynek do dumy.

Opole chwali się pakietem inwestycji na miarę znacznie większych miast. Realizujecie dużo wieloletnich projektów dofinansowanych ze środków europejskich.

Bez środków europejskich naszych inwestycji by nie było. Sięgaliśmy do programów regionalnych i ogólnopolskich. Pozyskaliśmy dla miasta ponad 900 mln zł. Dziwię się bardzo, a wręcz jestem wściekły na to, z jak lekką ręką rządzący rezygnują z Krajowego Programu Odbudowy. To pcha cały kraj, nie tylko samorządy, w recesję. Firmy w upadłość, a gospodarkę w spowolnienie. Zamiast wydawać zewnętrzne pieniądze na inwestycje, rząd za chwilę będzie wydawał kredyty na pomoc socjalną dla bezrobotnych.

Przed rokiem zapowiadał pan komunikacyjną rewolucję w Opolu.

Znaczna część inwestycji w ostatnich latach adresowana była poprawie komunikacji i transportu. W mieście pojawiły się nowe autobusy (także elektryczne), zbudowaliśmy centra przesiadkowe i duże parkingi. Na przystankach pojawiły się tablice informacji pasażerskiej i biletomaty (także w autobusach), a ruchem w mieście za chwilę będziemy zarządzać ze specjalnego centrum. Rozwinęliśmy też sieć ście-

MIASTA WOJEWÓDZKIE

żek rowerowych, powstał nawet specjalny most pieszo-rowerowy. Nazwaliśmy go imieniem wielkiego kolarza z Opolą, mistrza świata Joachima Halupczoka.

Miasta inwestycyjnie celują także we wszelakie obwodnice.

To zrozumiałe, bo każdy chciałby wyprowadzić ruch samochodowy z miasta. Dopóki było finansowanie europejskie to udało nam się wybudować za 120 mln zł pierwszy odcinek obwodnicy Piastowskiej. Niestety, obecnie jako miasto wojewódzkie jesteśmy wykluczeni przez rząd z „Programu 100 obwodnic” czy programu „Mosty dla regionów”, co praktycznie oznacza, że drogi krajowe, które przechodzą przez Opolę, czeka powolna degradacja. Koszty ich rozbudowy czy modernizacji przekraczają możliwości podziurawionego Polskim Ładem budżetu naszej gminy.

Zapowiadaliście wdrożenie systemu ITS. Już działa?

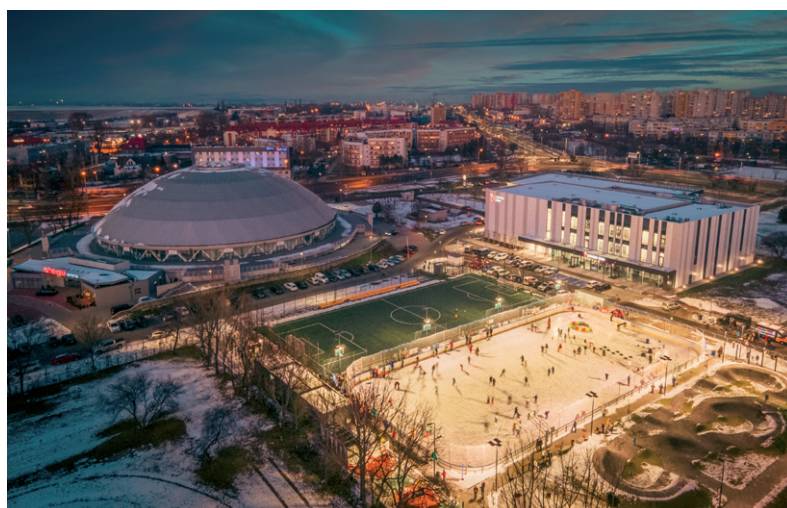
Jesteśmy w trakcie jego optymalizacji, czyli w ostatniej fazie. W ramach tej inwestycji wynoszącej ok. 40 mln zł zmodernizowano w Opolu sygnalizację świetlną na 32 skrzyżowaniach i 14 przejściach dla pieszych. Na znacznej większości z nich zostały wymienione sterowniki oraz wprowadzono zmiany w organizacji ruchu. Dziś ruchem w mieście, a także np. informacją o wolnych miejscach do parkowania, zarządza się inteligentnie, na miarę XXI wieku.

Z której inwestycji jest pan najbardziej dumny?

Co najmniej z kilku. Toyota Park to wielka wielofunkcyjna hala sportowa z 15-metrową ścianką wspinaczkową, wielofunkcyjnym boiskiem, salami do sportów walki czy np. sezonowym lodowiskiem. Jako jeden z nielicznych samorządów utworzyliśmy całkiem nowy park. Park 800-lecia, bo nawiązuje do historii praw miejskich dla Opoli, a także zrewitalizowaliśmy dawny przemysłowy teren (działała tam cementownia) zamieniając go w zielony park z placem zabaw, położony nad wyrobiskiem, które dziś jest jednym z najlepszych miejsc w Polsce do nurkowania. Wspaniale rozwija się opolskie zoo, powszechnie uważane za jedno z najładniejszych w Polsce. Po 25 latach od powodzi tysiąclecia w naszym ogrodzie znowu zamieszkały lwy. Atos i Portos to chyba dwaj najbardziej znani bracia. Dumny jestem również z programu budowy placów zabaw. Tym bardziej, że czynny udział w wyborze miejsc na nowe place mają sami mieszkańcy Opoli. Budujemy też nowe centrum administracyjne, czyli tzw. Centrum Usług Publicznych, które powstaje w miejscu dawnej fabryki części samochodowych. W jednym miejscu znajdzie się administracja rządowa i samorządowa (zarówno regionalna, jak i gminna). Odciążymy w ten sposób średniowieczny rynek z zabytkami od uciążliwych przejazdów aut klientów naszych urzędów. Odmianą zmianę przeszła też główna ulica miasta – Krakowska. Ma za sobą nie tylko lifting wizualny (pojawiły się drzewa), ale i funkcjonalny. Dzięki otwarciu przez nas Centrum Dialogu Obywatelskiego (wraz z Izbą Pamięci Solidarności) i Centrum Aktywizacji Społecznej na tę ulicę wróciło prawdziwe życie. No i na koniec pochwalę się, że budujemy przedszkole. Niejedno! Tak nam dzieci w Opolu przybyło.

▲ Centrum Przesiadkowe to absolutnie nowa, niemal już ukończona inwestycja. „Witamy w Stolicy Polskiej Piosenki” już świeci

▲ Piękny kompleks sportowy Toyota Park w kilka miesięcy stał się kultowym miejscem opolan

A stadion?

Wspaniale! Rośnie jak na drożdżach, choć okoliczności są takie, że nie brak głosów, że to nie czas na takie inwestycje. My jednak szykowaliśmy się do niego już od dobrych pięciu lat i niezależnie od nas wypadło, że umowę z wykonawcą (Mirbud) podpisaliśmy jeszcze przed obecnym kryzysem. Chwilę po tym rozkręciła się inflacja i myślę, że dziś kosztorys tej inwestycji (160 mln zł) byłby dwukrotnie wyższy. Przecież jedną trybunę w Zabrzu będzie się teraz budować za podobną cenę! Zatem dobrze się stało, a w Opolu powstanie jeden z najpiękniejszych stadionów w Polsce i może wrócimy do czasów, gdy nasza Odra grała jak za Piechniczka?

Inwestorzy się do was garną?

Strefa ekonomiczna jest pełna, dlatego przygotowaliśmy kolejne tereny i myślę, że niebawem będą się zapęniać. W tej chwili swoją fabrykę rozbudowuje IFM Ecolink, który docelowo zwiększy zatrudnienie o 300 osób. Mamy też historycznie najniższe bezrobocie. Nie byłoby zatem na co narzekać, gdyby nie ta polityka i nadchodzące spowolnienie...

I na koniec rozmowy wracamy do jej początku.

Z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku. Pierwsze miejsce w rankingu to najlepsze potwierdzenie, że ostatnie 3 lata to był fenomenalny czas dla Opoli. Może najlepszy w historii? ■

Szalejąca inflacja nie pomaga

Choć ceny w przetargach potrafią przewyższyć zakładany budżet nawet o 100 proc. to miasta wojewódzkie starają się realizować założone plany. Szczecin, drugi w rankingu, niedawno zakończył budowę Centrum Szkolenia Dzieci i Młodzieży wraz z przebudową stadionu miejskiego. Z kolei w Poznaniu (3. miejsce) w przyszłym roku ma zostać sfinalizowany, realizowany od 2016 roku, Program Centrum – największa inwestycja rewitalizacyjna w mieście.

Budowa Centrum Szkolenia Dzieci i Młodzieży wraz z przebudową i rozbudową Stadionu Miejskiego im. Floriana Krygiera to jedna z inwestycji, do której samorządowcy ze Szczecina przymierzali się od lat, a którą udało się zrealizować w tym roku. Powstał kompleks szkoleniowy dla młodych piłkarzy z budynkiem akademii piłkarskiej oraz

boiskami treningowymi. Przebudowano także stadion. Powstały cztery trybuny na 21 165 miejsc, drogi dojazdowe, parkingi i chodniki. Cały kompleks sportowo-szkoleniowy to łącznie aż 6 boisk – w tym 5 treningowych. Koszt inwestycji – ponad 363 mln zł. Dwie trzecie tej kwoty pochłonęła budowa stadionu, jedną trzecią – nowoczesne centrum szkoleniowe

z budynkiem i kompleksem boisk treningowych. Inwestycję kwotą 30 mln zł dofinansowało Ministerstwo Sportu i Turystyki. Z kolei 93,5 mln pochodzące z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych trafiły do ogólnej puli budżetowej miasta na realizację dowolnych inwestycji. Szczecin, z uwagi na prostszą formę rozliczenia się z przyznanego dofinanso-

Stadion Miejski im. Floriana Krygiera w Szczecinie. Fot. UM Szczecin

Michał Przepiera,
zastępca prezydenta Szczecina,
odpowiedzialny za koordynację
i realizację inwestycji

Przyszłość zrewiduje nasze plany

Wysokie miejsce w rankingu to oczywiście powód do zadowolenia. Tak duży program inwestycyjny to efekt naszej wieloletniej i racjonalnej polityki budżetowej, dzięki której mogliśmy sfinansować wiele zadań z własnych środków, jak również ubiegać się o dofinansowanie czy preferencyjne kredyty. To odzwierciedlenie potrzeb i oczekiwań mieszkańców, które staraliśmy się jak najlepiej zaspokoić w ostatnich latach. Uważamy, że w zdecydowanej większości udało nam się i to jest rzecz, z której możemy czerpać wiele satysfakcji. Kolejne lata stoją jednak pod dużym znakiem zapytania. Wciąż mamy wiele do zrealizowania w zakresie modernizacji infrastruktury drogowej, tramwajowej czy projektów ściśle powiązanych z komunikacją miejską. A to tylko część potrzeb. Niestety, przyszłość, z uwagi na prognozowane i znaczne uszczuplenie budżetu i tym samym konieczność szukania oszczędności, zmusza nas do zrewidowania wielu planów. Bez zmian systemowych w zakresie finansów Szczecina, jak i inne samorządy, będzie musiał wiele inwestycji odłożyć na półkę.

MIASTA WOJEWÓDZKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	Opole	3035,99
11	2	2	Szczecin	2480,61
6	3	3	Poznań	2354,82
13	11	4	Gorzów Wlkp	2204,85
5	9	5	Kraków	2190,04
3	5	6	Gdańsk	1996,90
8	8	7	Katowice	1945,08
10	6	8	Toruń	1943,77
14	14	9	Warszawa	1894,86
4	4	10	Rzeszów	1783,71

wania, zdecydował się w całości przeznaczyć te środki na budowę stadionu.

Z kolei poznański Program Centrum to największa inwestycja rewitalizacyjna w mieście, zakładająca modernizację wielu elementów infrastruktury śródmieścia: ulic, chodników, torowisk tramwajowych, wprowadzenie zieleni, a także budowę nowej linii tramwajowej. Inwestycja podzielona została na 2 etapy: Centrum I i Centrum II, a każdy z etapów na zakresy, co pozwala zaplanować prace w czasie.

Ulica św. Marcin jest jedną z najważniejszych ulic w centrum Poznania. Łączy okolice dworca PKP i tereny Międzynarodowych Targów Poznańskich ze Starym Rynkiem. To tu rozpoczęła się przebudowa w ramach projektu Centrum. Św. Marcin przez lata był ważnym ciągiem komunikacyjnym, miejscem handlu, usług i kultury. W ostatnich kilkunastu latach miejsce straciło swoją świetność. Władze miasta są przekonane, że rewitalizacja pozwoli przywrócić ulicy reprezentacyjny charakter. ■

Piotr Grzelak,
zastępca prezydenta Gdańska ds. zrównoważonego rozwoju i inwestycji

Mamy kompetentny, zdeteterminowany zespół pracowników

Nie będzie to nic odkrywczego, jeśli powiem, że realizacja inwestycji jest arcytrudna. Poza inflacją najważniejszymi czynnikami ryzyka są niestabilne ceny surowców, zerwane łańcuchy dostaw, ograniczenie podaży spowodowane wstrzymaniem produkcji na Ukrainie i wykluczeniem sankcyjnym. W tej obiektywnie trudnej sytuacji znajduje się zarówno zamawiający, jak i wykonawca. Kluczem jest szybkie podejmowanie decyzji oraz elastyczność wobec zmieniających się warunków, tak aby wykonawca nie zbankrutował. Na to, niestety, nakłada się gorset prawny w postaci prawa zamówień publicznych. To wszystko wymaga poświęcenia zespołu kompetentnych ludzi, którzy mimo sztormu prą naprzód. Jesteśmy dumni, że udało nam się w Gdańsku taki zespół stworzyć, czego jednym z dowodów jest wysoka pozycja w rankingu „Wspólnoty”.

Potencjał inwestycyjny Gorzowa

Gorzów od kilku lat systematycznie przygotowuje, uzbraja i sprzedaje tereny inwestycyjne, a im skuteczniej miasto sprzedaje nieruchomości, tym więcej środków ma w budżecie m.in. na budowę dróg, chodników czy obiektów użyteczności publicznej oraz na wkład własny w procesie ubiegania się o dofinansowanie inwestycji ze środków zewnętrznych, na przykład z funduszy UE. Ten mechanizm jest kluczowy dla rozwoju Gorzowa, dlatego miasto dba o potencjalnych

inwestorów i stwarza dla nich doskonałe warunki do prowadzenia biznesu.

W Gorzowie aktywnie poszukujemy nowych przestrzeni inwestycyjnych i skutecznie je sprzedajemy. Tylko w 2021 roku skutecznie sprzedano tereny za łączną kwotę 24 918 966,00 zł. W ostatnich latach największym zainteresowaniem cieszyły się nieruchomości położone przy węźle drogi ekspresowej S3. Przed sprzedażą tereny zostały uzbrojone w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Na sprzedanym terenie będzie prowadzona działalność usługowa, w tym usługi: transportowe, magazynowania, rzemiosła, biurowe i handlu.

Kolejną atrakcyjną lokalizacją dla inwestorów są grunty przy drodze krajowej numer 22, w kierunku Gdańska. Przeznaczone przede wszystkim pod usługi komercyjne. W najbliższym czasie ma tu powstać jeden z największych parków handlowych w województwie lubuskim.

Rosnące zainteresowanie terenami inwestycyjnymi pokazuje, że przedsiębiorcy docenili lokalizację Gorzowa w sieci komunikacyjnej północ – południe i wschód – zachód oraz bliskość drogi ekspresowej S3. Dzieje się tak, ponieważ jako miasto coraz aktywniej wspieramy i zachęcamy inwestorów do zainteresowania Gorzowem. Jak podkreśla prezydent Jacek Wójcicki, nie sztuką jest zaprosić do Gorzowa nowych inwestorów, ale również przekonać tych lokalnych, że Gorzów jest świetnym miejscem do rozwoju ich firm. A tu ogromne znaczenie ma bieżąca obsługa przedsiębiorców. – Staramy się słuchać i przede wszystkim reagować na wszelkie ich potrzeby. To dla nas bardzo ważne – podkreśla prezydent Wójcicki. ■

Marta Liberowska, Urząd Miasta Gorzowa Wlkp.

Zapraszamy na www.um.gorzow.pl

**GORZÓW
WIELKOPOLSKI**

Gdynia: wielkie projekty drogowo-komunikacyjne

– Niezwykle istotne jest utrzymanie jakości życia mieszkańców, jaką udało nam się wypracować przez ostatnie lata – mówi prezydent Wojciech Szczurek. Władze miasta szczerzą się tym, że budżet na 2022 rok jest zrównoważony. Miasto w naszym rankingu wskoczyło na 7. pozycję.

Pomimo trudności związanych ze zmianami wynikającymi z Polskiego Ładu, nakładającą się na nie inflacją oraz drastycznych podwyżek cen energii i paliw oraz kosztów obsługi długu, Gdyni udało się zrównoważyć budżet na 2022 rok na poziomie prawie dwóch miliardów złotych. „Przyjeliśmy, na podstawie wykonania ubiegłorocznego budżetu i wieloletniej finansowej prognozy miasta, że do miejskiej kasy wpłyną dochody o łącznej wartości 1 mld 727 mln 180 tys. 878 zł. Dochody bieżące to aż 92,2 proc. tej kwoty, a dochody majątkowe – 7,8 proc. Musimy sobie radzić ze znacznie zmniejszonym w stosunku do ubiegłego roku udziałem w podatku dochodowym od osób fizycznych, który ma wynieść 467 mln 29 tys. 399 zł (w ubiegłym roku było to 524 mln 247 tys. 963 zł). Tegoroczne dotacje celowe na zadania zlecone to 177 mln 391 tys. 235 zł, subwencja z budżetu państwa (w tym oświatowa) to 291 mln 683 tys. 58 zł, a dotacje celowe na zadania własne z budżetu UE to 13 mln 709 tys. 557 zł” – wylicza Urząd Miasta Gdyni.

Priorytetem polityki budżetowej miasta w najbliższych latach będzie racjonalizacja wydatków bieżących i stworzenie warunków dla optymalnego wykorzystania środków z Unii Europejskiej w ramach kolejnej perspektywy finansowej.

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	Świnoujście	9411,93
4	3	2	Krosno	3210,30
9	9	3	Gliwice	2712,15
2	2	4	Tychy	2142,33
11	10	5	Sopot	2106,00
8	5	6	Bielsko Biała	2105,02
24	16	7	Gdynia	2060,41
5	7	8	Konin	2045,38
17	17	9	Chelm	1961,90
15	19	10	Suwałki	1916,01

Władze Gdyni szczególnie duży nacisk kładą na inwestycje drogowo-komunikacyjne. W czerwcu 2022 roku na ulice miasta wyjechały nowe elektrobusey Mercedes-Benz eCitaro. Dzięki nowoczesnym, elektrycznym pojazdom zeroemisyjny transport publiczny dociera tam, gdzie wcześniej nie było to możliwe, w tym na Oksywie, Witomino czy do Muzeum Emigracji. Łącznie kupiono 16 standardowych autobusów i 8 przegubowców. Inwestycja była możliwa dzięki dobrej współpracy z Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Projekt był współfinansowany ze środków unijnych w ramach zadania „Rozwój elektrycznego transportu publicznego w Gdyni poprzez zakup elektrycznego taboru

wraz z rozbudową infrastruktury oraz budową punktów doładowań” z PO Infrastruktura i Środowisko 2014–2020. Jego całkowita wartość to ponad 100 mln zł, z czego unijne dofinansowanie pokryło 68,6 mln zł.

Sfinalizowany została rozbudowa ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego, która była kluczowym elementem rozwoju dróg związanego z poprawą dostępności do północnych dzielnic Gdyni. To była złożona inwestycja drogowa, obejmująca kompleksową przebudowę infrastruktury. Dzięki temu można dziś korzystać z dwóch buspasów, trzech pasów ruchu, obustronnych chodników, a także drogi rowerowej. Prace kosztowały prawie 23 mln zł. ■

Wojciech Szczurek,
prezydent Gdyni

Nie możemy obniżyć standardów

W tym bardzo trudnym dla samorządów czasie niezwykle istotne jest utrzymanie jakości życia mieszkańców, jaką udało nam się w latach w samorządach wypracować przez lata. Dostępność nowoczesnych szkół i sprawna komunikacja – na to stawiamy w najbliższych latach i mimo oszczędności nie możemy obniżyć standardów. Drugim kierunkiem, którego nie wolno nam odpuścić, są działania związane ze zmianami klimatu. Realizując każdą inwestycję musimy dokładnie analizować jej wpływ na środowisko.

Bielsko-Biała wciąż stawia na inwestycje

Lata 2019–2021 i obecny rok zapisują się w historii Bielska-Białej i całego kraju jako trudny i wymagający okres zarówno dla zarządzających miastami, jak i samych mieszkańców. Pandemia, wojna w Ukrainie, inflacja, zmiany w przepisach podatkowych – wszystko to powoduje konieczność zwiększenia ostrożności przy rozporządzaniu budżetem oraz wprowadzania oszczędności. Zakładając jednak, że to dynamika inwestycji jest swoistym papierkiem lakmusowym kondycji samorządów należy uznać, że stolica Podbeskidzia ma się dobrze.

Warto podkreślić, że w bardzo ciężkim czasie pandemii władze Bielska-Białej wprowadziły własne rozwiązania w zakresie radzenia sobie z kryzysową sytuacją – w programie Restart BB 2020. Jego podstawowym założeniem było utrzymanie miejskich inwestycji jako koła zamachowego lokalnej gospodarki. Wiadomo przecież, że przedsięwzięcia inwestycyjne dają możliwość zatrudniania miejscowych firm i tym samym zapewniają pracę wielu mieszkańcom.

Bielsko-Biała zawsze stawiało i stawia na zrównoważony rozwój. Zasada ta obowiązuje również w polityce inwestycyjnej. Miasto prowadzi inwestycje we wszystkich obszarach, którymi zarządza – od drogownictwa, poprzez zdrowie, edukację, na sporcie i kulturze kończąc.

W ostatnich latach udało się zakończyć dwa ogromne przedsięwzięcia drogowe – modernizację ulic Żywieckiej i Krakowskiej w cią-

gu drogi krajowej nr 52, która upłynęła ruch w kierunku Małopolski oraz rozbudowę ulicy Cieszyńskiej, stanowiącej element drogi wojewódzkiej nr 942, co z kolei przełożyło się na poprawę komunikacji w południowej części miasta i usprawniło ruch w kierunku granicy polsko-czeskiej. Równoległe z dużymi przedsięwzięciami miasto prowadziło wiele mniejszych inwestycji drogowych, które zdecydowanie poprawiły połączenia między dzielnicami oraz usprawniły ruch wewnątrz wielu osiedli i kwartałów. Należy podkreślić, że wraz z poprawą standardów dróg dla pojazdów, zwiększono bezpieczeństwo rowerzystów i pieszych. Zarówno poprzez odpowiednie projektowanie i realizację ścieżek dla tych pierwszych, jak i doświetlenie przejść czy chodników dla tych drugich.

Obok rozbudowy infrastruktury drogowej miasto przeprowadziło ogromną inwestycję w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim. Wybudowano pięciokondygnacyjny pawilon o powierzchni użytkowej 4600 mkw. To bardzo nowoczesny kompleks diagnostyki i leczenia nowotworów z licznymi oddziałami, dużym blokiem operacyjnym i zakładem medycyny nuklearnej.

Inwestycje w edukacji zdominowały termomodernizację obiektów oświatowych, budowa boisk przyszkolnych oraz modernizacja bazy przedszkolnej. Od podstaw powstaje m.in. nowe przedszkole w Hałcnowie – dzielnicy Bielska-Białej.

Jarosław Klimaszewski,
prezydent Bielska-Białej

Miasto staje się coraz bardziej przyjazne do życia

Mimo niełatwej sytuacji budżetowej miasta, spowodowanej wieloma różnymi czynnikami, staramy się nie rezygnować z inwestowania w infrastrukturę miejską. Warto jednak podkreślić, że czas dużych inwestycji mamy za sobą. Teraz nasze działania koncentrują się na mniejszych, ale równie ważnych przedsięwzięciach. Takich, które sprawiają, że miasto staje się dla mieszkańców coraz bardziej przyjaznym miejscem do życia i pracy, a gościom daje szansę na atrakcyjne i ciekawe spędzanie wolnego czasu.

Spójrzmy na wybrane inwestycje w kulturę i sport. Jednym z najważniejszych punktów na mapie kulturalnej miasta jest Bielskie Centrum Kultury im. Marii Koterbskiej. Dzięki gruntownemu remontowi i dobudowaniu antresoli obiekt ma teraz większą o 130 miejsc widownię i – przede wszystkim – przestrzeń na działalność dziecięcych i młodzieżowych grup artystycznych w postaci Domu Tańca. Miasto nie zapomina o pasjonatach sportu, w tym o rowerzystach. Znałe już w całej Polsce górskie ścieżki rowerowe Enduro Trails w ostatnim okresie zyskały kolejną trasę. W tej chwili kompleks posiada 13 różnorodnych tras o łącznej długości 36 km. Na bielskich Błoniach zlokalizowane jest centrum informacyjne dla korzystających z tej atrakcji, a znana od lat 50. ubiegłego wieku Kolej Linowa Szyndzielnia transportuje praktycznie codziennie setki rowerzystów odwiedzających kompleks Enduro Trails.

Inwestując w nową infrastrukturę samorząd nie zapomina o historii miasta. Jednym z ważnych elementów programu inwestycyjnego Bielska-Białej jest odnowa zabytków, a zwłaszcza starych kamienic, dzięki którym stolica Podbeskidzia zyskała miano Małego Wiednia.

Pozostaje mieć nadzieję, że – mimo wielu trudności – władze Bielska-Białej utrzymają w przyszłości poziom inwestycji, na który wprowadziły miasto w ostatnich latach. ■

Nadwyżka operacyjna dowodem odpowiedzialnej polityki

Chełm z roku na rok generuje coraz wyższą nadwyżkę operacyjną, która w 2018 roku wyniosła 2,7 mln zł, a w 2019 r. – już 13 mln zł. Rekordowa była w 2021 roku – aż 31 mln zł.

Roczne dochody budżetowe Chełma wzrosły z 385 mln zł w 2019 roku do 548 mln zł w 2021 roku. Znaczna część dochodów to środki zewnętrzne (subwencje, dotacje, środki UE), które w latach 2019–2021 r. wyniosły średniorocznie 80 proc. dochodów ogółem. Istotną pozycją są pieniądze pozyskane z Unii Europejskiej – ok. 15 proc. w każdym roku budżetowym. Chełm, jak podkreślają urzędnicy, prowadzi politykę proobywatelską, charakteryzującą się niskim stopniem obciążenia podatkowego mieszkańców, co skutkuje wzrostem ich zadowolenia z działań podejmowanych na rzecz poprawy warunków życia. Chełm znacząco zwiększa wydatki na inwestycje. W 2019 roku wydatki majątkowe wyniosły 29,4 mln zł. W 2020 roku było to już 110,5 mln zł. Najlepszym rokiem w historii był 2021, kiedy to na inwestycje wydano aż 128 mln, co można uznać za rewelacyjny wynik. Miasto z roku na

rok generuje coraz wyższą nadwyżkę operacyjną, co daje możliwość realizacji kolejnych przedsięwzięć majątkowych.

Wśród najważniejszych inwestycji w ostatnim czasie wymienić trzeba budowę Chełmskiego Centrum Aktywności Gospodarczej – kompleksu nowoczesnych powierzchni magazynowych, produkcyjnych i biurowych, gdzie przedsiębiorcy z sektora MŚP mają możliwość wynajmu lokali na preferencyjnych warunkach. Przeprowadzono kompleksowy remont kilkunastu ulic na terenie miasta za ponad 238 mln zł. Przy placówkach oświatowych powstały nowoczesne boiska wielofunkcyjne, umożliwiające grę w piłkę nożną, piłkę ręczną, siatkówkę, koszykówkę oraz tenis ziemny.

Warto też wspomnieć o zakupie sześciu niskoemisyjnych autobusów miejskich firmy Solaris o wartości ponad 7 mln zł. ■

Jakub Banaszek,
prezydent Chełma

Pozyskaliśmy już blisko 500 mln zł

Wysokie miejsce w rankingu oczywiście bardzo cieszy, ale jest również motywacją do dalszego, aktywnego działania na rzecz Chełma. W ciągu trzech lat mojej kadencji pozyskaliśmy rekordowe środki na realizację zaplanowanych inwestycji – blisko 500 mln zł. Dzięki nim nasze miasto rozwija się szybciej niż w ubiegłych latach, co z kolei przekłada się na jakość życia chełmian. Zdecydowanie postawiliśmy na rozwój transportu publicznego. Od 1 września 2021 roku w Chełmie funkcjonuje bezpłatna komunikacja miejska, a tabor Chełmskich Linii Autobusowych wzmocniło sześć, niskoemisyjnych pojazdów. Na przestrzeni dwóch lat na wyposażeniu CLA znajduje się 26 nowych, napędzanych biopaliwem wodorowym autobusów. Cały czas inwestujemy w infrastrukturę drogową. Kompleksowe przebudowy przeszły DK12, al. Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz ul. Lubelska. Pozyskaliśmy również 100 mln złotych na budowę południowej obwodnicy miasta, o której powstaniu mówi się od 20 lat.

Rozpoczęliśmy rewitalizację parku Miejskiego i placu Łuczowskiego, powstaje nowy PSZOK oraz montowanych jest kilkadziesiąt śmietniczek, w tym podziemnych i półpodziemnych. W planach mamy kolejne przebudowy ulic oraz rewitalizację Młyna Michalenki. Na terenie dawnego dworca PKS, we współpracy z Agencją Rozwoju Przemysłu, wybudowany zostanie natomiast biurowiec klasy A. Przed nami wiele pracy, jednak nic nie sprawia takiej satysfakcji, jak obserwowanie dynamicznego rozwoju naszego miasta.

Basen przy Szkole Podstawowej nr 8

GLIWICE

Kierunek – rozwój

Ekonomiczny sukces Gliwic to przede wszystkim efekt konsekwentnie realizowanej strategii władz samorządowych, od lat przywiązujących dużą wagę do bezpieczeństwa finansowego i budowania w mieście potencjału gospodarczego. Dzięki temu Gliwice znajdują się wciąż w bardzo dobrej – w porównaniu z innymi gminami – kondycji finansowej, która pozwala przetrwać trudny czas i realizować duże inwestycje ugruntowujące pozycję miasta w Polsce i w regionie.

Od czasów przełomu ustrojowego priorytetem dla Gliwic jest rozwój gospodarczy. Imponująco prezentuje się gliwicka część Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej czy Nowe Gliwice – obszar inwestycyjny stworzony na zrewitalizowanym terenie po dawnej kopalni. Miasto konsekwentnie stawia sobie za cel pozyskiwanie nowych inwestorów – w ostatnich latach to w szczególności firmy z branży nowych technologii, informatyczne i logistyczne. Gliwice wraz z Politechniką Śląską są ważnym zapleczem kadrowym dla takich właśnie przedsiębiorstw.

W ślad za rozwojem przedsiębiorczości i lokowaniem w Gliwicach kolejnych nowych firm i zakładów produkcyjnych, dających nowe miejsca zatrudnienia, idą dochody podatkowe. To stale silna pozycja w gliwickim budżecie, powiązana bezpośrednio z tworzeniem przez samorząd dobrych warunków do życia i inwestowania w mieście, a także z aktywnością gliwiczian. Jednocześnie gliwickie władze, uwzględniając drastyczny, galopujący wzrost cen i towarów na rynku oraz ubytek w gminnych dochodach w następstwie zmian w przepisach dotyczących podatku PIT, rozsądnie planują bieżące wydatki miasta, uważnie przyglądając się każdej wydawanej złotówce. Przekłada się to na dobrą kondycję finansową Gliwic i możliwość realizowania zaplanowanych, dużych inwestycji, pomimo trudnego czasu.

Powstające od kilkunastu miesięcy na tyłach gliwickiego dworca PKP i zbliżające się do finału prac Centrum Przesiadkowe to priorytetowa inwestycja dla gliwickiego

samorządu i kolejna z wizytówek Gliwic. Już od grudnia nowoczesny kompleks obiektów z charakterystycznymi srebrnoszarymi „falami” zadaszeń i odnowioną ponadstuletnią wieżą ciśnień w tle będzie łączył transport kolejną (w tym uruchamianą w perspektywie kilku lat Koleją Metropolitalną) z systemem stacji autobusów miejskich, regionalnych i międzynarodowych, oferując także podróżnym miejsca postojowe dla samochodów, wygodną infrastrukturę rowerową oraz zaplecze komercyjne. Koszt prac to około 200 mln zł. Na ten cel ze środków unijnych Gliwice pozyskały 129,5 mln zł.

W związku z powstawaniem Centrum Przesiadkowego duże zmiany objęły także południową stronę dworca PKP. Nowe oblicze zyskuje m.in. plac dworcowy i plac Piastów oraz układ drogowy w tym rejonie. Kompleksowa przebudowa ruszyła w ubiegłym roku, dzięki czemu ta część śródmieścia Gliwic zyska nowe, atrakcyjne i funkcjonalne zagospodarowanie. Prace powinny się zakończyć w lipcu 2023 roku. Koszt inwestycji finansowanej z budżetu miasta to ponad 44 mln zł.

Z końcem wakacji zakończyła się adaptacja zabytkowego budynku przy ul. Księcia Ziemowita 12 na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej w Gliwicach, która po kilku dekadach opuściła dotychczasową siedzibę. Od września w nowej lokalizacji utalentowani muzycy i śpiewacy mają do dyspozycji dwa razy więcej przestrzeni niż do tej pory i zdecydowanie lepsze warunki do nauki. Zaaran-

żowano m.in. nowoczesną salę koncertową z prawdziwego zdarzenia, mogącą pomieścić na widowni 300 słuchaczy. Imponująca przebudowa budynku prowadzona pod nadzorem konserwatora zabytków pochłonęła ok. 27 mln zł z miejskiego budżetu.

Na stan gliwickiego budżetu pozytywnie wpływają również pozyskiwane z sukcesem środki unijne, pozwalają bowiem realizować istotne zadania miasta bez angażowania środków własnych. Do chwili obecnej Gliwice pozyskały z Unii Europejskiej ok. 1,3 mld zł.

– *Stala obecność Gliwic w zestawieniach liderów inwestycji czy najzamożniejszych polskich miast świadczy o tym, że obrany i realizowany od wielu lat kierunek rozwoju Gliwic jest właściwy. To efekt decyzji podejmowanych konsekwentnie przez władze miasta i trzymania budżetu miejskiego w ryzach oraz rozsądnego planowania wszystkich przedsięwzięć. W Gliwicach stawiamy na zrównoważony rozwój gospodarczy oraz współpracę z wieloma środowiskami, poszerzanie rynku pracy, tworzenie jak najlepszych warunków do życia w mieście. Ogromne znaczenie ma zachęcanie inwestorów do lokowania oraz rozwijania swoich firm w Gliwicach. Gliwicki samorząd to solidny partner. Doceniają to przedsiębiorcy. Staliśmy się miastem kojarzonym z przemyśłem wysokich technologii, który jest naszą przyszłością – podkreśla prezydent Gliwic Adam Neumann.*

Hala widowiskowo-sportowa w Grodzisku Mazowieckim otwarta

Uroczystość z udziałem gwiazd świata sportu i kultury odbyła się 10–11 września 2022 r.

Przyjechali: Daniel Olbrychski, Bohdan Łazuka, Andrzej Grabowski, Dorota Stalińska, Paweł Dłużewski oraz wybitni sportowcy: Zbigniew Bródka, Tomasz Majewski, Mariusz Pudzianowski.

Grodzisk Mazowiecki od 4 lat okupuje w rankingu miejsca w pierwszej dziesiątce wśród miast powiatowych.

W nowym obiekcie o powierzchni ponad 8500 mkw. będą odbywać się wydarzenia sportowe i kulturalne. Ponadto, nowoczesna hala stanie się profesjonalnym zapleczem dla grodziskich klubów sportowych. Jedną z największych atrakcji jest obserwatorium astronomiczne wraz z tarasem widokowym, z którego widać całą okolicę, a nawet Warszawę. Taras nowej Hali Widowiskowo-Sportowej o powierzchni 190 mkw. znajduje się na wysokości 25 metrów ponad poziomem terenu, został wyposażony w lunety.

W hali powstanie Laboratorium Przyszłości, w którym – dzięki wykorzystaniu rozwiązań z amerykańskiego Centrum Kosmicznego na Cape Canaveral – będzie można zdobywać wiedzę o kosmosie. Sala wyposażona będzie w kopułę sferyczną pełniącą rolę kina sferycznego oraz planetarium. Uzupełnieniem pokazów multimedialnych w kopule sferycznej 360 będą stanowiska edukacyjne – kioski autostereoskopowe 3D oraz interaktywne kioski 2D wyposażone w ekrany dotykowe i aplikacje o treściach edukacyjnych.

Hala widowiskowo-sportowa to obiekt, który będzie znaczącym miejscem w skali kraju – zarówno pod względem architektonicznym, jak i możliwości organizowania imprez. Z pewnością

stanie się miejscem największych koncertów między Warszawą a Łodzią – ma ok. 3 tys. miejsc, w tym 1575 na trybunie stałej, i świetną akustykę. Hala stanowić będzie zaplecze treningowe dla działających na terenie gminy klubów

sportowych, w tym Dartom Bogoria – wielokrotnego drużynowego mistrza Polski w tenisie stołowym, który wprowadza do gry przyszłych reprezentantów Polski i promuje tenis stołowy na światowym poziomie. ■

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
6	2	1	Poddębice	łódzkie	2636,37
1	1	2	Polkowice	dolnośląskie	2368,20
2	3	3	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	2363,72
30	5	4	Świdnik	lubelskie	1839,53
15	7	5	Puck	pomorskie	1697,93
10	6	6	Limanowa	małopolskie	1654,53
4	4	7	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	1649,49
73	20	8	Płońsk	mazowieckie	1572,11
27	19	9	Nisko	podkarpackie	1568,21
93	14	10	Sulęcín	lubuskie	1519,10

Kopuła planetarium oraz taras widokowy. Fot. UM Grodzisk Maz.

Sulęcín: rozwój z udziałem środków zewnętrznych

Naszym najważniejszym celem jest inwestowanie w rozwój i bezpieczeństwo mieszkańców, ale priorytetem – finansowanie zadań z jak najmniejszym obciążeniem finansowym dla budżetu.

Gmina Sulęcín liczy 16,5 tys. mieszkańców. Od kilku lat stawiamy na jej rozwój i zderzamy się z wyzwaniami dotyczącymi rozwoju i modernizacji sieci wodociągowo-kanalizacyjnej czy termomodernizacji placówek oświatowych. Rozwijamy też infrastrukturę sportową i rekreacyjną. Skala potrzeb jest tak duża, że nie ma możliwości, aby wszystko zrealizowane zostało wyłącznie ze środków własnych. Dlatego priorytetem stało się pozyskiwanie środków zewnętrznych na dofinansowanie wydatków inwestycyjnych. Łącznie w latach 2019–2021 zrealizowaliśmy ponad inwestycji 30 za ponad 71 mln zł. Większość z nich była współfinansowana środkami zewnętrznymi w wysokości ponad 42 mln zł.

Największym wyzwaniem, z jakim musieliśmy się zmierzyć, była modernizacja oczyszczalni ścieków, SUW oraz rozdział sieci ogólnospławnej. Oczyszczalnia obsługująca około 10 tys. mieszkańców miała warunkowe dopuszczenie do użytkowania i w trybie pilnym należało ją zmodernizować. Na to zadanie pozyskaliśmy dotację i zaciągnęliśmy preferencyjne pożyczki z NFOŚiGW. Całkowity koszt przedsięwzięcia – ponad 50 mln zł.

Dariusz Ejchart, od 2014 roku burmistrz Sulęcína. Z wykształcenia matematyk, informatyk. Samorządowiec z 16-letnim stażem. Na koncie jako starosta, a następnie burmistrz, ma dużą ilość zrealizowanych inwestycji – od modernizacji

i rozbudowy warsztatów przy szkole zawodowej w Sulęcínie, poprzez budowę ścieżki pieszko-rowerowej łączącej dwie miejscowości, budowę nowego targowiska miejskiego, rewitalizację parku miejskiego, przebudowę świetlic wiejskich, po budowę nowej oczyszczalni ścieków i modernizację stacji uzdatniania wody, rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz liczne przebudowy, remonty dróg czy wprowadzanie inwestorów do sulęcínskiej podstrefy ekonomicznej.

▲ Zmodernizowane obiekty sportowe

Problemy związane z ochroną środowiska nie dotyczyły tylko miasta, dlatego pozyskaliśmy środki z Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach PROW w wysokości ponad 1,5 mln zł na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w 12 miejscowościach należących do gminy. Kolejnym zadaniem w zakresie ochrony środowiska jest realizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów, w tym 17 minipszoków. Pozyskaliśmy na to ponad 1 mln zł z Europejskiego Funduszu Regionalnego RPO – Lubuskie 2020.

Największą bolączką każdego samorządu jest stan nawierzchni dróg. W ostatnim czasie zmodernizowaliśmy 11 dróg gminnych za prawie 5 mln zł.

Bardzo ważnym elementem integracji mieszkańców są świetlice wiejskie, w latach 2019–2021 zmodernizowaliśmy ich trzy, wszystkie w ramach współfinansowania z Europejskiego Funduszu Rolnego. W centrum Sulęcína powstało również nowoczesne targowisko za prawie 3,4 mln zł, które dofinansowane zostało ponad 800 tys. zł również z PROW 2014–2020.

Gmina Sulęcín stoi sportem, dlatego nie mogliśmy zapomnieć o bazie sportowo-rekreacyjnej. Przy nowo powstałym stadionie lek-

koatletycznym zrewitalizowane zostały obiekty stanowiące bazę sportową. Zadanie to było dofinansowane środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Współpracy INTERREG VA Barndenburgia-Polska na lata 2014–2020 w wysokości ponad 1,6 mln euro.

Naszym najważniejszym celem jest inwestowanie w rozwój i bezpieczeństwo mieszkańców, ale priorytetem – finansowanie zadań z jak najmniejszym obciążeniem finansowym dla budżetu. Cieszymy się, że pisanie przez nas wnioski uzyskują wysokie oceny i tak dużo środków zewnętrznych wpływa do budżetu. Finansowanie inwestycji bez udziału takich środków byłoby niezwykle trudne. ■

Sulęcín
poleca się

Miasta żyją i dynamicznie się zmieniają

Szóste miejsce Limanowej drugi rok z rzędu to dowód stabilizacji finansowej, ale i okazja, żeby bliżej przyjrzeć się polityce inwestycyjnej tej malowniczej małopolskiej gminy.

Limanowa – widok od strony parku miejskiego

Na początek jeszcze rzut oka na wyniki rankingu w kategorii miast powiatowych. Polkowice, Poddębice, Wysockie Mazowieckie i Grodzisk Mazowiecki – te cztery miasta regularnie okupują miejsca w pierwszej dziesiątce. Bardzo ciekawe są awanse Świdnika i Pucka. Znaczący skok w górę odnotowały Nisko, Sulęcín i Białobrzegi. W pierwszej setce – i to od razu na miejscu 18. – pojawiły się także małopolskie Proszowice, które jeszcze dwa lata temu i wcześniej notowaliśmy na miejscach poniżej dwusetnego. Tym razem na pierwszym miejscu podium są Poddębice, które swój dynamiczny rozwój zawdzięczają naturalnym bogactwom – wodom termalnym. Miasto leży na terenach bogatych w ich złoża i to właśnie one są motorem napędowym gminy.

Nisko – wrota Podkarpacia

Nisko to miasto o bogatej, kilkusetletniej historii, leżące w dolinie rzeki San. Pierwsza historyczna wzmianka o Nisku pochodzi z 15 kwietnia 1439 roku, a napisał ją anonimowy kancelista dworski króla Władysława III Warneńczyka. Nisko w 1933 r. otrzymało prawa miejskie. Rozliczne zasługi na rzecz jego rozwoju miało hrabiostwo Resseguier. Do dziś można podziwiać Park Miejski, którego założycielką była hrabina Maria Resseguier z Kinskych, a który w ostatnich latach przeszedł szereg zabiegów pielęgnacyjnych. Obecnie Nisko to liczące ponad 15 tysięcy mieszkańców miasto powiatowe. Stanowi również gminę, w skład której wchodzi 6 sołectw. Nisko ma ciekawy układ urbanistyczny,

a to głównie ze względu na podwójne, podzielone drogą krajową planty. Mniejsze, na których znajdują się klomby, liczne kasztanowce i fontanna zwane są Plantami Miast Partnerskich. Z kolei w centralnym punkcie sąsiednich, Dużych Plant znajduje się Pomnik Wdzięczności wzniesiony w 1970 roku. Dzisiejsze Nisko to miejscowość, którą śmiało można określić wrotami Podkarpacia. Żyje się tu spokojnie i bezpiecznie w otoczeniu przepięknej przyrody. Miasteczko stwarza idealne warunki do odpoczynku od wszechobecnego zgiełku, a szczególnym miejscem do tego jest zalew Podwolina. Warto wspomnieć, że zbiornik Podwolina to doskonałe miejsce do uprawiania sportów wodnych.

Miasto leży u zbiegu ważnych tras komunikacyjnych. Do Niska można dojechać z czterech stron, tj. od Rzeszowa i Lublina drogą S19 oraz od Przemysła i Sandomierza drogą krajową nr 77. W pobliżu kolei szerokotorowej LHS, w sołectwie Nowosielec, udostępniono dla inwestorów kilkadziesiąt uzbrojonych hektarów przeznaczonych na działalność przemysłowo-handlową.

W ostatnich latach na rozwój gminy i miasta Nisko z różnych unijnych programów udało się pozyskać dziesiątki milionów złotych. Nisko jest także jednym z nielicznych beneficjentów Norweskiego Mechanizmu Finansowego EOG, tzw. Funduszy Norweskich. ■

Zalew Podwolina w Nisku

Znaczący spadek odnotowała za to Stalowa Wola, z miejsca 9. na 53. Stalowa Wola to jedno z najmłodszych polskich miast, dynamicznie się rozwijające, będącym spadkobiercą tradycji Centralnego Okręgu Przemysłowego. Biorąc pod uwagę ogromne nakłady na stworzenie Euro-Parku Stalowa Wola – Strategicznego Parku Inwestycyjnego można się spodziewać, że w najbliższych latach miasto powróci do czołówki.

Ale tym razem przyjrzymy się Limanowej, malowniczej miejscowości w woj. małopolskim, położonej w niewielkiej kotlinie otoczonej górami. Jako stolica powiatu jest to administracyjne i kulturalne centrum regionu, a jako stolica Beskidu Wyspowego – jego zaplecze turystyczne.

„Działania władz miasta ukierunkowane są na rozwój inwestycyjny. Realizowane zadania zmierzają do poprawy jakości i podniesienia standardu życia mieszkańców. Wiele spośród zadań wykonywanych jest wykorzystaniem środków zewnętrznych – w szczególności w przypadku dużych inwestycji” – pisze urząd miasta w informacji przesłanej „Wspólnocie”.

Ostatnie lata to czas realizacji trzech dużych, ważnych zadań w ramach Programu Rewitalizacji Miasta – zmodernizowano ry-

Odnowione oblicze rynku w Limanowej

nek, wybudowano dwupoziomowy parking oraz zagospodarowano kilkuhektarowy teren w obrębie parku miejskiego. Na rynku rozbudowano budynek Centrum Informacji Turystycznej, przesunięto fontannę, wprowadzono nowe obiekty małej architektury oraz oświetlenie. W ramach rewitalizacji parku zagospodarowano teren o powierzchni ok. 8 ha zlokalizowany w południowej części Limanowej, gdzie powstał Kompleks Parkowo-Rekreacyjny – miejsce aktywnego spędza-

nia wolnego czasu na świeżym powietrzu, wypoczynku i relaksu. Dostępne są tam cztery strefy: aktywności biernej, spotkań towarzyskich, rekreacji aktywnej, rekreacji wodnej, a do tego infrastruktura turystyczna i ścieżki rowerowe.

Dużym przedsięwzięciem była również przebudowa i rozbudowa budynku Limanowskiego Domu Kultury wraz z salą widowiskową, gdzie siedzibę ma także Miejska Biblioteka Publiczna. ■

Inwestuj w Świdniku

Miasto Świdnik w ostatnim czasie dynamicznie się rozwija, a zachodzące zmiany obejmują różne aspekty funkcjonowania miasta. Dotyczą między innymi inwestycji komunikacyjnych, infrastruktury miejskiej, ekologii czy nowych miejsc rekreacji dla mieszkańców. Świdnik to nie tylko przyjazne miejsce do życia, ale również świetna przestrzeń do zakładania i prowadzenia biznesu. W tym roku w Świdniku rozpoczęły się trzy duże inwestycje prowadzone przez podmioty zewnętrzne. We wschodniej części miasta

powstaje nowe centrum handlowe budowane przez grupę LCP Properties, a w samym centrum rozpoczęły się prace związane z rozbiórką dawnej siedziby świdnickiego magistratu. Już niebawem, zgodnie z zapisami w planie zagospodarowania przestrzennego Świdnika, nowy właściciel może w tym miejscu wybudować obiekty usługowe i mieszkalne. To nie koniec listy nowych inwestycji. Wisienką na torcie jest realizowana przez spółkę Polski Autobus Wodorowy w Strefie Aktywności Gospodarczej, znajdującej się w zachodniej czę-

ści miasta, budowa fabryki autobusów napędzanych wodorem.

Obecnie rozwija się także południowa część miasta. Przeznaczona do sprzedaży jest duża nieruchomość niezabudowana o powierzchni 1,77 ha, której jedną z zalet jest bardzo dobre skomunikowanie z drogą wylotową w kierunku drogi ekspresowej S17. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość jest przeznaczona pod zabudowę usługową, w tym stację paliw.

– Każdy nowy inwestor w naszym mieście to nowe miejsca pracy, podatki od nieruchomości i prowadzenia działalności gospodarczej odprowadzane w Świdniku, ale też rozwój Strefy Aktywności Gospodarczej i, w konsekwencji, całego miasta. Pojawienie się w Świdniku takiego inwestora jak spółka Polski Autobus Wodorowy sprawia, że miasto staje się coraz bardziej atrakcyjne dla innych firm. Świdnik to dobre miejsce na prowadzenie działalności, z przyjazną, co trzeba podkreślić, infrastrukturą komunikacyjną obejmującą doskonale połączenia drogowe, kolejowe oraz lotnicze – mówi Waldemar Jakson, burmistrz Świdnika. ■

Fot. UM Świdnik

Płońsk: historyczny rozwój miasta

Nowy budynek Miejskiego Centrum Kultury, sztuczne lodowisko, komunikacja miejska, uruchomienie elektrociepłowni opalanej biomasą, sieć obwodnic miasta. To wszystko dokonania płońskiego samorządu, na którego czele stoi burmistrz Andrzej Pietrasik.

Andrzej Pietrasik jest związany z samorządem od początku jego istnienia, czyli od roku 1990 – pierwszych wyborów samorządowych. Wtedy został radnym z działającego przy Lechu Wałęsie Komitetu Obywatelskiego. Dwa lata później został wybrany przez większość płońskiej Rady Miejskiej na burmistrza. Urząd ten sprawował do roku 1998. W kadencji 1998–2002 był radnym Rady Powiatu Płońskiego i łączył te obowiązki z pracą w Ministerstwie Finansów. Od 2002 r. mieszkańcy nieprzerwanie powierzają mu funkcję burmistrza w wyborach bezpośrednich. Świadczy to o docenieniu przez mieszkańców realizowanej przez władze miejskie polityki zrównoważonego rozwoju.

Na przestrzeni 30 lat zmieniła się bardzo infrastruktura miejska. Płońsk się rozbudował. Powstały nowe budynki użyteczności publicznej – hala i pływalnia miejska, hale sportowe przy każdej ze szkół podstawowych, nowe drogi, np. obwodnice: wschodnia, zachodnia i centralna, par-

kingi, ścieżki rowerowe, siłownie plenerowe i place zabaw, które cieszą się wyjątkowo dużym zainteresowaniem płońszczan, nowy budynek Miejskiego Centrum Kultury, które oferuje bardzo szeroką ofertę kulturalną – od kina i teatru, przez zajęcia plastyczne, krawieckie, rzeźbiarskie, po operę. Ruszyła też pierwsza w historii płońska komunikacja miejska, która jest obsługiwana przez ekologiczne autobusy.

Przy szkołach powstały boiska wielofunkcyjne, a przy Miejskim Centrum Sportu i Rekreacji dwufunkcyjny obiekt – sztuczne lodowisko i skatepark.

Sukcesem jest pełna dostępność przedszkoli, a także – dla wszystkich chętnych – żłobka.

Płońsk jest eko!

Płońsk może poszczycić się pionierskimi i wzorcowymi inwestycjami z zakresu ekologii. Jest miastem w stu procentach skanalizowanym. W 2007 r. Parlament Europejski przyznał miastu nagrodę Energy Globe za zamianę ciepłowni miejskiej na elektrociepłownię opalaną biomasą. Warto też wspomnieć o sortowni mającą status RIPOK-u, samym systemie zbiórki i odbioru odpadów komunalnych czy nowoczesnej stacji uzdatniania wody, której jakość jest lep-

MIASTA POWIATOWE

sza od tej z plastikowych butelek, które kupujemy w sklepach. Pionierskim rozwiązaniem było stworzenie biogazowni na istniejącym zbiorniku pościekowym w spółce miejskiej – Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej.

Płońsk się zmienia

Od 2004 r., a więc od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, gmina miasto Płońsk, nie licząc spółek miejskich, pozyskała około 150 milionów złotych – z UE i tzw. funduszy norweskich.

Brzmi to paradoksalnie, ale w trakcie pandemii Płońsk inwestował jak nigdy dotąd. Nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć największej w historii miasta inwestycji pn. „Budowa ścieżek rowerowych w ramach działania ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej” – łączne wydatki związane z tą inwestycją to około 80 mln zł. Choć w nazwie są ścieżki rowerowe, projekt był o wiele bardziej złożony. Zakładał budowę dwóch obwodnic – zachodniej i centrum miasta, sieci dróg rowerowych, przystanków autobusowych, dwóch ekologicznych autobusów miejskich i systemu obsługującego komunikację, a także trzech budowę parkingów „parkuj i jedź”. Konsekwentnie rewitalizowany jest płoński rynek i przyległe do niego ulice za ponad 14,5 mln zł. W jednej z kamienic powstaje muzeum polsko-żydowskie, które nazwano „Domem dobrej pamięci” – kolejne 2,5 mln zł. Miejsce będzie to nawiązywało do wielowiekowej tradycji dwóch narodów, polskiego i żydowskiego, a także do postaci urodzonego w Płońsku pierwszego premiera Izraela – Dawida Ben Guriona. Trwa rewitalizacja wybudowanej w dwudziestolecie międzywojennym stacji kolejowej. Dworzec zamieni się w muzeum ziemi płońskiej, a sąsiadująca z nim wieża ciśnień – w planetarium i obserwatorium astronomiczne. Swoją siedzibę znajdzie w niej Koło Miłośników Astronomii im. Jana Walerego Jędrzejewicza. To nie wszystko. Miasto rozbudowuje sieć ciepłowniczą, podłączając do niej budynki użyteczności publicznej i bezpłatnie prywatne domy (całkowity koszt inwestycji to 9,3 mln zł). Dzięki temu ogranicza niską emisję. Regularnie korzysta też z programów wymiany starych palenisk na nowe – ekologiczne. ■

Burmistrz i prezes ZDiM (wykonawca inwestycji) Janusz Chłopik, 11 grudnia 2019 r.

Rondo Marszałka Józefa Piłsudskiego, 3 grudnia 2020 r.

Układanie asfaltu, obwodnica zachodnia, 14 kwietnia 2021 r.

Wody termalne napędzają Poddębice

Poddębice okazały się najlepsze w rankingach Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”. Miasto Gorących Źródeł zwyciężyło w kategorii wydatków inwestycyjnych za lata 2019–2021 oraz za wykorzystanie środków UE w okresie 2014–2021.

PODDEBICE
GORĄCE ŹRÓDŁA

Jak podkreśla burmistrz Piotr Sęczkowski, odniesiony sukces to wynik przedsięwzięć realizowanych przy wykorzystaniu wód termalnych. Poddębice położone są na terenach bogatych w ich złoża i to właśnie one są motorem napędowym gminy.

Wszystko zaczęło się od budowy odwiertu w 2010 roku, choć plany wykorzystania wód termalnych istniały już wcześniej. Uzyskanie koncesji na eksploatację wód pozwoliło przeprowadzić szereg inwestycji.

Największą z nich jest rewitalizacja kompleksu geotermalnego. W ramach zadania dofinansowanego z funduszy unijnych powstało Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji – Termy Poddębice. Otwarty w tym roku obiekt składa się z siedmiu basenów zewnętrznych i wewnętrznych z wodą o temperaturze 30–38 stopni. Łączna powierzchnia lustra wody wynosi 2300 mkw. Do dyspozycji są między innymi: basen pływacki, tzw. olimpijska „50” – jedyna w Polsce termalna, basen rekreacyjny z atrakcjami typu leżanki rurowe, masaże powietrzne, grotty sztucznej fali, gejzery, rwąca rzeka. Dla dzieci wodny plac zabaw wyposażony w zjeżdżalnię, armatki i kaskady wodne.

Kompleks realizuje ideę przestrzeni przyjaznej osobom niepełnosprawnym. Funkcjonuje tu basen ścian wodnych, do którego można wjechać na specjalnych wózkach.

Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji to również strefa spa oraz dwie strefy saun z saunami parowymi, suchymi, infrared, pomieszczeniami haloterapii wraz z komnatą solną, ścieżką Kneippa.

Naturalna woda termalna, która zasila obiekt, ma prozdrowotne właściwości. Liczy 27 tysięcy lat i wydobywana jest z głębokości 2101 metrów. W miejscu ujęcia ma 72 stopnie. To woda hipotoniczna, czyli szybko się wchłania i hipertermalna, czyli pierwotnie czysta, niskozmineralizowana. Zawiera krzem, magnez, żelazo, potas, sód, które wpływają korzystnie na organizm bez względu na wiek. W połączeniu z borowinami, których pokłady znajdują się w pobliżu Poddębic, stosowana jest do uwadniania i ogrzania masy borowej. Same borowiny wykorzystuje się do okładów i zawiązuje w zabiegach leczniczych.

Właściwości wody termalnej pozwalają na zastosowanie jej w innych dziedzinach – w balneologii w miejscowym szpitalu, do produkcji kosmetyków, można ją też pić w Pijalni Wód Termalnych.

Poddębice wyróżniają się również tym, że ogrzewane są energią z wnętrza ziemi. W oparciu o wody termalne i przy wsparciu środków zewnętrznych powstała geotermalna sieć ciepłota. Ponad 70 proc. miasta korzysta z ciepła z geotermii. Do sieci podłączone są budynki miesz-

▲ Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji – Termy Poddębice

▲ Ogród Zmysłów w Poddębicach – Pijalnia Wód Termalnych

kalne oraz użyteczności publicznej, szkoły, urzędy, a także odbiorcy indywidualni. Obecnie realizowana jest inwestycja, dzięki której możliwe będzie produkowanie prądu i dodatkowej ilości ciepła w procesie kogeneracji.

W Poddębicach można zadbać o zdrowie korzystając z kąpeli termalnych, ogrzać się w ciepłe z wnętrza ziemi, ale też zwiedzić ciekawe miejsca, które powstały dzięki funduszom UE. Samorząd wybudował Centrum Turysty-

ki i Rekreacji w Byczynie oraz zrewitalizował zespół pałacowo-parkowy, na terenie którego znajduje się Ogród Zmysłów z zabytkowym renesansowym pałacem i Pijalnią Wód Termalnych. Na terenie gminy funkcjonuje Zoo Borysew, gdzie można spotkać unikalne na skalę światową białe lwy i tygrysy.

Wszystkie te elementy wzajemnie się uzupełniają i tworzą swoisty „pierścień atrakcji turystycznych”. Poddębice to miasto, które warto zobaczyć! ■

Powiat radzyński: inwestycje na miarę XXI wieku

Wydatki majątkowe powiatu radzyńskiego w latach objętych rankingiem „Wspólnoty”, czyli 2019–2021, wyniosły ponad 90 mln zł, a zaplanowane na 2022 r. to prawie 32 mln zł.

Powiat radzyński planując inwestycje realizuje wyznaczone cele strategiczne istotne dla rozwoju powiatu i funkcjonowania jego mieszkańców. Najważniejsze z nich to: rozwój edukacji publicznej, zapewnienie dostępu i warunków specjalistycznej opieki zdrowotnej i leczenia szpitalnego oraz zapewnienie dostępności komunikacyjnej.

Najważniejsze inwestycje oświatowe

Budowa warsztatów kształcenia praktycznego przy istniejącym budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Radzynie Podlaskim. Ze względu na duży zakres inwestycji podzielono ją na trzy etapy. W pierwszym, którego realizacja zakończyła się w listopadzie 2019 r., powstały pracownie komputerowe oraz kształcenia praktycznego: murarsko-tylnarska, stolarska, obróbki mechanicznej, elektrotechniki, elektromechaniki, metrologii i automatyki.

W drugim i trzecim etapie (realizacja rozpoczęta w 2022 r., planowany termin oddania do użytku to kwiecień przyszłego roku) zo-

staną wybudowane i wyposażone warsztaty samochodowe, pracownia murarsko-tylnarska, pracownia stolarska, pracownia obróbki mechanicznej, elektrotechniki, elektromechaniki, metrologii i automatyki, stacje diagnostyczne, stanowisko do pomiarów akustycznych wraz z zapleczem oraz pracownie informatyczne, pracownie językowe i pracownia ogólna. Łączna powierzchnia zabudowy wyniesie ponad 5,6 tys. mkw. Koszt tej inwestycji to ponad 7,5 mln zł. Zostanie on pokryty z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład (5 mln 950 tys. zł) i z budżetu powiatu.

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej powiatu radzyńskiego. W marcu 2022 r. powiat zakończył kompleksową, głęboką termomodernizację budynków oświatowych (projekt realizowany od 2016 r.) – szkoły i internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego oraz internatu Zespołu Szkół Ponadpodstawowych. Projekt obejmował także termomodernizację siedziby Starostwa Powiatowego w Radzynie Podlaskim. Wartość projektu wyniosła ok. 4 mln zł.

Kwota dofinansowania z RPO Woj. Lubelskiego na lata 2014–2020 to ponad 2,5 mln zł.

Specjalistyczna opieka zdrowotna oraz lecznictwo

W latach 2019–2021 wartość inwestycji i zakupów inwestycyjnych w radzyńskim szpitalu powiatowym wyniosła ponad 10 mln 300 tys. zł. Były one realizowane głównie w ramach projektu „Podniesienie jakości świadczonych usług medycznych w SPZOZ w Radzynie Podlaskim”. Zakupiono m.in. rezonans magnetyczny (do tego doszła adaptacja pomieszczeń), centralę monitorującą i monitory kardiologiczne dla Oddziału Chorób Wewnętrznych, urządzenie do wczesnej rehabilitacji neurologicznej kończyn górnych i kończyn dolnych z biofeedback dla Oddziału Rehabilitacji, skaner żył (wizualizator naczyń) przeznaczony dla dzieci, łóżka szpitalne (mechaniczne i hydrauliczne 2- i 4-segmentowe oraz elektryczne wysokospecjalistyczne). Zmodernizowano pomieszczenia Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Poradni Ortopedycznej i Chirurgicznej i wyposażono je w specjalistyczny sprzęt medyczny. Przeprowadzono remont Oddziału Urazowo-Ortopedycznego. Zakupiono aparat RTG wraz z adaptacją pomieszczeń pod nową pracownię RTG, aparat EMG z głowicą oraz videokonoskop HDTV i videogastroskop. Rozbudowano i przebudowano instalację tlenu medycznego oraz centralną sterylizatornię.

Modernizacja dróg powiatowych

Powiat administruje siecią dróg o długości ponad 400 km. W latach 2019–2022 przebudowano 11 odcinków kluczowych dróg powiatowych o łącznej długości 70 km. Inwestycje drogowe prowadzone są we współpracy z gminami, które partycypują w kosztach. Wartość modernizacji wyniosła 85 mln zł, z czego ponad 14 mln zł pokryto z budżetu powiatu i z budżetów gmin (koszty są dzielone po połowie), a pozostała kwota pochodzi ze środków zewnętrznych (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych). ■

Pochwała budżetu państwa

W Polsce powiatowej mamy nowego lidera – z drugiej pozycji awansował powiat wysokomazowiecki. W czołówce jest też kilka innych, czasem znacznych, zmian.

Czy awans powiatu wysokomazowieckiego oznacza, że dotychczasowy lider stracił impet inwestycyjny? Niekoniecznie, bo powiat przasnyski, który w poprzedniej edycji zajął 1. miejsce (zresztą nie pierwszy raz, bo był liderem także wcześniej), wciąż jest wysoko, zajmuje 2. lokatę. Na 3. miejscu bez zmian – rozgościł się tu powiat sokołowski. Jeden ze znaczniejszych awansów, o których wspomnieliśmy, jest zasługą powiatu słu-

Bogdan Zieliński,
starosta wysokomazowiecki

Od lat jesteśmy na czołowych miejscach rankingu inwestycji

Powiat wysokomazowiecki od początku istnienia rankingu wydatków inwestycyjnych „Wspólnoty” zajmuje w nim czołowe miejsca. W trzech ostatnich edycjach zajmowaliśmy 2. pozycję, a dziś jesteśmy najlepsi. Wśród naszych najważniejszych inwestycji jest przebudowa i remont Szpitala Ogólnego realizowana w latach 2019–2022 za niemal 32 mln zł. Środki na ten cel pochodzą z rezerwy budżetu państwa, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, budżetu powiatu oraz środków własnych szpitala. Od wielu lat dynamicznie inwestujemy w przebudowę dróg powiatowych dzięki środkom Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, środkom własnym, z budżetów gmin oraz części drogowej subwencji ogólnej. Nie zapominamy też o szkołach ponadpodstawowych realizując projekty inwestycyjne dzięki wsparciu Polskiego Ładu – Programu Inwestycji Strategicznych i budżetu samorządu województwa podlaskiego. Należy zaznaczyć, że obecne wsparcie rządowe dla inwestycji samorządowych nigdy nie miało takiego wysokiego poziomu i jest tym cenniejsze, że nie zostały jeszcze uruchomione programy europejskie z nowej perspektywy.

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
2	2	1	wysokomazowiecki	podlaskie	701,65
4	1	2	przasnyski	mazowieckie	664,95
15	3	3	sokołowski	mazowieckie	606,90
8	7	4	janowski	lubelskie	538,66
24	13	5	włodawski	lubelskie	529,16
45	19	6	radzyński	lubelskie	515,74
47	20	7	chełmski	lubelskie	514,00
228	11	8	nidzicki	warmińsko-mazurskie	509,46
35	15	9	sejneński	podlaskie	507,29
21	9	10	ostrołęcki	mazowieckie	500,37

peckiego. Poprzednio na miejscu 78., tym razem na 12. To czyni ze słupczan liderów województwa wielkopolskiego. – Na początku obecnej kadencji określiliśmy cel strategiczny, któremu podporządkowujemy nasze działania. Tym priorytetem jest poprawa infrastruktury drogowej na terenie powiatu i to właśnie inwestycje w tym zakresie są obecnie prowadzone na naszym terenie – mówi Jacek Bartkowiak, starosta powiatu słupeckiego. – Realizujemy kilka zadań związanych z przebudową, rozbudową i budową dróg. Niektóre z nich są na ukończeniu, niektóre są w trakcie realizacji ze względu na fakt, że są przedsięwzięciami wieloletnimi. Są też takie, które właśnie oddaliśmy oficjalnie do użytku, jak chociażby odcinek drogi powiatowej w Mieczownicy – dodaje.

Inwestycje drogowe realizowane w powiecie słupeckim można podzielić na dwie grupy. Jedną to drogi powiatowe o znaczeniu obronnym, których budowa i rozbudowa przewidziana została w celu wykorzystywania ich w czasie pokoju, kryzysu lub wojny do wykonywania przewozów istotnych dla obronności państwa oraz zobowiązań sojuszników. Takie drogi charakteryzują się podwyższonymi parametrami technicznymi, jeśli chodzi o sposób użytkowania. Ma to związek z obecnością na terenie powiatu bazy wojskowej i stacjonowaniem w niej wojsk sojuszników.

Druga grupa to zwykłe drogi – tu władze powiatu także zabiegają o środki na poprawę ich stanu technicznego.

I tak, trwa przebudowa drogi powiatowej Powidz – granica powiatu (Witkowo), gdzie powstaje prawie 4-kilometrowy odcinek, który jest fragmentem drogi o znaczeniu obron-

Inwestycje drogowe realizowane w powiecie słupeckim można podzielić na dwie grupy. Jedną to drogi powiatowe o znaczeniu obronnym, co ma związek z obecnością na terenie powiatu bazy wojskowej i stacjonowaniem w niej wojsk sojuszników. Drugą to zwykłe drogi powiatowe.

nym. Na ukończeniu są odcinki dróg powiatowych Powidz – Niezgoda, Niezgoda – Kochowo, one także zaliczają się do dróg obronnych. Kolejną drogą w tej kategorii jest odcinek Smolniki Powidzkie – Powidz wraz z roz-

POWIATY

budową obwodnicy Powidza i Przybrodzina oraz odcinek Smolniki Powidzkie – Hutka, gdzie po uzyskaniu decyzji ZRiD ruszy rozbudowa. Ruszy również budowa całkowicie nowego odcinka Hutka – skrzyżowanie z drogą powiatową nr 2161P.

Jest w czym wybierać, a to tylko część wszystkich inwestycji drogowych w powiecie. – W Zagórowie trwa przebudowa drogi wjazdowej do tego miasta. Jest to element większej inwestycji mającej docelowo zmodernizować całą trasę ze Słupcy do Zagórowa. W ubiegłym roku oddaliśmy do użytku przebudowany fragment tej drogi na odcinku Jaroszyn – Łąd. Na drodze łączącej Słupcę z Zagórowem trwa też przebudowa mostu nad Wartą w Łądzie. To jedyna w naszym powiecie przeprawa przez rzekę, według ekspertów ta inwestycja była strategiczna, byśmy mogli bezpiecznie korzystać z mostu – wylicza starosta słupecki, dodając, że powiat prowadzi także inwestycje inne niż drogowe. – Warto wspomnieć o rozbudowie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, która ruszyła jeszcze za naszych poprzedników, a nam przyszło mierzyć się z jej kontynuacją i zakończeniem. Nie było to łatwe, w poszukiwaniu funduszy musieliśmy zaciągnąć zobowiązania w postaci emisji obligacji na kwotę 6 mln zł, aby dokończyć budowę szpitala. Trwa termomodernizacja starej części, kosztem 12 mln zł tak, aby obiekt stał się kompatybilny technicznie i estetycznie z nową częścią placówki. Są to środki pozyskane przez szpital, ale przy wydatnym wsparciu naszego samorządu. ■

Jacek Bartkowiak,
starosta powiatu słupeckiego

Gdyby nie pieniądze z budżetu państwa, nie udałoby się zrealizować tak potężnych inwestycji

W znacznej mierze korzystamy ze środków rządowych, tj. Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Składaliśmy również wnioski, i będziemy je po-

nawiać, do Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład. Wnosimy do realizacji zadań wkład własny, korzystamy także z dobrej współpracy z gminami, które partycypują w niektórych inwestycjach. Gdyby nie pieniądze z budżetu państwa, nigdy nie udałoby się nam zrealizować tak potężnych inwestycji. Most w Łądzie to ponad 12 mln zł, drogi wokół Powidza – całkowicie finansowane przez budżet centralny – to ponad 150 mln zł. A to nie wszystko, bo ciągle składamy wnioski, staramy się o dodatkowe źródła finansowania, aby robić jak najwięcej.

▲ Modernizacja SOR Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem została dofinansowana z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Fot. Mapa dotacji

Odcinek drogi Niezgodna – Powidz.
Fot. Starostwo Powiatowe w Słupcy

Chcemy mieć turystów? Musimy mocno inwestować

Uniejów ze średnimi wydatkami inwestycyjnymi per capita w wysokości ponad 4668 zł zajął pierwsze miejsce w swojej kategorii. Bez wątpienia jednym z najważniejszych przedsięwzięć ostatnich lat jest zrealizowana kosztem kilkunastu milionów złotych budowa bulwarów – pozwoliły wyeksponować Wartę i jej walory przyrodnicze.

Inwestycja w Uniejowie nad brzegiem Warty została dofinansowana ze środków unijnych kwotą ok. 6,3 mln zł. Władze miasta podeszły do tematu kompleksowo. W ramach zadania przebudowano pieszą kładkę przez rzekę oraz zagospodarowano na cele reprezentacyjno-rekreacyjne pobliski skwer. Jeśli chodzi o nabrzeża samorządowcy postawili na różnorodne elementy wzdłuż ciągów spacerowych, m.in. place zabaw, fontanny, kino letnie, szlaki rekreacyjno-poznawcze, pergole, pomosty, ścieżkę spacerowo-sensoryczną o zróżnicowanej nawierzchni – Szlak Bosych Stóp, siłownie terenowe, przystań kajakową, plażę, boiska do piłki siatkowej, winnicę oraz skarpy z siedziskami. Całość jest oświetlona i monitorowana.

Choć inflacja nie ułatwia realizacji inwestycji – z niektórych władze Uniejowa musiały zrezygnować albo odłożyć w czasie ze względu na zaporowe stawki w przetargach – to Józef Kaczmarek, burmistrz Uniejowa, przyznaje, że stara się negocjować z wykonawcami, by rozpoczęte inwestycje dokończyć, nawet jeśli miałyby się opóźnić.

Aktualnie w mieście realizowanych jest kilka zadań, a do najważniejszych należy budowa przedszkola miejskiego oraz Centrum „Spycimierze Boże Ciało”. Centrum będzie placówką wystawowo-edukacyjną poświęconą blisko dwustuletniej tradycji układania kwiat-

Bulwary w Uniejowie. Fot. UM Uniejów

nych dywanów w Spycimierzu – niematerialnemu dziedzictwu w związku z jego wpisem na listę UNESCO w ramach drugiego samodzielnego wniosku z Polski. Koszt budowy obiektu to kilkanaście milionów złotych.

Z kolei budowa przedszkola pochłonie – jak wynika z przetargu – prawie 17 mln zł. Poza standardowym wyposażeniem wartością dodaną obiektu będą sale terapeutyczne, m.in. polisensoryczna, dwie sale twórczości dziecięcej oraz sala doświadczania świata, w których dzieci za pomocą zmysłów i odpowiednich przyrządów będą mogły rozwijać zdolności poznawcze. Przedszkole powinno otworzyć się w przyszłym roku.

Potężną inwestycję zrealizowało też inne miasto turystyczne – Mikołajki (12. miejsce w rankingu), gdzie w ramach przebudowy szlaków wodnych Wielkich Jezior Mazurskich (w celu realizacji inwestycji kilkanaście lokalnych samorządów powołało stowarzyszenie Wielkie Jeziora Mazurskie 2020) – najpierw przebudowano most na przesmyku jezior Mikołajskiego i Tałty, a następnie wschodnią część nabrzeża. Inwestycje w sumie kosztowały 43 mln zł. Niestety, ich realizacja przypadła na trudny czas w budownictwie i znaczny wzrost kosztów spowodował, że dofinansowanie z RPO wyniosło zaledwie 35 proc. całkowitych kosztów – gmina zmuszona była do emisji obligacji, później samorządowcy przeszli żmudny proces odzyskiwania VAT oraz wyboru koncesjonariusza, który zarządza nabrzeżem. Opłacało się. Dzisiejsza mikołajska przystań ma nowoczesne pomosty do cumowania, punkty poboru wody i prądu dla żeglarzy, pomost widokowy będący jednocześnie przystanią statków pasażerskich, dwa budynki sanitarne z toaletami, prysznicami i punktami mycia naczyń, wiaty wypoczynkowe, szereg ław terenowych i żeglarskich stwarzających przestrzeń do odpoczynku nad wodą.

Władzom Mikołajek – podobnie jak Uniejowa – nie jest łatwo realizować inwe-

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
4	3	1	Uniejów	łódzkie	4668,05
27	17	2	Ścinawa	dolnośląskie	3558,30
1	1	3	Krynica Morska	pomorskie	3308,41
5	5	4	Łeba	pomorskie	2643,22
7	8	5	Dziwnów	zachodniopomorskie	2627,18
279	27	6	Jordanów	małopolskie	2422,75
38	23	7	Niepołomice	małopolskie	2310,53
6	6	8	Rzgów	łódzkie	2254,82
98	112	9	Gościno	zachodniopomorskie	2226,01
147	34	10	Brześć Kujawski	kujawsko-pomorskie	2214,68

MIASTECZKA

stycje. – Póki co, siłą rozpędu kończymy te już rozpoczęte. W przypadku jednej z nich wykonawca wystąpił o waloryzację wynagrodzenia. Natomiast nowe przetargi, zwłaszcza w trybie zaprojektuj i wybuduj, kończą się kłopotem, bo wykonawcy albo

do nich nie przystępują, albo oferują ceny poza naszym zasięgiem, ponieważ wysoko wyceniają swoje ryzyko rynkowe – tłumaczy burmistrz Piotr Jakubowski. – Nie będę odkrywcy, jeśli stwierdzę, że trudno jest też planować inwestycje na kolejne la-

ta nie tylko ze względu na kłopoty z szacowaniem ich wartości, ale przede wszystkim w związku z brakiem możliwości racjonalnego oszacowania wydatków bieżących, szczególnie w zakresie cen energii. ■

Piotr Jakubowski,
burmistrz Mikołajek

Potrzebujemy kolejnych budżetów proinwestycyjnych

Cieszę się, że chociaż jesteśmy poza pierwszą dziesiątką, to nasza 12. pozycja jest stabilna, bo to pokazuje, że proces inwestycyjny jest prowadzony konsekwentnie. Z drugiej strony, żeby zrealizować niezbędne działania, zarówno te wynikające z potrzeb lokalnej społeczności, w tym zamieszkującej tereny wiejskie gminy, jak również te potrzebne do tego, by miasto turystyczne mogło być konkurencyjne względem innych ośrodków, potrzeba nam budżetów inwestycyjnych minimum takich jak te z ostatnich lat, pewnie jeszcze przez kolejne 10 lat. Tymczasem mimo dosyć obiecujących zapisów w projekcie programu regionalnego (FEWiM) boję się o nasze możliwości zabezpieczenia wkładu własnego.

Józef Kaczmarek,
burmistrz Uniejowa

Jako młode uzdrowisko musimy się rozwijać

Wynik Uniejowa w rankingu oczywiście cieszy, ale nie podejmujemy działań ze względu na rankingi, które są wypadkową wielu czynników. Realizowane przez gminę inwestycje wynikają z przeświadczenia, że jako wciąż młode uzdrowisko musimy się systematycznie rozwijać i zachować ciągłość podejmowanych zadań. Między innymi dlatego staramy się podążać w kierunkach wytyczanych przez obecne trendy, aby przyciągnąć turystów. Stawiamy na inwestycje, które wzbogacają infrastrukturę turystyczną i pozwolą zatrzymać gości na kilka dni. Pamiętajmy przy tym o konieczności zachowania równowagi w rozwoju Uzdrowiska Termalnego, jak i Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która znajduje się na terenie gminy i oferuje zatrudnienie dla około 1 tys. osób. Staramy się systematycznie wyklądać środki z budżetu oraz pozyskiwać fundusze zewnętrzne na kolejne działania, zarówno prospołeczne, jak i prorozwojowe. W konsekwencji zwiększa się liczba podmiotów gospodarczych, co wiąże się tworzeniem miejsc pracy, a to z kolei oznacza większe wpływy do budżetu gminy.

Łeba: rozmach inwestycyjny nie maleje

Gmina miejska Łeba wykonuje w tym roku budżetowym zadania inwestycyjne za prawie 33 mln zł. Ponad 12 mln to środki ze źródeł zewnętrznych, w tym ponad 10 mln ze źródeł rządowych i ponad milion z Unii Europejskiej. Inwestycje rozłożone są na lata budżetowe 2022 i 2023, sumaryczna wartość planowanych zadań to prawie 63 mln zł.

Główne zadania w tym roku to:

- Przebudowa układu komunikacyjnego ulic Kościuszki, Morskiej i Wojska Polskiego oraz przyległych wraz z modernizacją Skweru Rybaka – około 15 mln zł;
- Przebudowa ul. Turystycznej wraz z kanalizacją deszczową – około 5,5 mln zł;
- Wykonanie drogi ul. Bałtyckiej – około 2 mln zł;
- Budowa przystani kajakowych oraz pola biwakowego na rzece Chełst w Łebie – około 1,5 mln zł;
- Ścieżki rowerowe R-10 – około 1,5 mln zł;
- Rozbudowa budynku OSP w Łebie – etap III: adaptacja części pomieszczeń na komisariat policji oraz przychodnię (punkt medyczny) – około 6 mln zł;
- Monitoring wizyjny miasta – około 3 mln zł;
- Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie byłej jednostki wojskowej – dokumentacja projektowa oraz budowa sieci wodociągowej do obsługi terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w północno-wschodniej części Łeby – około 5,5 mln zł;
- Przebudowa ul. Wróblewskiego – około 1 mln zł;
- Modernizacja ul. Powstańców Warszawy – około 2,5 mln zł.

Gmina prowadzi również zadania inwestycyjne polegające na wykonaniu dokumentacji projektowej. W tym roku wykonanych zostanie 16 dokumentacji za ok. 800 tys. zł. Dotyczą one dróg, jak i infrastruktury oraz miejsc rekreacji na terenie miasta. ■

Gościno. Trzy dekady doświadczeń

Na początek wizytówka. Gmina Gościno leży w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w południowo-wschodniej części powiatu kołobrzeskiego. W 2011 r. miejscowość Gościno uzyskała prawa miejskie. Powierzchnia gminy to 11 600 ha. Gmina liczy 5155 mieszkańców, w tym 2489 osób zamieszkuje miasto Gościno. Budżet gminy w latach 2019–2021 kształtował się na poziomie ok. 45 mln zł (dochody) i ok. 37 mln zł (wydatki).

Gmina to przede wszystkim mieszkańcy, ważne zatem, by dobrze zadbać o ich potrzeby. W Gościnie troszczy się o to burmistrz Marian Józef Sieradzki – samorządowiec z 32-letnim stażem.

Gościno ma szansę na dynamiczny rozwój i wyjście z za paści, która dotknęła wiele gmin popegeerowskich, dzięki umiejętności wykorzystywania sprzyjających warunków, w szczególności skutecznego pozyskiwania środków finan-

sowych z Unii Europejskiej. Gmina z sukcesem pozyskiwała środki jeszcze przed akcesją, a już w maju 2004 r. urząd gminy zorganizował Biuro Funduszy Europejskich ze świetnie przygotowaną kadrą.

Wśród najważniejszych inwestycji, które w ostatnich latach realizowano, wypada wymienić projekt pn. „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na obszarze popegeerowskim i nadanie jej nowych funkcji publiczno-społecznej – centrum ratownictwa oraz centrum kryzysowe w Gościnie”. Współfinansowany jest on z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014–2020 oraz z budżetu państwa. Jego głównym celem jest poprawa poziomu bezpieczeństwa i zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego gminy Gościno. W ramach realizacji projektu powstało Gminne Centrum Ratownictwa w Gościnie – remiza strażacka wraz z pomieszczeniami dostosowanymi do prowadzenia działań szkoleniowych dla ochotniczych straży pożarnych oraz Gminne Centrum Kryzysowe w Gościnie – budynek zarzą-

Nowy żłobek miejski

▲ Budynek centrum kryzysowego

Burmistrz Marian Józef Sieradzki

dzania kryzysowego, budynek postępowania policji dostosowany do prowadzenia działań szkoleniowych dla policji. Budżet przedsięwzięcia przekracza 5,5 mln zł, zaś dofinansowanie z funduszy europejskich sięgnęło 4 mln zł. Drugim z kluczowych projektów inwestycyjnych w ostatnim czasie była budowa dwuoddziałowego żłobka dla 40 dzieci wraz z infrastrukturą techniczną. Inwestycja została oddana i dziś mamy nowoczesny obiekt dostosowany do wieku i potrzeb rozwojowych małych dzieci, doskonale wykonany i wyposażony, z dobrze przygotowaną, wykwalifikowaną kadrą. Inwestycja została dofinansowana ze środków budżetu państwa w ramach Programu Maluch+ 2021 (dofinansowanie sięgnęło 1,3 mln zł) oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dofinansowanie ponad 860 tys. zł). Budżet całego zadania sięgnął 2,8 mln zł.

Wśród planowanych zadań inwestycyjnych jest przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczej zdegradowanego obszaru popegeerowskiego w Gościnie (budowa centrum miasta, budowa ratusza i Modułowego Centrum Społecznego w systemie budynku pasywnego wraz z budową rynku i zabudową usługową), a także budowa i wyposażenie obszaru gospodarczego/inkubatora przedsiębiorczości w Żąbrowie. ■

Niepołomice na ścieżce szybkiego rozwoju

Niepołomice stawiają na zrównoważony rozwój nakierowany z jednej strony na strefę inwestycyjną, z drugiej na ciągłe podnoszenie jakości życia mieszkańców.

NIEPOŁOMICZE

Rozbudowa największej w województwie Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej wymusza na gminie ciągłe nowe zadania. Ruch samochodów ciężarowych spowodował konieczność budowy zjazdu z autostrady A4 i nowej obwodnicy. W ostatnim latach w gminie powstało 5 parkingów w systemie Park and Ride. W czerwcu oddano do użytku Niepołomickie Błonia, jeden z najciekawszych tego typu obiektów w Polsce.

Zjazd z autostrady A4 w Podłężu

Inwestycja oddana do użytku w czerwcu 2020 r. Koszt budowy to niemal 48 mln zł, sfinansowana została ze środków centralnych, województwa małopolskiego, powiatu wielickiego oraz gminy Niepołomice. Budowa zjazdu znacznie ułatwiła dojazd do Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej. Kierowcy samochodów ciężarowych, korzystając ze zjazdu w Targowisku, musieli znacznie nakładać drogi, a przejazd do strefy odbywał się przez teren Puszczy Niepołomickiej, objętej ochroną Natura 2000.

Obwodnica Podłęża

Powstało 2,2 km nowej drogi łączącej zjazd z autostrady A4 z Niepołomicką Strefą Inwestycyjną. Inwestycja obejmowała m.in. budowę dwóch przepustów nad rzekami oraz 150-me-

trowej estakady nad torami kolejowymi. Właśnie te obiekty stanowiły główny koszt inwestycji. Pochłonęła ona ponad 62 mln zł. Dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach RPO Województwa Małopolskiego wyniosło 34 mln zł, a wkład budżetu państwa to 4 mln zł. Z budżetu gminy Niepołomice na przedsięwzięcie przeznaczono ponad 24 mln zł.

P+R

Budowa parkingów w systemie Park and Ride oraz punktów przesiadkowych w czterech miejscowościach w gminie.

- Ogółem powstało:
- 5 nowych parkingów,
 - 472 miejsca parkingowe dla samochodów,
 - 32 miejsca parkingowe dla motocykli,
 - 258 miejsc parkingowych dla rowerów,

- wyremontowano ponadto kilka dróg w gminie.

Wartość projektu – 29,2 mln zł. Prace współfinansowane były w ramach RPO Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Oczyszczalnia ścieków Podłęże Zachód

Powstała w ramach programu „Rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Niepołomice”. Na inwestycję uzyskano dofinansowanie unijne w wysokości 15 mln zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Objekt przyjmuje ścieki z so-

biectw zachodniej części gminy. Wydajność oczyszczalni to 2000 m sześć. na dobę. Mając na uwadze dynamiczny rozwój gminy projekt przewiduje rozbudowę obiektu o kolejnych 1000 m sześć.

Błonia Niepołomickie

Błonia to nowe miejsce rekreacji i wypoczynku o powierzchni prawie 6 ha. Położone w ścisłym centrum miasta, u podnóża Zamku Królewskiego w Niepołomicach, w sąsiedztwie parkuru oraz stadniny koni. Wartość inwestycji to prawie 10 mln zł. Gmina uzyskała dofinansowanie z NFOŚiGW (ze środków Europejskiego Funduszu Spójności) w wysokości 6,5 mln zł. ■

Z europejską pomocą

W gminach wiejskich notujemy kilka dużych skoków, jeden z nich wprost na podium. Małopolska Pałecznica awansowała z miejsca 25. na 3.

Analizując poprzednie edycje rankingu „Wspólnoty” można napisać – językiem komentatorów sportowych – że Pałecznica wraca z dalekiej podróży. Przed dekadą zajmowała pozycje w czwartej dziesiątce naszego rankingu inwestycyjnego, jednak później nastąpił regres, w efekcie którego gmina z powiatu proszowickiego spadła na miejsce 615. (lata 2016–18). Udało się jednak odbić i, w efekcie, po kilku skokowych awansach witamy na podium. Wśród licznych przedsięwzięć z unijnym dofinansowaniem wyróżnia się tu projekt stworzenia Centrum Rozwoju Społecznego, zakładający rozbudowę zespołu budynków przy miejscowej szkole podstawowej wraz z wyposażeniem jednego z nich na potrzeby mikroprzedsiębiorców. Inwestycja objęła także przebudowę i adaptację sali gimnastycznej do funkcji sali koncertowej. Centrum otwarto pod koniec ubiegłego roku. Budżet przedsięwzięcia przekroczył 19 mln zł, zaś dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosło ponad 9 mln zł. Znaczący awans zanotowała także Łęka Opatowska. Jedną z przyczyn skoku wielkopolskiej gminy z miejsca 138. na 25. jest rozbudowa oczyszczalni ścieków w Opatowie,

w systemie zaprojektuj i wybuduj, dofinansowana z programu Polski Ład (budżet ponad 11,6 mln zł, dofinansowanie 11 mln zł).

Duży awans – z pozycji 133. na 28. – odnotowała także gmina Przywidz w Pomorskiem. Jednym z większych przedsięwzięć inwestycyjnych jest tu uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie aglomeracji Przywidz. Przedmiotem projektu jest budowa oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacji sanitarnej i likwidacja istniejącej oczyszczalni ścieków w Piekle Dolnym oraz kolejny etap budowy kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Przywidz (Gromadzin, Jodłowno i Marszewska Góra). Budżet przedsięwzięcia przekracza 34 mln zł, dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020) wynosi ponad 18 mln zł.

Przywidz jest również uczestnikiem europejskiego projektu Serene (który dotyczy zrównoważonych i zintegrowanych systemów energetycznych w społecznościach lokalnych) realizowanego w ramach programu badawczo-rozwojowego Horizon 2020. Zakłada on opracowanie i demonstrację rozwiązań opła-

calnych dla konsumenta/prosumenta energii elektrycznej i ciepłej, umożliwiających miejscowym społecznościom zaspokojenie ich potrzeb energetycznych z lokalnych źródeł odnawialnych. Celem projektu jest utworzenie tzw. wysp energetycznych w trzech europejskich lokalizacjach. Obok Przywidza wytypowano Skanderborg (Dania) i Olst (Holandia). Przedsięwzięcie finansuje Komisja Europejska. Polski obszar demonstracyjny obejmuje trzy lokalizacje: szkołę wraz z halą sportowo-widowiskową, osiedle domów z dużą liczbą paneli fotowoltaicznych i nową oczyszczalnię ścieków. Na terenie gminy powstanie infrastruktura do ładowania pojazdów elektrycznych, testowany będzie model wykorzystania pojazdów z napędem elektrycznym do dowożenia dzieci do szkoły, a także technologia vehicle to grid, która polega na wykorzystaniu pojazdów elektrycznych w roli magazynów energii. W miejscowej szkole oraz przedszkolu zaplanowano pilotaż rozwiązań z zakresu inteligentnego zarządzania budynkiem, które zintegrują systemy klimatyzacji, pompy ciepła oraz magazyn energii elektrycznej. Ważnym aspektem projektu będzie również poszukiwanie przez gminę dodatkowych przychodów poprzez bardziej efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury. Czas na wykonanie i przetestowanie wspólnie wypracowanych rozwiązań to 48 miesięcy. Budżet sięga 5,7 mln euro.

W czołówce klasyfikacji gmin wiejskich nie ma samorządów z Mazowsza. Najwyżej, na pozycji 19., znalazła się podwarszawska Jabłonna. Wpływ na znaczący skok (z 35. miejsca, a jeszcze wcześniej Jabłonna była na 100. pozycji) miała tu bez wątpienia budowa systemu gospodarki wodno-ściekowej (etap I),

▲ W Chotomowie (gmina Jabłonna) oddano do użytku halę sportową o powierzchni blisko 1400 mkw. Fot. UG Jabłonna

GMINY WIEJSKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	Kleszczów	łódzkie	12442,66
2	2	2	Rząśnia	łódzkie	4202,37
111	25	3	Palecznica	małopolskie	3863,73
7	7	4	Solina	podkarpackie	3813,30
5	3	5	Sulmierzyce	łódzkie	3728,42
4	4	6	Kobierzyce	dolnośląskie	3538,67
389	12	7	Sękowa	małopolskie	3234,23
3	6	8	Daszyna	łódzkie	3155,64
137	29	9	Baranów	wielkopolskie	3116,23
9	16	10	Grębovice	dolnośląskie	3097,05

czyli największa w historii Jabłonna inwestycja wodociągowo-kanalizacyjna. Projekt objął budowę kanalizacji sanitarnej (wraz z odcieczkami do granic nieruchomości) o długości ponad 55 km w miejscowościach Jabłonna, Chotomów oraz Dąbrowa Chotomowska z możliwością podłączenia ok. 5400 mieszkańców. Projekt zakłada też budowę sieci wodociągowej o długości ponad 38 km (liczba osób podłączonych – 3670) oraz stacji uzdatniania wody. Z informacji zamieszczonych w dokumentacji funduszy europejskich wynika, że wartość przedsięwzięcia sięga 87 mln zł, zaś dofinansowanie z Funduszu Spójności (PO Infrastruk-

tura i Środowisko 2014–2020) przekracza 45 mln zł. Całość podzielono na 19 zadań realizowanych w latach 2017–2021.

Gwoli dziennikarskiej rzetelności trzeba wspomnieć, że na 1. miejscu klasyfikacji „Wspólnoty” w tej kategorii znalazł się – jak zawsze, można by rzec – Kleszczów. Łódzka gmina, na terenie której znajduje się Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów, od lat przoduje w rankingach zamożności i inwestycji. Podobnie jest z drugą na liście, pobliską Rząśnią – tu także wpływy podatkowe z sąsiedniej kopalni węgla brunatnego pozwalają na znaczące inwestycje. ■

Adam Kopis,
wójt Łęki Opatowskiej

Bez pomocy i wsparcia ze środków zewnętrznych znaczna część inwestycji byłaby nieosiągalna

Bardzo cieszy tak wysoki awans w rankingu gmin wiejskich. Bez pomocy i wsparcia ze środków zewnętrznych (z różnych źródeł) znaczna część inwestycji byłaby nieosiągalna, zarówno przez ostatnie lata, jak i obecnie. Jednak, jako gospodarz gminy, bardzo wysoko cenię również przedsiębiorczość, operatywność i gospodarność mieszkańców, którzy wspólnie budują potęgę naszej małej ojczyzny. Pozycja naszej gminy jest tym bardziej zaszczytna w kontekście zadłużenia, jakie mieliśmy w 2013/2014 roku. Rozwój naszej gminy ukierunkowany w różnych płaszczyznach, a głównie w ekonomicznej, gospodarczej oraz społecznej, daje efekty i jest pozytywnie oceniany przez różne instytucje, ale przede wszystkim przez samych mieszkańców i tych, którzy budują się na terenie naszej gminy, wiążąc się z nią na przyszłość.

Sękowa: doskonałe miejsce do inwestowania i wypoczynku

Gmina Sękowa zaliczana jest do najmniejszych polskich gmin uzdrowskich za sprawą Wapiennego, które znajduje się bezpośrednio w otulinie Magurskiego Parku Narodowego. Potencjał turystyczny gminy tworzą także dwa obiekty UNESCO, wyciągi narciarskie, trasy do narciarstwa biegowego poprowadzone w dziewiczych przestrzeniach Beskidu Niskiego, wyjątkowe dziedzictwo historyczne i kulturowe i oczywiście, sami mieszkańcy. Z uwagi na to gmina upatruje swojej szansy rozwoju w turystyce, inwestując w infrastrukturę rekreacyjną i wypoczynkową.

Ostatnie lata to bardzo dynamiczny rozwój gminy dzięki dużym środkom zewnętrznym pozyskanym do budżetu. Gmina Sękowa od lat jest Laureatem Rankingu „Rzeczpospolitej” w kategorii Najlepsza Gmina Wiejska, lokując się w czołówce Złotej Setki Samorządów w Polsce.

Wójt gminy wykorzystuje wszelkie możliwości, aby intensyfikować rozwój; by gmina Sękowa była atrakcyjna inwestycyjnie i przyjazna dla mieszkańców. W ostatnich latach odbudowano większość dróg, odbudowano centra wsi, wszystkie obiekty komunalne poddano głębokiej termomodernizacji. Prawie wszyscy mieszkańcy mogą korzystać z wodociągów, kanalizacji bądź przydomowych oczyszczalni. Dzięki funduszom Unii Europejskiej ponad połowa mieszkańców korzysta z odnawialnych źródeł energii. W miejscowości Krzywa powstało Centrum Narciarstwa Biegowego, a przy stacji narciarskiej w Małastowie – budynek rekreacyjny oraz tor igielitowy. Aktualnie rozpoczynamy budowę basenów termalnych w Sękowej. Ze względu na dynamiczny rozwój ciągle poszukujemy inwestorów z branży turystycznej i hotelowej. ■

Wójt Małgorzata Małuch

Baranów – miejsce do zamieszkania

– Przez cztery lata starałam się, aby gmina rozwijała się w sposób zrównoważony. W licznych rozmowach z państwem słyszałam wiele słów akceptujących moje działania. Plan na kolejne cztery lata wypływa z waszych potrzeb i oczekiwań – deklarowała Bogumiła Lewandowska-Siwiek przed wyborami w 2014 r. Już w trakcie pierwszej kadencji (2010–2014) gmina Baranów pozyskała aż 8 mln zł ze źródeł zewnętrznych.

Inwestycje realizowane w trakcie trzech kadencji można podzielić na trzy grupy:

1. Oświata, sport i rekreacja

W 2010 r. w gminie Baranów funkcjonowało 5 szkół podstawowych oraz jedno gimnazjum. Tylko jedna z tych placówek mogła się pochwalić salą gimnastyczną i to niepełnowymiarową. W całej gminie były jedynie dwa otwarte boiska wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią. Już po dwóch latach pierwszej kadencji wójt Bogumiła Lewandowska-Siwiek spełniła pierwsze wyborcze obietnice w tej dziedzinie. W październiku 2011 r. otwarto boisko ze sztuczną nawierzchnią przy SP w Słupi, a w 2012 r. salę gimnastyczną przy SP w Łęce Mroczeńskiej. Tę listę należy uzupełnić o salę gimnastyczną przy SP w Słupi (2015 r.), salę gimnastyczną przy SP w Donaborowie (2016 r.), boiska ze sztuczną nawierzchnią przy gimnazjum w Mroczeniu (2015 r.).

W 2017 r. rozpoczęła się budowa pełnowymiarowej hali sportowej w centrum gminy – z niewielką widownią, funkcjonalnej, umożliwiającej uprawianie różnych dyscyplin, z siłownią i zapleczem, służącej również dzieciom ze szkół w Baranowie jako sala gimnastyczna. Obiekt oddano do użytku w 2021 r. Zdobył pierwsze miejsce w ogólnopolskim plebiscytcie „Architektura XXL 2021” w kategorii obiekty publiczne. Inwestycja (szkoła i hala) kosztowały ponad 47 mln zł.

W kolejnych kadencjach zmodernizowano boiska trawiaste we wszystkich sołectwach. Wyremontowano również

szatnie. Równoległe powstawały drogi i ścieżki rowerowe.

Równie imponująco prezentuje się lista inwestycji w infrastrukturę oświatową: przedszkole i żłobek w Baranowie („Barankowo” 2014 r., ok. 1 mln 600 tys. zł) oraz w Mroczeniu („Mruczuś” 2016 r., 4 mln 700 tys. zł), termomodernizacja szkoły w Mroczeniu (2020 r., ok. 4 mln zł), remont szkoły w Donaborowie (2018 r., 422 tys. zł), rozbudowa szkoły podstawowej w Słupi o dwa oddziały przedszkolne wraz z pomieszczeniami towarzyszącymi (2020 r., 4 mln 60 tys. zł). Druga co do wielkości inwestycja w tej dziedzinie to realizowana obecnie kosztem 18 mln zł rewitalizacja Rynku w Baranowie (w tym rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku byłej szkoły z przeznaczeniem na bibliotekę, dom kultury oraz ośrodek opieki społecznej nad seniorami).

2. Infrastruktura

a. Inwestycje drogowe

– Stawiam na budowę nawet niedużych odcinków w terenie, gdzie miesz-

kańcy nie mogą dojechać do swoich nieruchomości, bo grzęzną w błocie. Chcę budować drogi gminne, łączące poszczególne miejscowości. Zamierzam też budować chodniki i asfaltowe ścieżki rowerów – deklarowała w 2010 r. Bogumiła Lewandowska-Siwiek, kandydatka na wójta gminy Baranów.

Sieć utwardzonych dróg gminnych liczy obecnie ponad 66 km. Sieć ścieżek rowerowych – ponad 20 km. W latach 2010–2022 zbudowano, przebudowano lub wyremontowano prawie 23 km dróg o nawierzchni asfaltowej. Sztandarową inwestycją w tej dziedzinie jest oddana do użytku latem tego roku obwodnica Baranowa, łącząca drogę powiatową nr 5704P z drogą krajową nr 11. Inwestycja kosztowała ok. 13 mln zł.

b. Inwestycje wodociągowe i kanalizacyjne

Gmina Baranów jest jedną z nielicznych w powiecie kępińskim, gdzie większość sołectw ma kanalizację. Niestety, w kilku miejscowościach

Kompleks Oświatowo-Sportowy w Baranowie – jedna z najnowocześniejszych tego typu placówek w Polsce

GMINY WIEJSKIE

(Żurawiniec, Grębanin Kolonia I i II, Joanka, Justynka) budowa sieci jest bardzo trudna. Rozproszona zabudowa generuje ogromne trudności. Pojawił się jednak pomysł na rozwiązanie tego problemu. W 2015 r. wójt przedstawiła radzie projekt uchwały w sprawie dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Do 2022 r. powstało 85 takich oczyszczalni.

Największy projekt w dziedzinie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej gmina Baranów zrealizowała w latach 2012–2015. Współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej. Całość kosztów to 26 434 412 zł. Dofinansowanie bezzwrotne, pozyskane na realizację projektu, 13 250 186 zł. Środki z budżetu gminy to 4 209 000 zł, czyli ok. 16 proc. wartości zadania. Na terenie gminy Baranów wybudowano ponad 35 km kanalizacji sanitarnej i umożliwiono przyłączenie do kanalizacji blisko 700 gospodarstw domowych w miejscowościach Jankowy, Donaborów, Słupia i Łęka Mroczeńska. Nie bez znaczenia dla mieszkańców Janków, Donaborowa, Słupi i Łęki Mroczeńskiej było również odbudowanie nawierzchni drogowych. Według danych na 31 grudnia 2020 r., 100% ścieków wytwarzanych w całej gminie jest oczyszczanych mechaniczno-biologicznie.

W gminie funkcjonuje 85 indywidualnych wiejskich oczyszczalni ścieków (dotowanych z budżetu gminy). Na 2022 r. stan jest taki, że budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej podłączono 1974, a do sieci kanalizacyjnej – 1125. Podpisano także umowę na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Joanka. Wartość inwestycji: 6 020 431,64 zł.

3. Kultura i kapitał ludzki

Ranking Samorządów „Rzeczpospolitej” uznawany jest za jeden z najbardziej prestiżowych i wiarygodnych w Polsce. Od 15 lat redakcja ocenia dokonania lokalnych władz w Polsce, co pozwala wyłonić i pokazać te samorzady, które najlepiej dbają o zrównoważony rozwój. W kwietniu 2019 r., w trakcie V Europejskiego Kongresu Samorządów, zaprezentowano i nagrodzono najlepsze gminy i miasta w Polsce. W rankingu zrównoważonego rozwoju w grupie 1548 gmin wiejskich Baranów uplasował się na 6. miejscu w Polsce, a w rankingu finansowym – na 9. W czerwcu 2019 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu przedstawiła opracowanie „Analiza kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego z obszaru województwa wielkopolskiego za rok 2018”, sporządzone na podstawie sprawozdań JST za

Bogumiła Lewandowska-Siwiek

Funkcję wójta gminy Baranów pełni po raz trzeci. Pierwsze, zwycięskie dla niej wybory, odbyły się 25 listopada 2010 r. Budżet gminy zamykał się wówczas kwotą 35 436 116 zł. W 2022 r. wynosił już 92 399 763 zł. W tym roku wydatki na inwestycje opiewają na 44 mln zł, co stanowi niemal połowę budżetu.

W 2010 r. w gminie Baranów funkcjonowało 140 prywatnych firm, w 2022 r. jest ich 732.

▲ Otwarcie Obwodnicy Baranowa – kluczowej inwestycji dla logistyki i bezpieczeństwa regionu

▲ Park Recreo w Mroczeniu

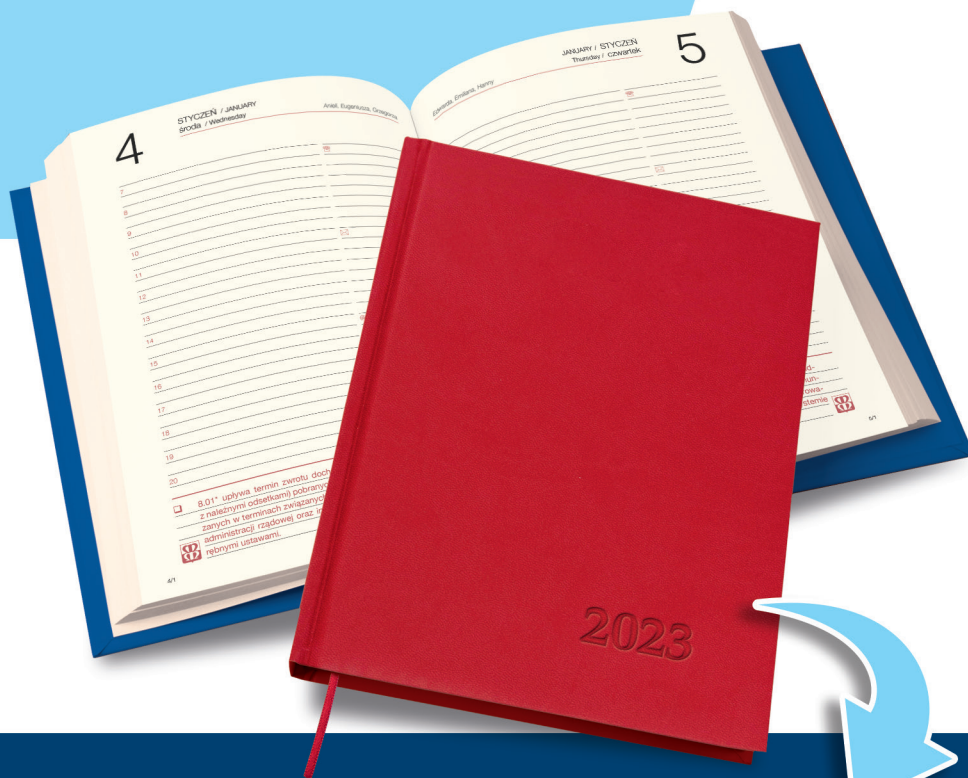
2018 r. W tym rankingu, w zestawieniu gmin wiejskich, gmina Baranów okazała się najlepsza w Wielkopolsce. W IV oraz V edycji rankingu Dziennika Gazety Prawnej „Perły Samorządu” w kategorii Skarbnik Samorządu wygrała Marzena Żłobińska, skarbnik gminy Baranów. Wyróżnienie w kategorii „Gmina wiejska powyżej 5 tys. mieszkańców” otrzymała gmina Baranów. W kategorii „Włodarz – gminy wiejskiej powyżej 5 tysięcy mieszkańców” wyróżniono Bogumiłę Lewandowską-Siwiek, wójta gminy Baranów. W kwietniu 2022 r. na 1533 gmin wiejskich gmina Baranów zajęła 1. miejsce w Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego, przygotowanym przez Katedrę Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

– Doskonale miejsca w rankingach to na pewno powód do dumy. Do oceny jednostek samorządu terytorialnego przyjmowane są różne kryteria, ale jeśli są obiektywne, a trudno w to wątpić, to wskazują, czy idziemy w dobrym kierunku. To sukces naszych przedsiębiorców i mieszkańców, gmina Baranów jest rozpoznawalna i podziwiana przez samorządowców w całej Polsce – ocenia wójt Bogumiła Lewandowska-Siwiek. – Przez te wszystkie lata, w trakcie tej niezwyklej dla mnie dekady, bardzo dużo się nauczyłam, zdobyłam ogromną wiedzę o wszystkich problemach, mieszkańców, i wiem, jak skutecznie je rozwiązywać. Wspólnie udało nam się wypełnić treścią nasze hasło: BARANÓW – MIEJSCE DO ZAMIESZKANIA. ■

Kalendarz Vademecum Samorządu Terytorialnego 2023

dla pracowników urzędów, radnych
i partnerów samorządów

- Praktyczne kalendarium – każdy dzień umieszczony jest na osobnej stronie kalendarza.
- Całoroczny terminarz niezastąpiony w samorządowej działalności.
- Zawiera daty składania sprawozdań, wniosków, zbiorczych zestawień.

Część merytoryczna

- Dane osobowe publikowane w biuletynie informacji publicznej – problemy i nieprawidłowości.
- Problemy i błędy w prowadzeniu dokumentacji pracowniczej w samorządach.

Część informacyjna

Niezwykłe praktyczny, podany w uporządkowanej formie zbiór teleadresowy (adresy, telefony, faksy, e-maile, strony www) obejmujący m.in. parlament, ministerstwa i urzędy centralne oraz wojewódzkie, ogólnopolskie i lokalne organizacje samorządowe, agencje, fundacje, fundusze, stowarzyszenia samorządowe.

Zamówienia można składać:

e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia

WOJEWÓDZTWA I MIASTA WOJEWÓDZKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	podlaskie	371,45
12	9	2	warmińsko-mazurskie	235,23
5	4	3	zachodniopomorskie	229,06
4	8	4	lubelskie	222,90
3	3	5	podkarpackie	216,98
2	2	6	świętokrzyskie	208,27
8	5	7	lubuskie	204,50
10	11	8	małopolskie	196,94
11	10	9	wielkopolskie	193,35
14	13	10	kujawsko-pomorskie	190,03
7	6	11	pomorskie	178,16
9	12	12	mazowieckie	176,34
6	7	13	opolskie	167,06
16	15	14	śląskie	149,70
15	14	15	łódzkie	129,27
13	16	16	dolnośląskie	121,64

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	Opole	3035,99
11	2	2	Szczecin	2480,61
6	3	3	Poznań	2354,82
13	11	4	Gorzów Wlkp	2204,85
5	9	5	Kraków	2190,04
3	5	6	Gdańsk	1996,90
8	8	7	Katowice	1945,08
10	6	8	Toruń	1943,77
14	14	9	Warszawa	1894,86
4	4	10	Rzeszów	1783,71
9	10	11	Wrocław	1649,78
12	12	12	Bydgoszcz	1607,45
2	7	13	Białystok	1460,07
18	17	14	Łódź	1398,62
16	15	15	Lublin	1379,12
15	16	16	Zielona Góra	1264,78
7	13	17	Kielce	1200,61
17	18	18	Olsztyn	831,98

▲ Elf – nowoczesny pociąg Kolei Wielkopolskich. Fot. UMWW

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1	1	1	Świnoujście	9411,93
4	3	2	Krosno	3210,30
9	9	3	Gliwice	2712,15
2	2	4	Tychy	2142,33
11	10	5	Sopot	2106,00
8	5	6	Bielsko Biała	2105,02
24	16	7	Gdynia	2060,41
5	7	8	Konin	2045,38
17	17	9	Chełm	1961,90
15	19	10	Suwałki	1916,01
7	11	11	Płock	1859,54
26	22	12	Leszno	1711,99
6	4	13	Słupsk	1710,21
3	8	14	Łomża	1690,21
23	20	15	Żory	1684,28
12	6	16	Włocławek	1668,76
13	12	17	Radom	1599,79
19	13	18	Zamość	1595,46
35	14	19	Skierniewice	1574,57
42	39	20	Wałbrzych	1527,83
22	18	21	Rybnik	1518,42
40	26	22	Biała Podlaska	1464,55
18	24	23	Dąbrowa Górnicza	1389,55
28	25	24	Sosnowiec	1322,90

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
10	15	25	Grudziądz	1297,61
39	31	26	Tarnów	1249,84
46	40	27	Jaworzno	1231,91
16	23	28	Elbląg	1129,14
21	28	29	Koszalin	1113,49
43	42	30	Tarnobrzeg	1097,67
37	37	31	Kalisz	1090,49
33	38	32	Nowy Sącz	1078,16
27	35	33	Legnica	1055,91
30	30	34	Jastrzębie Zdr	982,32
14	21	35	Częstochowa	962,77
20	29	36	Jelenia Góra	924,05
38	32	37	Piekary Śląskie	909,48
31	34	38	Siedlce	894,55
45	46	39	Bytom	889,94
34	41	40	Zabrze	878,81
41	44	41	Chorzów	849,67
36	36	42	Piotrków Trybunalski	806,22
29	27	43	Siemianowice Śl.	799,78
44	45	44	Mysłowice	769,56
32	43	45	Ostrołęka	724,75
48	48	46	Ruda Śląska	614,18
25	33	47	Świętochłowice	539,46
47	47	48	Przemysł	386,60

▲ Bulwary Wiślane w Płocku. Fot. UM Płock

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
2	2	1	wysokomazowiecki	podlaskie	701,65
4	1	2	przasnyski	mazowieckie	664,95
15	3	3	sokołowski	mazowieckie	606,90
8	7	4	janowski	lubelskie	538,66
24	13	5	włodawski	lubelskie	529,16
45	19	6	radzyński	lubelskie	515,74
47	20	7	chełmski	lubelskie	514,00
228	11	8	nidzicki	warmińsko-mazurskie	509,46
35	15	9	sejneński	podlaskie	507,29
21	9	10	ostrołęcki	mazowieckie	500,37
42	12	11	rycki	lubelskie	495,22
130	78	12	słupecki	wielkopolskie	488,39
6	6	13	bieszczadzki	podkarpackie	468,64
20	18	14	krasnostawski	lubelskie	462,72
84	26	15	parczewski	lubelskie	452,93
7	10	16	sokółski	podlaskie	447,32
67	35	17	łukowski	lubelskie	421,35
26	23	18	świecki	kujawsko-pomorskie	411,64
50	34	19	moniecki	podlaskie	398,77
31	39	20	średzki	wielkopolskie	397,06
71	60	21	radomski	mazowieckie	386,12
120	64	22	opolski	lubelskie	383,95
5	4	23	wrzesiński	wielkopolskie	380,12
100	52	24	miechowski	małopolskie	379,16
22	41	25	makowski	mazowieckie	377,03
79	40	26	lubartowski	lubelskie	370,34
55	46	27	olsztyński	warmińsko-mazurskie	366,13
70	37	28	białski	lubelskie	364,35
46	27	29	kętrzyński	warmińsko-mazurskie	363,78
144	74	30	tomaszowski	łódzkie	362,67
27	29	31	koszaliński	zachodniopomorskie	362,62
97	67	32	stąpski	pomorskie	357,68
87	43	33	włocławski	kujawsko-pomorskie	354,47
28	14	34	goldapski	warmińsko-mazurskie	351,07
19	21	35	białostocki	podlaskie	343,54
218	73	36	kazimierski	świętokrzyskie	343,02
53	65	37	sztumski	pomorskie	337,99
57	33	38	ostrowski	mazowieckie	337,96
23	32	39	węgrowski	mazowieckie	335,25
49	44	40	sierpecki	mazowieckie	329,10
10	22	41	pułtowski	mazowieckie	328,36
30	31	42	kępiński	wielkopolskie	324,34
279	142	43	przeworski	podkarpackie	322,71
163	66	44	chełmiński	kujawsko-pomorskie	322,53
51	47	45	zamojski	lubelskie	319,03
18	36	46	świdnicki	lubelskie	318,92
149	99	47	mławski	mazowieckie	310,41
37	53	48	lubelski	lubelskie	308,01
233	54	49	grodziski	wielkopolskie	307,83
36	49	50	augustowski	podlaskie	305,22
81	69	51	elbląski	warmińsko-mazurskie	304,37
3	8	52	siemiatycki	podlaskie	303,49
14	24	53	bielski	podlaskie	301,01

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
89	127	54	kolneński	podlaskie	300,30
119	103	55	grajewski	podlaskie	298,55
12	30	56	zduńskowolski	łódzkie	297,30
158	92	57	grudziądzki	kujawsko-pomorskie	297,24
29	50	58	leżajski	podkarpackie	296,75
168	146	59	żyrardowski	mazowieckie	295,83
59	62	60	piski	warmińsko-mazurskie	292,31
1	5	61	leszczyński	wielkopolskie	292,13
108	104	62	suwalski	podlaskie	287,00
44	38	63	wąbrzeski	kujawsko-pomorskie	286,86
112	120	64	bartoszycki	warmińsko-mazurskie	286,70
135	91	65	policki	zachodniopomorskie	286,65
77	61	66	biłgorajski	lubelskie	283,36
13	16	67	opatowski	świętokrzyskie	277,07
33	42	68	tomaszowski	lubelskie	276,18
80	87	69	przysuski	mazowieckie	273,62
64	59	70	poznański	wielkopolskie	272,42
54	68	71	międzychodzki	wielkopolskie	272,30
124	88	72	średzki	dolnośląskie	269,71
115	119	73	wołomiński	mazowieckie	269,67
41	56	74	kościerski	pomorskie	269,24
32	28	75	wieruszowski	łódzkie	268,02
183	117	76	łomżyński	podlaskie	265,97
11	25	77	bytowski	pomorskie	265,76
40	48	78	kaliski	wielkopolskie	263,87
95	95	79	oświęcimski	małopolskie	263,23
143	97	80	brodnicki	kujawsko-pomorskie	262,32
114	100	81	tucholski	kujawsko-pomorskie	261,93
48	45	82	nyski	opolskie	261,25
209	136	83	hrubieszowski	lubelskie	260,79
16	51	84	strzyżowski	podkarpackie	260,31
186	75	85	golubsko-dobrzyński	kujawsko-pomorskie	260,16
62	63	86	nizański	podkarpackie	259,24
216	154	87	hajnowski	podlaskie	257,98
90	108	88	piaseczyński	mazowieckie	257,73
156	94	89	toruński	kujawsko-pomorskie	255,77
111	90	90	braniewski	warmińsko-mazurskie	255,43
43	70	91	szczycieński	warmińsko-mazurskie	255,42
101	114	92	otwocki	mazowieckie	255,24
277	179	93	drawski	zachodniopomorskie	254,39
179	110	94	jędrzejowski	świętokrzyskie	254,32
60	80	95	bocheński	małopolskie	251,50
246	145	96	łęczyński	lubelskie	251,12
273	158	97	suski	małopolskie	250,71
242	238	98	rawski	łódzkie	247,77
104	83	99	szczecinecki	zachodniopomorskie	247,03
207	109	100	giżycki	warmińsko-mazurskie	243,05
188	191	101	rypiński	kujawsko-pomorskie	242,24
72	76	102	wrocławski	dolnośląskie	242,23
146	106	103	warszawski zachodni	mazowieckie	241,81
92	84	104	częstochoowski	śląskie	241,33
65	111	105	nowosolski	lubuskie	239,54
131	98	106	żuromiński	mazowieckie	239,40

POWIATY

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
239	144	107	lipski	mazowieckie	235,63
203	182	108	działdowski	warmińsko-mazurskie	234,40
199	149	109	gostyński	wielkopolskie	232,35
126	140	110	grójce	mazowieckie	231,73
181	112	111	starogardzki	pomorskie	231,64
68	71	112	jarociński	wielkopolskie	230,10
257	253	113	rawicki	wielkopolskie	229,76
78	150	114	zwoleński	mazowieckie	228,33
58	58	115	przemyski	podkarpackie	226,79
165	141	116	olecki	warmińsko-mazurskie	225,89
52	55	117	kraśnicki	lubelskie	225,53
94	85	118	łobeski	zachodniopomorskie	225,48
148	169	119	węgorzewski	warmińsko-mazurskie	224,90
106	132	120	żniński	kujawsko-pomorskie	222,82
39	57	121	chojnicki	pomorskie	222,71
93	96	122	limanowski	małopolskie	220,64
189	122	123	żywiecki	śląskie	219,38
258	180	124	wadowicki	małopolskie	218,90
200	123	125	prudnicki	opolskie	218,38
204	176	126	myszkowski	śląskie	216,63
91	93	127	jasielski	podkarpackie	215,53
272	115	128	wolsztyński	wielkopolskie	213,12
166	199	129	oławski	dolnośląskie	212,68
63	81	130	bielski	śląskie	212,06
113	170	131	włoszczowski	świętokrzyskie	210,44
117	133	132	pleszewski	wielkopolskie	207,74
160	125	133	wąlecki	zachodniopomorskie	207,73
266	220	134	międzyrzecki	lubuskie	206,73
152	137	135	kolski	wielkopolskie	205,93
85	86	136	bieruńsko-lędzki	śląskie	204,65
34	77	137	kościański	wielkopolskie	204,53
260	204	138	raciborski	śląskie	203,02
127	164	139	łańcucki	podkarpackie	202,97
190	202	140	ostrowski	wielkopolskie	202,80
208	147	141	gorlicki	małopolskie	202,64
38	79	142	siedlecki	mazowieckie	201,52
110	177	143	proszowicki	małopolskie	201,41
69	107	144	jarosławski	podkarpackie	201,39
66	82	145	zambrowski	podlaskie	200,38
150	174	146	skierniewicki	łódzkie	198,69
214	175	147	gryfiński	zachodniopomorskie	198,41
223	231	148	pruszkowski	mazowieckie	198,39
102	130	149	łaski	łódzkie	197,73
125	165	150	aleksandrowski	kujawsko-pomorskie	197,14
164	138	151	cieszyński	śląskie	196,70
194	156	152	nakielski	kujawsko-pomorskie	196,16
137	134	153	iławski	warmińsko-mazurskie	196,08
134	128	154	trzebnicki	dolnośląskie	196,03
140	187	155	gdański	pomorskie	195,97
196	153	156	szymborski	mazowieckie	195,90
116	105	157	buski	świętokrzyskie	195,55
99	121	158	rzeszowski	podkarpackie	193,83
222	166	159	tczewski	pomorskie	193,66

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
107	135	160	wieluński	łódzkie	193,44
172	184	161	krośnieński	lubuskie	193,33
238	228	162	skarżyski	świętokrzyskie	192,54
147	151	163	grodziski	mazowieckie	192,38
184	172	164	nowotomyski	wielkopolskie	190,69
300	275	165	złotoryjski	dolnośląskie	190,64
141	168	166	człuchowski	pomorskie	189,44
153	194	167	opoczyński	łódzkie	188,90
193	129	168	krotoszyński	wielkopolskie	188,65
235	148	169	lwówecki	dolnośląskie	188,40
159	116	170	sochaczewski	mazowieckie	186,77
247	208	171	pilski	wielkopolskie	186,42
61	102	172	ropczycko-sędziszowski	podkarpackie	185,33
155	162	173	piotrkowski	łódzkie	185,23
252	203	174	sieradzki	łódzkie	184,84
229	213	175	brzozowski	podkarpackie	184,09
73	118	176	wyszkowski	mazowieckie	182,49
231	209	177	gliwicki	śląskie	182,47
74	113	178	dębicki	podkarpackie	182,14
82	221	179	stalowowolski	podkarpackie	182,05
142	178	180	brzeski	małopolskie	181,12
83	196	181	lubaczowski	podkarpackie	179,85
132	183	182	dąbrowski	małopolskie	178,69
167	173	183	łowicki	łódzkie	178,62
157	201	184	białobrzeski	mazowieckie	178,51
220	205	185	kielecki	świętokrzyskie	178,00
121	160	186	wielicki	małopolskie	177,97
151	186	187	myślenicki	małopolskie	177,55
195	214	188	mielecki	podkarpackie	176,92
177	197	189	nowotarski	małopolskie	175,15
245	223	190	olkuski	małopolskie	174,12
123	159	191	gryficki	zachodniopomorskie	172,96
243	243	192	kamiński	zachodniopomorskie	172,51
221	210	193	koniński	wielkopolskie	172,29
169	217	194	łębski	pomorskie	171,79
145	163	195	brzeski	opolskie	171,17
175	152	196	puławski	lubelskie	171,13
276	206	197	pińczowski	świętokrzyskie	169,72
122	211	198	oleski	opolskie	168,82
161	195	199	bydgoski	kujawsko-pomorskie	168,67
171	161	200	ełcki	warmińsko-mazurskie	168,54
226	246	201	krakowski	małopolskie	167,88
251	265	202	wągrowiecki	wielkopolskie	167,66
17	124	203	łosicki	mazowieckie	164,65
88	101	204	nowomiejski	warmińsko-mazurskie	163,42
128	235	205	głubczycki	opolskie	162,73
255	247	206	sanocki	podkarpackie	161,42
96	143	207	bolesławiecki	dolnośląskie	159,40
244	241	208	legnicki	dolnośląskie	157,32
180	240	209	konecki	świętokrzyskie	157,13
182	167	210	wodzisławski	śląskie	156,95
303	256	211	złotowski	wielkopolskie	156,46
265	257	212	płocki	mazowieckie	155,44

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
138	171	213	wejherowski	pomorskie	155,28
136	198	214	nowodworski	pomorskie	155,14
139	207	215	pszczyński	śląskie	154,71
278	255	216	mysliborski	zachodniopomorskie	153,00
187	188	217	turecki	wielkopolskie	152,96
254	236	218	gorzowski	lubuskie	152,03
215	237	219	pajęczański	łódzkie	151,47
217	232	220	mogileński	kujawsko-pomorskie	150,38
56	89	221	choszczeński	zachodniopomorskie	149,17
249	215	222	gostyński	mazowieckie	148,12
219	229	223	krakowicki	opolskie	147,32
282	270	224	tarnogórski	śląskie	146,96
98	155	225	nowodworski	mazowieckie	146,42
264	225	226	goleniowski	zachodniopomorskie	145,48
86	131	227	ostródzki	warmińsko-mazurskie	145,13
192	224	228	kolbuszowski	podkarpackie	144,37
261	260	229	żagański	lubuskie	144,27
269	284	230	ząbkowicki	dolnośląskie	143,21
174	189	231	strzelecki	opolskie	142,66
173	185	232	brzeziński	łódzkie	142,34
211	250	233	miński	mazowieckie	141,57
224	242	234	kołobrzegi	zachodniopomorskie	141,54
185	200	235	świdwiński	zachodniopomorskie	139,93
176	248	236	żarski	lubuskie	139,87
206	226	237	oleśnicki	dolnośląskie	139,46
9	17	238	sepoleński	kujawsko-pomorskie	139,18
162	230	239	ciechanowski	mazowieckie	138,60
250	227	240	polkowicki	dolnośląskie	137,71
285	262	241	radziejowski	kujawsko-pomorskie	137,07
234	291	242	średziński	wielkopolskie	135,36
118	192	243	garwoliński	mazowieckie	134,89
236	216	244	malborski	pomorskie	134,84
263	273	245	tarnowski	małopolskie	134,54
76	139	246	leski	podkarpackie	134,20
191	190	247	suleciński	lubuskie	133,12
154	157	248	lidzbarski	warmińsko-mazurskie	132,85
198	218	249	obornicki	wielkopolskie	132,39
280	258	250	będziński	śląskie	131,48
307	295	251	pyrzycki	zachodniopomorskie	130,30
262	264	252	tarnobrzegi	podkarpackie	130,10
274	285	253	zawierciański	śląskie	129,50
270	271	254	tatrzański	małopolskie	129,47
109	181	255	kłodzki	dolnośląskie	128,60
227	244	256	namysłowski	opolskie	127,99
105	212	257	poddębicki	łódzkie	126,93
259	282	258	rybnicki	śląskie	126,50
25	72	259	pioński	mazowieckie	125,31
287	276	260	mikołowski	śląskie	124,62
129	222	261	kluczborski	opolskie	124,30
230	234	262	kartuski	pomorskie	123,91
267	278	263	staszowski	świętokrzyskie	122,93

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Powiat	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
212	239	264	kędzierzyńsko-kozielski	opolskie	122,69
248	274	265	stargardzki	zachodniopomorskie	121,44
241	266	266	nowosądecki	małopolskie	120,68
298	283	267	strzeziński	dolnośląskie	120,19
292	280	268	lipnowski	kujawsko-pomorskie	120,07
268	281	269	legionowski	mazowieckie	118,97
283	298	270	świebodziński	lubuskie	118,54
240	269	271	kozienicki	mazowieckie	116,45
284	268	272	ślubicki	lubuskie	113,73
178	261	273	krośniński	podkarpackie	113,24
297	290	274	ślawnicki	zachodniopomorskie	111,41
290	292	275	opolski	opolskie	108,83
213	263	276	lubański	dolnośląskie	108,49
305	279	277	mragowski	warmińsko-mazurskie	108,06
201	249	278	wołowski	dolnośląskie	108,01
304	313	279	białogardzki	zachodniopomorskie	107,50
202	254	280	wałbrzyski	dolnośląskie	106,95
253	272	281	chrzanowski	małopolskie	106,45
205	233	282	jaworski	dolnośląskie	105,48
170	252	283	łódzki wschodni	łódzkie	104,08
75	126	284	pucki	pomorskie	103,95
275	286	285	czarnkowsko-trzcianiecki	wielkopolskie	103,64
309	297	286	milicki	dolnośląskie	103,50
103	219	287	kłobucki	śląskie	102,95
225	245	288	karkonoski	dolnośląskie	100,79
308	306	289	ostrowiecki	świętokrzyskie	99,51
133	193	290	gnieźniński	wielkopolskie	96,50
294	277	291	inowrocławski	kujawsko-pomorskie	93,80
210	267	292	starachowicki	świętokrzyskie	87,82
301	302	293	świdnicki	dolnośląskie	87,07
271	289	294	zgierski	łódzkie	84,88
314	303	295	górowski	dolnośląskie	83,74
296	299	296	bełchatowski	łódzkie	82,88
237	287	297	szamotulski	wielkopolskie	82,66
293	300	298	strzelecko-drezdenecki	lubuskie	81,73
313	311	299	lubliniecki	śląskie	79,56
256	294	300	wschowski	lubuskie	75,75
295	296	301	zielonogórski	lubuskie	74,51
288	304	302	kutnowski	łódzkie	73,88
232	251	303	kwidziński	pomorskie	70,53
310	310	304	ostrzeszowski	wielkopolskie	68,05
289	301	305	głogowski	dolnośląskie	67,45
291	308	306	radomszczański	łódzkie	66,75
312	309	307	sandomierski	świętokrzyskie	66,38
197	259	308	lubiński	dolnośląskie	65,13
286	293	309	pabianicki	łódzkie	64,74
302	305	310	kamiennogórski	dolnośląskie	64,31
306	307	311	zgorzelecki	dolnośląskie	63,51
281	288	312	dzierżoniowski	dolnośląskie	62,80
299	314	313	łęczycki	łódzkie	49,65
311	312	314	chodziecki	wielkopolskie	37,22

MIASTA POWIATOWE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
6	2	1	Poddębice	łódzkie	2636,37
1	1	2	Polkowice	dolnośląskie	2368,20
2	3	3	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	2363,72
30	5	4	Świdnik	lubelskie	1839,53
15	7	5	Puck	pomorskie	1697,93
10	6	6	Limanowa	małopolskie	1654,53
4	4	7	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	1649,49
73	20	8	Płońsk	mazowieckie	1572,11
27	19	9	Nisko	podkarpackie	1568,21
93	14	10	Sulęcín	lubuskie	1519,10
41	30	11	Białobrzegi	mazowieckie	1491,19
25	8	12	Sucha Beskidzka	małopolskie	1449,02
31	22	13	Jarocin	wielkopolskie	1446,40
44	10	14	Puławy	lubelskie	1423,08
60	27	15	Lubliniec	śląskie	1415,58
47	25	16	Nysa	opolskie	1399,96
34	18	17	Opole Lubelskie	lubelskie	1385,70
238	107	18	Proszowice	małopolskie	1349,18
22	15	19	Nowa Sól	lubuskie	1347,11
87	23	20	Jawor	dolnośląskie	1303,24
53	21	21	Busko-Zdrój	świętokrzyskie	1288,08
117	57	22	Wieliczka	małopolskie	1281,63
74	24	23	Łowicz	łódzkie	1273,38
48	40	24	Mielec	podkarpackie	1270,77
45	32	25	Lubaczów	podkarpackie	1235,92
13	17	26	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	1232,93
218	37	27	Siemiatycze	podlaskie	1225,12
55	35	28	Węgrów	mazowieckie	1222,42
96	112	29	Stubice	lubuskie	1195,75
70	26	30	Tomaszów Lubelski	lubelskie	1195,36
181	84	31	Ryki	lubelskie	1191,35
9	16	32	Pruszków	mazowieckie	1176,57
127	42	33	Miechów	małopolskie	1165,03
72	38	34	Kamienna Góra	dolnośląskie	1162,18
65	45	35	Człuchów	pomorskie	1158,34
17	13	36	Żyrardów	mazowieckie	1138,83
155	127	37	Gorlice	małopolskie	1129,17
56	39	38	Kolno	podlaskie	1127,38
95	91	39	Radomsko	łódzkie	1124,21
139	41	40	Bielsk Podlaski	podlaskie	1114,03
187	111	41	Mogilno	kujawsko-pomorskie	1105,26
67	33	42	Chojnice	pomorskie	1099,24
54	48	43	Lębork	pomorskie	1098,01
97	52	44	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	1087,39
130	68	45	Ząbkowice Śląskie	dolnośląskie	1084,83

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
37	47	46	Augustów	podlaskie	1080,66
20	44	47	Piaseczno	mazowieckie	1072,73
170	113	48	Końskie	świętokrzyskie	1067,84
16	31	49	Pleszew	wielkopolskie	1058,59
61	28	50	Września	wielkopolskie	1045,06
14	34	51	Kartuzy	pomorskie	1044,59
100	95	52	Wąbrzeźno	kujawsko-pomorskie	1038,64
3	9	53	Stalowa Wola	podkarpackie	1027,60
18	36	54	Pruszcz Gdański	pomorskie	1024,88
29	54	55	Głogów	dolnośląskie	1024,29
111	89	56	Myślibórz	zachodniopomorskie	1019,24
32	56	57	Rawicz	wielkopolskie	1012,69
8	12	58	Goleniów	zachodniopomorskie	1011,41
128	51	59	Lubartów	lubelskie	1004,88
110	105	60	Rawa Mazowiecka	łódzkie	1000,66
21	50	61	Kępno	wielkopolskie	998,74
240	129	62	Hrubieszów	lubelskie	985,89
43	101	63	Świecie	kujawsko-pomorskie	977,79
42	53	64	Kościerzyna	pomorskie	977,56
68	71	65	Bytów	pomorskie	973,45
5	29	66	Zakopane	małopolskie	970,71
230	98	67	Kazimierza Wielka	świętokrzyskie	962,38
80	102	68	Wieluń	łódzkie	954,79
86	58	69	Nidzica	warmińsko-mazurskie	951,44
161	120	70	Leżajsk	podkarpackie	951,30
59	55	71	Lesko	podkarpackie	946,92
120	69	72	Nowy Targ	małopolskie	944,81
33	67	73	Wołów	dolnośląskie	940,97
24	62	74	Ustrzyki Dolne	podkarpackie	926,86
101	88	75	Łobez	zachodniopomorskie	911,21
235	226	76	Drawsko Pomorskie	zachodniopomorskie	893,68
129	110	77	Łañcut	podkarpackie	889,69
66	81	78	Kozienice	mazowieckie	889,37
64	80	79	Pułtusk	mazowieckie	881,43
50	73	80	Oława	dolnośląskie	876,66
81	79	81	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	875,56
83	93	82	Mława	mazowieckie	875,23
126	63	83	Krotoszyn	wielkopolskie	864,17
113	103	84	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	863,53
106	104	85	Bochnia	małopolskie	863,20
180	74	86	Kutno	łódzkie	854,74
71	60	87	Ilawa	warmińsko-mazurskie	852,52
19	43	88	Ciechanów	mazowieckie	852,15
102	97	89	Wejherowo	pomorskie	852,09

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
105	86	90	Sokółka	podlaskie	848,23
208	126	91	Krapkowice	opolskie	846,78
151	155	92	Kolbuszowa	podkarpackie	839,66
40	49	93	Nakło nad Notecią	kujawsko-pomorskie	839,05
201	168	94	Kościan	wielkopolskie	838,48
28	82	95	Oświęcim	małopolskie	838,00
104	64	96	Brzeziny	łódzkie	834,25
51	94	97	Radziejów	kujawsko-pomorskie	828,51
174	130	98	Mikołów	śląskie	826,39
112	70	99	Biłgoraj	lubelskie	825,76
154	135	100	Starachowice	świętokrzyskie	823,50
226	223	101	Pabianice	łódzkie	820,16
228	148	102	Szczytno	warmińsko-mazurskie	819,29
11	61	103	Trzebnica	dolnośląskie	818,09
115	122	104	Oleśnica	dolnośląskie	812,59
267	258	105	Sejny	podlaskie	805,63
132	125	106	Wieruszów	łódzkie	800,25
7	11	107	Maków Mazowiecki	mazowieckie	798,88
75	140	108	Ropczyce	podkarpackie	793,88
85	92	109	Giżycko	warmińsko-mazurskie	792,55
78	85	110	Międzychód	wielkopolskie	789,27
225	198	111	Świebodzin	lubuskie	784,25
26	90	112	Świdnica	dolnośląskie	779,18
186	149	113	Zawiercie	śląskie	771,45
92	114	114	Łask	łódzkie	764,77
39	46	115	Gołdap	warmińsko-mazurskie	764,72
134	133	116	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	752,42
265	252	117	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	751,63
234	197	118	Grajewo	podlaskie	750,53
219	179	119	Wadowice	małopolskie	750,37
163	142	120	Sępólno Krajeńskie	kujawsko-pomorskie	748,25
146	137	121	Zduńska Wola	łódzkie	742,64
58	106	122	Strzelin	dolnośląskie	741,32
88	83	123	Nowy Dwór Gdański	pomorskie	736,71
98	117	124	Elk	warmińsko-mazurskie	734,12
35	77	125	Kędzierzyn-Koźle	opolskie	729,13
76	109	126	Kolobrzeg	zachodniopomorskie	729,02
12	87	127	Środa Śląska	dolnośląskie	728,09
190	145	128	Zgierz	łódzkie	723,08
49	65	129	Ostróda	warmińsko-mazurskie	721,75
237	229	130	Włodawa	lubelskie	719,62
204	212	131	Białogard	zachodniopomorskie	717,59
122	115	132	Sochaczew	mazowieckie	713,42
123	154	133	Złotów	wielkopolskie	709,17
231	188	134	Pisz	warmińsko-mazurskie	707,62

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
247	249	135	Opczno	łódzkie	704,95
148	153	136	Jarosław	podkarpackie	703,32
244	231	137	Złotoryja	dolnośląskie	697,20
150	128	138	Kłodzko	dolnośląskie	696,78
175	171	139	Tczew	pomorskie	695,78
108	141	140	Żary	lubuskie	692,95
141	66	141	Strzyżów	podkarpackie	687,93
166	189	142	Otwock	mazowieckie	687,06
116	139	143	Olesno	opolskie	686,46
82	136	144	Janów Lubelski	lubelskie	682,22
109	99	145	Dębica	podkarpackie	680,22
91	131	146	Malbork	pomorskie	678,53
194	158	147	Krasnystaw	lubelskie	675,10
107	116	148	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	669,28
89	118	149	Dzierżonów	dolnośląskie	667,50
249	221	150	Węgorzewo	warmińsko-mazurskie	663,76
69	72	151	Brzeg	opolskie	655,40
223	218	152	Nowy Dwór Mazowiecki	mazowieckie	654,93
23	59	153	Sanok	podkarpackie	651,52
197	167	154	Mragowo	warmińsko-mazurskie	651,14
119	159	155	Łosice	mazowieckie	648,55
198	143	156	Olecko	warmińsko-mazurskie	648,16
118	147	157	Wolsztyn	wielkopolskie	643,52
172	175	158	Strzelce Krajeńskie	lubuskie	640,32
137	134	159	Milicz	dolnośląskie	640,32
94	151	160	Gniezno	wielkopolskie	639,93
264	215	161	Braniewo	warmińsko-mazurskie	639,76
167	192	162	Parczew	lubelskie	637,88
183	235	163	Jasło	podkarpackie	634,87
149	178	164	Cieszyn	śląskie	632,45
79	119	165	Góra	dolnośląskie	628,44
52	146	166	Nowy Tomyśl	wielkopolskie	627,85
62	76	167	Sztum	pomorskie	627,31
191	162	168	Słupca	wielkopolskie	622,76
169	204	169	Racibórz	śląskie	618,94
131	108	170	Tuchola	kujawsko-pomorskie	616,98
246	183	171	Olkusz	małopolskie	613,36
133	157	172	Sieradz	łódzkie	612,26
207	222	173	Śrem	wielkopolskie	611,63
215	213	174	Kraśnik	lubelskie	610,16
203	182	175	Myślenice	małopolskie	609,63
222	227	176	Ostrowiec Świętokrzyski	świętokrzyskie	608,06
63	96	177	Krosno Odrzańskie	lubuskie	602,80
252	144	178	Mońki	podlaskie	602,52
184	225	179	Staszów	świętokrzyskie	599,14

MIASTA POWIATOWE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
125	124	180	Hajnówka	podlaskie	596,30
159	123	181	Włoszczowa	świętokrzyskie	595,68
248	217	182	Jędrzejów	świętokrzyskie	593,48
185	165	183	Międzyrzecz	lubuskie	591,14
124	164	184	Wolomin	mazowieckie	590,40
236	253	185	Sandomierz	świętokrzyskie	588,56
38	75	186	Starogard Gdański	pomorskie	585,55
156	161	187	Legionowo	mazowieckie	577,44
192	194	188	Piła	wielkopolskie	577,14
178	185	189	Kluczbork	opolskie	577,07
114	176	190	Police	zachodniopomorskie	576,96
162	193	191	Gostyń	wielkopolskie	573,36
36	78	192	Wyszków	mazowieckie	569,73
90	100	193	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	569,62
165	203	194	Żnin	kujawsko-pomorskie	568,23
173	174	195	Tarnowskie Góry	śląskie	567,62
177	208	196	Rypin	kujawsko-pomorskie	566,88
57	160	197	Działdowo	warmińsko-mazurskie	563,82
147	166	198	Środa Wielkopolska	wielkopolskie	562,99
168	173	199	Pszczyna	śląskie	562,37
99	163	200	Szamotoły	wielkopolskie	562,13
46	150	201	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	557,41
233	207	202	Gryfice	zachodniopomorskie	554,81
136	196	203	Turek	wielkopolskie	549,92
103	152	204	Lubin	dolnośląskie	549,60
144	186	205	Koło	wielkopolskie	546,38
259	264	206	Pyrzyce	zachodniopomorskie	537,64
199	199	207	Szczecinek	zachodniopomorskie	535,99
242	232	208	Grójec	mazowieckie	534,86
211	234	209	Strzelce Opolskie	opolskie	534,18
216	211	210	Przysucha	mazowieckie	533,66
243	241	211	Pińczów	świętokrzyskie	531,80
251	242	212	Chełmno	kujawsko-pomorskie	530,79
258	245	213	Pajęczno	łódzkie	529,04
209	181	214	Przeworsk	podkarpackie	522,63
200	200	215	Bełchatów	łódzkie	519,03
202	180	216	Gryfino	zachodniopomorskie	516,28
179	206	217	Wodzisław Śląski	śląskie	514,76
206	224	218	Szydłowiec	mazowieckie	506,57
205	237	219	Łęczna	lubelskie	501,93
189	187	220	Sokołów Podlaski	mazowieckie	501,16
157	156	221	Prudnik	opolskie	497,05
153	172	222	Myszków	śląskie	489,13
188	202	223	Sierpc	mazowieckie	487,98

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
152	201	224	Łęczyca	łódzkie	485,13
253	239	225	Walcz	zachodniopomorskie	481,51
229	233	226	Dąbrowa Tarnowska	małopolskie	480,00
260	251	227	Kamień Pomorski	zachodniopomorskie	479,00
121	138	228	Ostrzeszów	wielkopolskie	478,24
160	177	229	Zgorzelec	dolnośląskie	471,62
135	184	230	Namysłów	opolskie	471,54
266	260	231	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	470,23
210	205	232	Chrzanów	małopolskie	470,07
84	132	233	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	463,60
257	254	234	Będzin	śląskie	462,26
214	220	235	Czarnków	wielkopolskie	451,03
145	216	236	Zwoleń	mazowieckie	441,67
164	169	237	Żagań	lubuskie	439,91
140	190	238	Wągrowiec	wielkopolskie	439,46
77	121	239	Lwówek Śląski	dolnośląskie	430,72
245	228	240	Łuków	lubelskie	429,71
250	256	241	Gostynin	mazowieckie	419,10
143	195	242	Oborniki	wielkopolskie	417,25
239	261	243	Świdwin	zachodniopomorskie	415,90
158	170	244	Kłobuck	śląskie	415,46
193	243	245	Głubczyce	opolskie	414,44
221	230	246	Zambrów	podlaskie	413,97
176	191	247	Grodzisk Wielkopolski	wielkopolskie	413,06
232	240	248	Lubań	dolnośląskie	409,77
171	210	249	Lipsko	mazowieckie	407,93
195	236	250	Radzyń Podlaski	lubelskie	407,36
142	219	251	Bolesławiec	dolnośląskie	405,53
241	263	252	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	404,37
263	259	253	Skarżysko-Kamienna	świętokrzyskie	398,55
220	250	254	Przasnysz	mazowieckie	392,27
262	266	255	Brzesko	małopolskie	381,19
212	209	256	Opatów	świętokrzyskie	377,94
255	262	257	Brzozów	podkarpackie	366,87
213	214	258	Choszczno	zachodniopomorskie	360,88
261	267	259	Lipno	kujawsko-pomorskie	358,65
182	247	260	Garwolin	mazowieckie	356,26
217	255	261	Żywiec	śląskie	355,25
138	244	262	Chodzież	wielkopolskie	349,39
256	257	263	Sławno	zachodniopomorskie	325,73
254	248	264	Wschowa	lubuskie	311,62
227	246	265	Brodnica	kujawsko-pomorskie	308,94
224	265	266	Żuromin	mazowieckie	287,90
196	238	267	Kwidzyn	pomorskie	267,70

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
4	3	1	Uniejów	łódzkie	4668,05
27	17	2	Ścinawa	dolnośląskie	3558,30
1	1	3	Krynica Morska	pomorskie	3308,41
5	5	4	Łeba	pomorskie	2643,22
7	8	5	Dziwnów	zachodniopomorskie	2627,18
279	27	6	Jordanów	małopolskie	2422,75
38	23	7	Niepołomice	małopolskie	2310,53
6	6	8	Rzgów	łódzkie	2254,82
98	112	9	Gościno	zachodniopomorskie	2226,01
147	34	10	Brześć Kujawski	kujawsko-pomorskie	2214,68
196	78	11	Ustka	pomorskie	2193,90
32	12	12	Mikołajki	warmińsko-mazurskie	2177,59
2	2	13	Świeradów-Zdrój	dolnośląskie	2176,33
183	45	14	Szczuczyn	podlaskie	2144,55
29	9	15	Podkowa Leśna	mazowieckie	2102,77
370	97	16	Pełczyce	zachodniopomorskie	2047,56
104	36	17	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	2044,07
30	30	18	Bytom Odrzański	lubuskie	2013,81
50	21	19	Baranów Sandomierski	podkarpackie	1975,60
115	22	20	Zbąszynek	lubuskie	1951,44
36	14	21	Muszyna	małopolskie	1837,55
166	70	22	Słomniki	małopolskie	1805,60
39	32	23	Wolbórz	łódzkie	1793,44
3	4	24	Karpacz	dolnośląskie	1772,93
10	7	25	Łęknica	lubuskie	1772,88
169	47	26	Nowa Słupia	świętokrzyskie	1769,87
163	56	27	Międzyzdroje	zachodniopomorskie	1739,35
47	24	28	Dobczyce	małopolskie	1734,88
11	13	29	Ujazd	opolskie	1734,37
84	102	30	Siewierz	śląskie	1700,55
12	15	31	Łądek-Zdrój	dolnośląskie	1689,18
286	188	32	Polanica-Zdrój	dolnośląskie	1683,87
471	118	33	Dobiegniew	lubuskie	1682,96
59	77	34	Złoty Stok	dolnośląskie	1668,67
85	49	35	Stary Sącz	małopolskie	1667,87
73	63	36	Stryków	łódzkie	1659,26
231	107	37	Mrozy	mazowieckie	1621,24
8	11	38	Mielno	zachodniopomorskie	1616,83
126	29	39	Ośno Lubuskie	lubuskie	1606,67
33	60	40	Lubień Kujawski	kujawsko-pomorskie	1603,73
467	204	41	Stawiski	podlaskie	1588,96
54	48	42	Halinów	mazowieckie	1583,27
291	239	43	Mieroszów	dolnośląskie	1567,58
184	117	44	Mrocza	kujawsko-pomorskie	1560,59
16	19	45	Imielin	śląskie	1556,27
194	220	46	Kamieńsk	łódzkie	1552,27
450*	206*	47	Kamieniec Ząbkowicki	dolnośląskie	1544,19
21	25	48	Kąty Wrocławskie	dolnośląskie	1528,26
17	50	49	Czyżew	podlaskie	1527,74
45	31	50	Morawica	świętokrzyskie	1527,06
18	10	51	Klecko	wielkopolskie	1521,73
498	173	52	Ciężkowice	małopolskie	1517,29

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
20	39	53	Szydłów	świętokrzyskie	1508,89
121	109	54	Radzymin	mazowieckie	1507,40
49	37	55	Chmielnik	świętokrzyskie	1492,55
247	157	56	Czeladź	śląskie	1490,75
264	183	57	Nowogród	podlaskie	1487,26
52	28	58	Chocz	wielkopolskie	1476,28
19	71	59	Ożarów Mazowiecki	mazowieckie	1475,47
157	95	60	Koprzywnica	świętokrzyskie	1475,43
119	46	61	Sońcówice	śląskie	1457,67
56	26	62	Wleń	dolnośląskie	1457,43
60	98	63	Stronie Śląskie	dolnośląskie	1457,33
117	54	64	Myszyniec	mazowieckie	1453,96
43	40	65	Ryn	warmińsko-mazurskie	1449,66
180	59	66	Ostrów Lubelski	lubelskie	1438,63
71	42	67	Szklarska Poręba	dolnośląskie	1436,62
26	35	68	Koluszki	łódzkie	1430,54
100	92	69	Mszczonów	mazowieckie	1427,98
232	115	70	Nałęczów	lubelskie	1426,46
48	65	71	Różan	mazowieckie	1416,68
57	53	72	Sulejówek	mazowieckie	1389,97
134	128	73	Brwinów	mazowieckie	1381,22
407	119	74	Skórcz	pomorskie	1377,98
64	55	75	Brzeszcze	małopolskie	1376,30
79	126	76	Kępice	pomorskie	1362,36
221	390	77	Miłomłyn	warmińsko-mazurskie	1353,15
136	151	78	Młynary	warmińsko-mazurskie	1351,24
89	44	79	Głogów Małopolski	podkarpackie	1350,96
222	135	80	Ruciane-Nida	warmińsko-mazurskie	1346,04
186	90	81	Szepietowo	podlaskie	1345,58
101	108	82	Czarne	pomorskie	1344,23
51	52	83	Czarna Białostocka	podlaskie	1339,88
229	106	84	Ząbki	mazowieckie	1338,06
215	176	85	Siechnice	dolnośląskie	1337,92
300	147	86	Chelmża	kujawsko-pomorskie	1322,30
348	309	87	Działoszyce	świętokrzyskie	1320,50
106	87	88	Zagórz	podkarpackie	1317,07
122	125	89	Wiśla	śląskie	1313,53
22	38	90	Supraśl	podlaskie	1309,09
130	82	91	Sokołów Małopolski	podkarpackie	1308,94
129	230	92	Otyń	lubuskie	1307,03
105	76	93	Kostrzyn	wielkopolskie	1306,41
107	114	94	Rymanów	podkarpackie	1297,22
87	96	95	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	1288,30
178	110	96	Tarnogród	lubelskie	1283,98
94	66	97	Kleczew	wielkopolskie	1278,10
86	88	98	Prusice	dolnośląskie	1275,20
258	266	99	Pniewy	wielkopolskie	1263,59
503	189	100	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	1258,85
243	262	101	Ciechocinek	kujawsko-pomorskie	1258,21
349	175	102	Sławków	śląskie	1249,04
78	113	103	Resko	zachodniopomorskie	1248,82
165	121	104	Daleszyce	świętokrzyskie	1247,75

MIASTA INNE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
62	103	105	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	1244,43
97	62	106	Zabłudów	podlaskie	1241,91
128	209	107	Drohiczyn	podlaskie	1233,60
245	203	108	Poniatowa	lubelskie	1228,27
491	284	109	Terespól	lubelskie	1227,19
103	136	110	Kock	lubelskie	1219,66
154	74	111	Chorzele	mazowieckie	1216,54
346	298	112	Jeżorany	warmińsko-mazurskie	1214,94
493	256	113	Ciechanowiec	podlaskie	1214,87
42	61	114	Władysławowo	pomorskie	1198,52
217	155	115	Narol	podkarpackie	1197,00
67	116	116	Sędziszów	świętokrzyskie	1195,98
28	51	117	Czempień	wielkopolskie	1195,31
53	80	118	Iłowa	lubuskie	1192,64
362	246	119	Opatowiec	świętokrzyskie	1190,53
238	243	120	Zalewo	warmińsko-mazurskie	1188,26
146	57	121	Rzepin	lubuskie	1188,03
167	166	122	Piława	mazowieckie	1186,59
65	137	123	Łomianki	mazowieckie	1183,09
153	142	124	Biała	opolskie	1172,54
118	75	125	Chęciny	świętokrzyskie	1172,24
143	91	126	Świątniki Górne	małopolskie	1171,83
509	407	127	Glinojeczek	mazowieckie	1166,45
148	89	128	Brańsk	podlaskie	1163,54
55	79	129	Kowalewo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	1162,97
138	193	130	Tykocin	podlaskie	1160,86
267	73	131	Węgorzyno	zachodniopomorskie	1159,90
226	190	132	Bukowno	małopolskie	1159,14
44	58	133	Błonie	mazowieckie	1155,24
251	233	134	Zagórz	wielkopolskie	1151,92
550	330	135	Stoczek Łukowski	lubelskie	1149,34
120	145	136	Ustroń	śląskie	1147,27
306	224	137	Skawina	małopolskie	1144,06
15	18	138	Józefów	mazowieckie	1140,61
316	159	139	Łągów	świętokrzyskie	1137,01
72	104	140	Żarów	dolnośląskie	1128,43
172	206	141	Jelcz-Laskowice	dolnośląskie	1122,77
214	211	142	Trzciel	lubuskie	1121,86
195	133	143	Dynów	podkarpackie	1121,06
255	236	144	Zakliczyn	małopolskie	1113,18
58	84	145	Brusy	pomorskie	1111,99
111	85	146	Lubawa	warmińsko-mazurskie	1111,72
40	43	147	Choroszcz	podlaskie	1108,58
170	163	148	Otmuchów	opolskie	1098,89
185	194	149	Woźniki	śląskie	1096,95
161	191	150	Serock	mazowieckie	1096,30
297	200	151	Krynica-Zdrój	małopolskie	1094,39
82	153	152	Babimost	lubuskie	1092,04
163*	189*	153	Goraj	lubelskie	1090,38
412	290	154	Rumia	pomorskie	1089,60
135	185	155	Warta	łódzkie	1087,18
573	531	156	Szczekociny	śląskie	1085,39

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
514	323	157	Moryń	zachodniopomorskie	1084,53
132	197	158	Swarzędz	wielkopolskie	1081,84
197	179	159	Zator	małopolskie	1075,12
164	122	160	Bobowa	małopolskie	1066,46
360	228	161	Tyszowce	lubelskie	1061,06
13	20	162	Gozdnicza	lubuskie	1059,16
376	303	163	Łazy	śląskie	1053,88
159	144	164	Knurów	śląskie	1053,47
137	143	165	Radzionków	śląskie	1052,66
224	172	166	Zduny	wielkopolskie	1051,08
397	264	167	Węgliń	dolnośląskie	1051,02
9	41	168	Chodecz	kujawsko-pomorskie	1039,96
282	286	169	Ogrodzieniec	śląskie	1037,89
330	227	170	Zbąszyń	wielkopolskie	1037,27
494*	376*	171	Budzyń	wielkopolskie	1033,90
24	68	172	Osieczna	wielkopolskie	1033,51
46	131	173	Konstancin-Jeziorna	mazowieckie	1031,87
69	72	174	Puszczykowo	wielkopolskie	1030,43
455	343	175	Hel	pomorskie	1028,50
533*	167	176	Klimontów	świętokrzyskie	1026,93
90	138	177	Kórnik	wielkopolskie	1026,77
256	249	178	Kunów	świętokrzyskie	1026,02
427*	477*	179	Wiskitki	mazowieckie	1026,02
209	217	180	Buk	wielkopolskie	1025,81
207	180	181	Izbica Kujawska	kujawsko-pomorskie	1025,48
344	238	182	Wieliń	wielkopolskie	1022,53
444	317	183	Krasnobród	lubelskie	1022,08
63	69	184	Piaski	lubelskie	1017,95
41	64	185	Raciąż	mazowieckie	1015,39
88	127	186	Reszel	warmińsko-mazurskie	1011,05
414	467	187	Książ Wielkopolski	wielkopolskie	1010,36
114	168	188	Radków	dolnośląskie	1004,53
225	273	189	Lubomierz	dolnośląskie	1004,32
328	186	190	Stawiszyn	wielkopolskie	998,23
299	237	191	Brzeg Dolny	dolnośląskie	997,21
173	245	192	Bieruń	śląskie	995,25
95	120	193	Piastów	mazowieckie	993,01
155	205	194	Tłuszcz	mazowieckie	992,68
125	101	195	Łasin	kujawsko-pomorskie	988,60
239	270	196	Dobrzyń nad Wisłą	kujawsko-pomorskie	987,92
456	354	197	Kudowa-Zdrój	dolnośląskie	986,27
223	221	198	Szczepleszyn	lubelskie	984,18
77	111	199	Jastarnia	pomorskie	984,10
61	100	200	Margonin	wielkopolskie	982,99
475	436	201	Sulejów	łódzkie	982,43
204	140	202	Radomyśl Wielki	podkarpackie	981,89
188	170	203	Stopnica	świętokrzyskie	969,47
577*	281*	204	Kamionka	lubelskie	963,57
133	130	205	Pyskowice	śląskie	960,99
212	248	206	Leśnica	opolskie	957,23
199	252	207	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	956,59
189	148	208	Pieńsk	dolnośląskie	956,05

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
926*	285	209	Lututów	łódzkie	954,29
216	192	210	Żukowo	pomorskie	948,95
329	187	211	Jedlicze	podkarpackie	948,28
541	321	212	Nowe	kujawsko-pomorskie	945,47
34	86	213	Dobra	wielkopolskie	944,22
74	105	214	Pruchnik	podkarpackie	944,16
160	174	215	Cieszanów	podkarpackie	940,62
278	247	216	Wielbark	warmińsko-mazurskie	940,37
342	213	217	Szamocin	wielkopolskie	938,90
175	161	218	Sobótka	dolnośląskie	938,13
248	350	219	Kaluszyn	mazowieckie	936,21
309	306	220	Sianów	zachodniopomorskie	934,66
187	265	221	Tyczyn	podkarpackie	933,94
171	182	222	Barlinek	zachodniopomorskie	933,94
382	428	223	Nowe Miasteczko	lubuskie	933,35
37	67	224	Bardo	dolnośląskie	930,40
265	291	225	Drezdenko	lubuskie	928,66
70	94	226	Ulanów	podkarpackie	928,61
361	352	227	Rabka-Zdrój	małopolskie	927,95
81	129	228	Koziegłowy	śląskie	926,28
408	358	229	Czersk	pomorskie	923,87
428	339	230	Oleśnica	świętokrzyskie	923,53
145	169	231	Konieczpol	śląskie	920,25
507	335	232	Annopol	lubelskie	918,46
211	225	233	Wilamowice	śląskie	917,01
250	299	234	Kargowa	lubuskie	916,18
181	199	235	Łąpy	podlaskie	915,15
293	210	236	Dęblin	lubelskie	912,29
193	152	237	Radoszyce	świętokrzyskie	910,03
76	123	238	Połaniec	świętokrzyskie	907,51
254	216	239	Górzno	kujawsko-pomorskie	899,65
364	401	240	Barcin	kujawsko-pomorskie	899,14
411	214	241	Lwówek	wielkopolskie	897,47
252	254	242	Barczewo	warmińsko-mazurskie	894,60
415	353	243	Ryglice	małopolskie	891,70
423	377	244	Dzierżgoń	pomorskie	889,69
116	156	245	Boguchwała	podkarpackie	888,60
68	134	246	Jaworzyna Śląska	dolnośląskie	884,53
241	177	247	Chelmek	małopolskie	880,87
92	149	248	Sieraków	wielkopolskie	879,20
144	195	249	Karlino	zachodniopomorskie	878,01
465	366	250	Łobżenica	wielkopolskie	876,61
484	412	251	Golczewo	zachodniopomorskie	876,46
131	184	252	Radzyń Chełmiński	kujawsko-pomorskie	874,94
375	363	253	Pionki	mazowieckie	874,77
296	268	254	Korfantów	opolskie	869,87
168	171	255	Wolbrom	małopolskie	864,68
461	455	256	Kalwaria Zebrzydowska	małopolskie	864,67
395	301	257	Jaraczewo	wielkopolskie	862,34
343	311	258	Drawno	zachodniopomorskie	861,96
235	222	259	Wasilków	podlaskie	860,43
494	382	260	Solec Kujawski	kujawsko-pomorskie	855,75

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
562	565	261	Wolin	zachodniopomorskie	855,31
257	212	262	Skępe	kujawsko-pomorskie	853,36
140	158	263	Łochów	mazowieckie	852,83
268	341	264	Piława Górna	dolnośląskie	852,40
192	312	265	Bystrzyca Kłodzka	dolnośląskie	846,89
373	332	266	Pierzchnica	świętokrzyskie	841,71
432	331	267	Krobia	wielkopolskie	841,40
471*	381*	268	Koźminek	wielkopolskie	840,24
331	226	269	Michałowice	podlaskie	839,06
294	261	270	Mosina	wielkopolskie	837,91
384	347	271	Grybów	małopolskie	836,23
236	334	272	Tarczyn	mazowieckie	834,04
218	207	273	Dąbie	wielkopolskie	832,86
158	201	274	Kobyłka	mazowieckie	832,25
891*	231	275	Piątek	łódzkie	831,34
93	178	276	Opatówek	wielkopolskie	831,25
110	154	277	Strzegom	dolnośląskie	830,76
449	360	278	Niemcza	dolnośląskie	827,58
1246*	920*	279	Wodzisław	świętokrzyskie	825,79
113	196	280	Rydzyca	wielkopolskie	824,30
448	361	281	Prószków	opolskie	819,65
174	242	282	Duszynki-Zdrój	dolnośląskie	817,73
480	399	283	Bobolice	zachodniopomorskie	816,28
263	260	284	Nowy Wiśnicz	małopolskie	815,35
206	255	285	Głuszycza	dolnośląskie	814,37
99	83	286	Radymno	podkarpackie	811,62
228	223	287	Odolanów	wielkopolskie	810,93
335	324	288	Pasłęk	warmińsko-mazurskie	807,62
80	99	289	Zaklików	podkarpackie	806,82
176	235	290	Dębno	zachodniopomorskie	806,41
142	202	291	Żarki	śląskie	802,90
108	164	292	Gryfów Śląski	dolnośląskie	798,89
365	378	293	Nekla	wielkopolskie	795,75
532	473	294	Kuźnia Raciborska	śląskie	792,51
287	276	295	Ożarów	świętokrzyskie	790,80
210	305	296	Prochowice	dolnośląskie	788,30
253	422	297	Ilża	mazowieckie	786,86
102	146	298	Bolków	dolnośląskie	785,47
280	375	299	Suchowola	podlaskie	785,11
337	274	300	Piwniczna-Zdrój	małopolskie	783,88
369	329	301	Pyzdry	wielkopolskie	780,83
298	295	302	Tuliszków	wielkopolskie	780,64
150	234	303	Józefów	lubelskie	780,11
220	263	304	Przeclaw	podkarpackie	779,85
179	302	305	Stepnica	zachodniopomorskie	779,01
149	229	306	Kalety	śląskie	778,63
336	328	307	Libiąż	małopolskie	778,59
205	271	308	Nowe Skalmierzyce	wielkopolskie	776,85
586	572	309	Nowe Brzesko	małopolskie	775,94
83	139	310	Świerzawa	dolnośląskie	775,49
271	269	311	Międzybórz	dolnośląskie	775,19
334	287	312	Krzyszowice	małopolskie	774,91

MIASTA INNE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
345	451	313	Polanów	zachodniopomorskie	771,85
392	368	314	Skalbmierz	świętokrzyskie	769,12
462	418	315	Jutrosin	wielkopolskie	768,49
323	315	316	Luboń	wielkopolskie	767,60
177	208	317	Wojcieszów	dolnośląskie	764,17
339	384	318	Nasielsk	mazowieckie	764,03
355	277	319	Miastko	pomorskie	763,40
367	429	320	Lidzbark	warmińsko-mazurskie	762,96
527	472	321	Mieszkowice	zachodniopomorskie	762,32
91	132	322	Nowogrodzic	dolnośląskie	761,06
277	215	323	Lędziny	śląskie	760,02
31	81	324	Sieniawa	podkarpackie	759,49
447	453	325	Mikstat	wielkopolskie	758,51
452	490	326	Nowogród Bobrzański	lubuskie	754,85
427	403	327	Więcbork	kujawsko-pomorskie	754,67
387	369	328	Jedwabne	podlaskie	750,72
151	198	329	Błachownia	śląskie	748,76
66	124	330	Pasym	warmińsko-mazurskie	746,65
284	337	331	Nowa Sarzyna	podkarpackie	746,16
459	452	332	Radłów	małopolskie	745,44
377	356	333	Ozorków	łódzkie	743,24
482	500	334	Grabów nad Prosną	wielkopolskie	740,75
701*	259	335	Czerwińsk nad Wisłą	mazowieckie	739,25
424	293	336	Suchedniów	świętokrzyskie	738,78
127	162	337	Suchań	zachodniopomorskie	731,28
595	497	338	Wojkowice	śląskie	729,66
259	386	339	Mirosławiec	zachodniopomorskie	729,38
141	244	340	Marki	mazowieckie	728,47
404	346	341	Mszana Dolna	małopolskie	728,08
440	320	342	Józefów nad Wisłą	lubelskie	723,56
352	391	343	Wiązów	dolnośląskie	721,41
275	307	344	Bychawa	lubelskie	720,71
598	583	345	Biały Bór	zachodniopomorskie	719,70
208	219	346	Paczków	opolskie	715,57
438	364	347	Sława	lubuskie	715,41
474	431	348	Kisielice	warmińsko-mazurskie	714,96
354	349	349	Czechowice-Dziedzice	śląskie	714,80
123	232	350	Nowy Staw	pomorskie	713,58
431	501	351	Niemodlin	opolskie	712,91
182	281	352	Skoki	wielkopolskie	712,20
326	357	353	Opalenica	wielkopolskie	711,41
266	446	354	Przedecz	wielkopolskie	709,35
371	402	355	Iwonicz-Zdrój	podkarpackie	709,06
213	253	356	Oborniki Śląskie	dolnośląskie	708,75
156	218	357	Oleszyce	podkarpackie	707,40
322	318	358	Szczyrk	śląskie	704,04
434	485	359	Zakroczym	mazowieckie	704,01
420	308	360	Miłakowo	warmińsko-mazurskie	700,97
359	296	361	Czarna Woda	pomorskie	699,77
402	355	362	Golina	wielkopolskie	699,74
332	425	363	Brok	mazowieckie	698,57
460	442	364	Wąsosz	dolnośląskie	695,29

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
425	459	365	Koronowo	kujawsko-pomorskie	693,68
289	289	366	Grodków	opolskie	692,41
325	411	367	Krośniewice	łódzkie	691,92
285	282	368	Rejowiec	lubelskie	686,74
489	458	369	Zwierzyniec	lubelskie	684,65
439	483	370	Jabłonowo Pomorskie	kujawsko-pomorskie	684,22
523	523	371	Żabno	małopolskie	682,43
242	251	372	Zielonka	mazowieckie	681,81
372	327	373	Pacanów	świętokrzyskie	680,85
340	416	374	Frampol	lubelskie	680,31
472	456	375	Tuszyn	łódzkie	679,84
109	181	376	Nowy Korczyn	świętokrzyskie	679,09
409	397	377	Piechowice	dolnośląskie	676,39
230	408	378	Sępól	warmińsko-mazurskie	675,41
513	504	379	Rydułtowy	śląskie	675,20
400	322	380	Bielawa	dolnośląskie	674,48
23	33	381	Mirsk	dolnośląskie	672,23
274	240	382	Człopa	zachodniopomorskie	671,97
388	440	383	Kalisz Pomorski	zachodniopomorskie	670,31
433	372	384	Aleksandrów Łódzki	łódzkie	669,01
363	344	385	Czchów	małopolskie	668,31
302	338	386	Debrzno	pomorskie	664,77
506	505	387	Kruszwica	kujawsko-pomorskie	664,70
261	316	388	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	662,35
233	294	389	Biała Rawska	łódzkie	660,60
319	367	390	Skała	małopolskie	659,40
307	374	391	Szczytna	dolnośląskie	659,03
385	388	392	Przedbórz	łódzkie	657,77
565	517	393	Chojna	zachodniopomorskie	654,53
429	383	394	Raszków	wielkopolskie	653,95
555	470	395	Wielichowo	wielkopolskie	650,83
303	336	396	Brzostek	podkarpackie	650,53
198	310	397	Nowa Ruda	dolnośląskie	649,22
227	279	398	Andrychów	małopolskie	647,66
379	424	399	Trzcianka	wielkopolskie	646,63
564	476	400	Orzesze	śląskie	645,73
202	304	401	Wronki	wielkopolskie	643,85
368	348	402	Dobrodzień	opolskie	642,12
25	141	403	Rajgród	podlaskie	641,73
502	580	404	Kowal	kujawsko-pomorskie	639,52
399	419	405	Sulechów	lubuskie	639,50
441	241	406	Dobrzany	zachodniopomorskie	637,84
203	292	407	Czerniejewo	wielkopolskie	637,23
35	93	408	Krzywiń	wielkopolskie	636,14
357	477	409	Tułowice	opolskie	634,19
270	443	410	Baborów	opolskie	634,02
539	524	411	Szczawnica	małopolskie	632,93
560	553	412	Jasień	lubuskie	632,87
464	438	413	Wojnicz	małopolskie	627,61
522	560	414	Złoczew	łódzkie	627,02
272	272	415	Pieszyce	dolnośląskie	626,45
310	325	416	Susz	warmińsko-mazurskie	626,37

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
551	482	417	Czerwionka-Leszczyń	śląskie	624,37
453	460	418	Ślesin	wielkopolskie	620,69
333	405	419	Piotrków Kujawski	kujawsko-pomorskie	613,17
190	340	420	Skwierzyna	lubuskie	613,14
466	469	421	Nowa Dęba	podkarpackie	613,02
312	314	422	Reda	pomorskie	611,74
353	319	423	Pilica	śląskie	611,44
553	444	424	Skoczów	śląskie	609,57
152	280	425	Czerwieńsk	lubuskie	609,40
304	267	426	Suraż	podlaskie	607,15
567	514	427	Ziębice	dolnośląskie	607,12
454	474	428	Dukla	podkarpackie	604,73
417	510	429	Sulmierzyce	wielkopolskie	600,49
308	373	430	Stąporków	świętokrzyskie	600,38
301	345	431	Krzepice	śląskie	599,84
492	493	432	Strumień	śląskie	598,94
378	333	433	Knyszyn	podlaskie	597,14
381	394	434	Karczew	mazowieckie	589,51
313	376	435	Biecz	małopolskie	587,97
234	288	436	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	586,53
394	421	437	Szubin	kujawsko-pomorskie	583,64
244	351	438	Gogolin	opolskie	583,58
406	420	439	Gubin	lubuskie	582,97
358	370	440	Błazowa	podkarpackie	582,24
495	515	441	Lewin Brzeski	opolskie	581,66
237	278	442	Biszynek	warmińsko-mazurskie	580,55
591	545	443	Bełżyce	lubelskie	579,68
500	516	444	Skaryszew	mazowieckie	578,96
380	410	445	Koźuchów	lubuskie	578,14
405	466	446	Radlin	śląskie	578,07
421	491	447	Lubowidz	mazowieckie	578,02
351	434	448	Miasteczko Śląskie	śląskie	577,46
422	449	449	Bierutów	dolnośląskie	576,24
521	488	450	Kolonowskie	opolskie	571,75
569	582	451	Przemków	dolnośląskie	571,67
436	432	452	Prabuty	pomorskie	571,21
249	283	453	Gołańcz	wielkopolskie	570,53
321	380	454	Gniew	pomorskie	570,30
552	555	455	Chociwel	zachodniopomorskie	567,76
580	547	456	Szadek	łódzkie	564,86
457	492	457	Olsztynek	warmińsko-mazurskie	564,63
516	521	458	Międzyzlesie	dolnośląskie	564,20
383	404	459	Morąg	warmińsko-mazurskie	563,99
445	435	460	Syców	dolnośląskie	563,35
356	362	461	Urzędów	lubelskie	560,32
386	393	462	Głogówek	opolskie	559,79
14	16	463	Byczyna	opolskie	558,56
458	544	464	Tuczno	zachodniopomorskie	556,55
315	426	465	Działoszyn	łódzkie	556,47
1497*	1459*	466	Solec nad Wisłą	mazowieckie	555,00
477	437	467	Praszka	opolskie	553,78
288	313	468	Milanówek	mazowieckie	551,06

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
413	414	469	Kosów Lacki	mazowieckie	551,03
262	371	470	Rakoniewice	wielkopolskie	549,88
588	595	471	Borne Sulinowo	zachodniopomorskie	549,48
442	464	472	Głucholazy	opolskie	547,56
535	511	473	Łaziska Górne	śląskie	546,89
318	392	474	Końce	podkarpackie	544,89
546	537	475	Tuchów	małopolskie	542,81
403	471	476	Gąbin	mazowieckie	541,95
584	589	477	Lipiany	zachodniopomorskie	541,76
327	297	478	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	539,16
451	465	479	Skarszewy	pomorskie	539,11
112	150	480	Modliborzyce	lubelskie	537,74
341	359	481	Pszów	śląskie	536,05
374	503	482	Krynki	podlaskie	534,21
200	379	483	Miejska Górka	wielkopolskie	533,46
529	549	484	Okonek	wielkopolskie	533,26
497	568	485	Witnica	lubuskie	532,73
538	528	486	Szczucin	małopolskie	530,49
543	494	487	Olszyna	dolnośląskie	530,36
96	165	488	Pobiedziska	wielkopolskie	528,77
558	534	489	Błaszki	łódzkie	528,22
317	275	490	Bodzentyn	świętokrzyskie	527,76
75	160	491	Lubniewice	lubuskie	526,71
273	395	492	Stęszew	wielkopolskie	525,49
191	300	493	Dobrzyca	wielkopolskie	523,98
437	475	494	Trzebiatów	zachodniopomorskie	523,40
391	406	495	Rychwał	wielkopolskie	521,23
390	389	496	Orzysz	warmińsko-mazurskie	517,72
292	365	497	Drzewica	łódzkie	517,53
366	496	498	Śmigiel	wielkopolskie	517,14
547	525	499	Wiślica	świętokrzyskie	515,67
162	258	500	Żmigród	dolnośląskie	513,77
201	400	501	Kazimierz Dolny	lubelskie	512,90
485	489	502	Zelów	łódzkie	509,77
479	550	503	Łabiszyn	kujawsko-pomorskie	508,57
139	257	504	Twardogóra	dolnośląskie	505,54
418	445	505	Goniądz	podlaskie	502,22
419	441	506	Drobin	mazowieckie	501,02
269	396	507	Żerków	wielkopolskie	499,81
295	398	508	Cybinka	lubuskie	498,02
443	462	509	Siedliszcze	lubelskie	496,51
124	250	510	Rudnik nad Sanem	podkarpackie	495,81
350	409	511	Nowe Miasto nad Pilicą	mazowieckie	494,83
581	576	512	Małogoszcz	świętokrzyskie	493,99
530	519	513	Maków Podhalański	małopolskie	491,69
533	520	514	Kęty	małopolskie	488,56
396	478	515	Sędziszów Małopolski	podkarpackie	488,21
486	481	516	Korsze	warmińsko-mazurskie	487,39
570	585	517	Poręba	śląskie	482,89
435	486	518	Wyrzysk	wielkopolskie	481,42
566	570	519	Kłodawa	wielkopolskie	481,10
563	551	520	Alwernia	małopolskie	480,44

MIASTA INNE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
338	450	521	Żelechów	mazowieckie	479,16
450	479	522	Krzyż Wielkopolski	wielkopolskie	477,81
393	430	523	Janowiec Wielkopolski	kujawsko-pomorskie	476,05
597	533	524	Sanniki	mazowieckie	476,03
561	562	525	Gniewkowo	kujawsko-pomorskie	475,87
426	457	526	Koszyce	małopolskie	472,81
240	342	527	Pilzno	podkarpackie	471,04
545	557	528	Wolczyn	opolskie	464,30
410	447	529	Jastrowie	wielkopolskie	463,78
324	385	530	Darłowo	zachodniopomorskie	462,79
468	495	531	Góra Kalwaria	mazowieckie	462,51
499	540	532	Orneta	warmińsko-mazurskie	461,84
478	538	533	Kobylin	wielkopolskie	455,13
559	508	534	Kleszczele	podlaskie	451,60
574	593	535	Zawichost	świętokrzyskie	446,26
401	423	536	Cedynia	zachodniopomorskie	445,88
602	598	537	Trzcińsko-Zdrój	zachodniopomorskie	445,61
290	448	538	Krajenka	wielkopolskie	445,33
276	415	539	Czaplinek	zachodniopomorskie	443,88
305	413	540	Ujście	wielkopolskie	440,80
585	600	541	Strzelno	kujawsko-pomorskie	439,89
534	427	542	Frombork	warmińsko-mazurskie	438,88
283	381	543	Mordy	mazowieckie	435,70
568	552	544	Krznanowice	śląskie	435,23
589	590	545	Połczyn-Zdrój	zachodniopomorskie	433,92
518	506	546	Warka	mazowieckie	433,52
446	484	547	Miłostaw	wielkopolskie	432,52
587	594	548	Barwice	zachodniopomorskie	429,26
556	512	549	Ploty	zachodniopomorskie	428,73
531	564	550	Konstantynów Łódzki	łódzkie	428,06
508	556	551	Kańczuga	podkarpackie	427,72
496	502	552	Tychowo	zachodniopomorskie	426,68
281	461	553	Lubawka	dolnośląskie	425,62
571	574	554	Toszek	śląskie	424,52
416	439	555	Lipsk	podlaskie	423,66
579	577	556	Pogorzela	wielkopolskie	422,40
1282*	1240*	557	Dubiecko	podkarpackie	417,79
512	543	558	Borek Wielkopolski	wielkopolskie	416,12
524	596	559	Małomice	lubuskie	416,03
593	578	560	Janikowo	kujawsko-pomorskie	414,73
596	602	561	Torzym	lubuskie	410,11
577	586	562	Kietrz	opolskie	409,76
488	513	563	Świebodziце	dolnośląskie	408,55
490	468	564	Rogoźno	wielkopolskie	408,29
470	535	565	Lubycza Królewska	lubelskie	406,99
487	499	566	Wąchock	świętokrzyskie	406,97
590	592	567	Ozimek	opolskie	404,77
510	526	568	Witkowo	wielkopolskie	400,68
320	387	569	Pelplin	pomorskie	398,88
557	591	570	Leśna	dolnośląskie	395,12
476	522	571	Trzebinia	małopolskie	391,93
540	571	572	Poniec	wielkopolskie	389,21

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Miasto	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
517	558	573	Głowno	łódzkie	387,24
505	518	574	Koźmin Wielkopolski	wielkopolskie	386,26
554	536	575	Wyśmierzyce	mazowieckie	385,08
463	509	576	Pakość	kujawsko-pomorskie	381,27
389	487	577	Wysoka	wielkopolskie	379,72
583	539	578	Obrzycko	wielkopolskie	377,33
578	561	579	Gorzów Śląski	opolskie	373,99
537	527	580	Pieniężno	warmińsko-mazurskie	373,74
520	573	581	Szprotawa	lubuskie	366,28
511	575	582	Chocianów	dolnośląskie	365,04
549	548	583	Kowary	dolnośląskie	361,64
311	480	584	Mogielnica	mazowieckie	358,74
483	498	585	Złocieniec	zachodniopomorskie	357,99
501	542	586	Sompolno	wielkopolskie	354,70
398	433	587	Kamień Krajeński	kujawsko-pomorskie	350,85
430	507	588	Biała Piska	warmińsko-mazurskie	349,50
599	601	589	Zawadzkie	opolskie	346,76
519	529	590	Ćmielów	świętokrzyskie	346,60
536	566	591	Zdzieszowice	opolskie	340,89
528	546	592	Bojanowo	wielkopolskie	334,05
548	563	593	Murowana Goślina	wielkopolskie	329,76
473	532	594	Łaskarzew	mazowieckie	325,25
504	559	595	Chojnów	dolnośląskie	324,18
575	588	596	Kcynia	kujawsko-pomorskie	314,67
469	463	597	Tolkmicko	warmińsko-mazurskie	312,72
604	599	598	Ińsko	zachodniopomorskie	308,00
544	530	599	Zawidów	dolnośląskie	290,71
526	569	600	Żychlin	łódzkie	280,88
515	554	601	Ostroróg	wielkopolskie	278,27
576	584	602	Łaszczów	lubelskie	268,73
542	587	603	Sułkowice	małopolskie	268,09
481	541	604	Bogatynia	dolnośląskie	264,98
572	581	605	Nowogard	zachodniopomorskie	263,43
314	417	606	Trzemeszno	wielkopolskie	262,47
594	603	607	Recz	zachodniopomorskie	258,81
219	326	608	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	248,61
592	606	609	Wyszogród	mazowieckie	241,10
606	610	610	Dobra	zachodniopomorskie	231,20
347	454	611	Dąbrowa Białostocka	podlaskie	230,95
582	604	612	Lubsko	lubuskie	220,41
1337*	1445*	613	Sochocin	mazowieckie	218,99
601	607	614	Maszewo	zachodniopomorskie	214,34
605	608	615	Osiek	świętokrzyskie	178,86
600	605	616	Biezuń	mazowieckie	168,05
246	567	617	Nowe Warpno	zachodniopomorskie	146,91
603	609	618	Dolsk	wielkopolskie	128,87
525	579	619	Szlichtyngowa	lubuskie	117,99
260	597	620	Nieszawa	kujawsko-pomorskie	92,55

* wśród gmin wiejskich

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
1	1	1	Kleszczów	łódzkie	12442,66
2	2	2	Rząśnia	łódzkie	4202,37
111	25	3	Pałecznicza	małopolskie	3863,73
7	7	4	Solina	podkarpackie	3813,30
5	3	5	Sulmierzyce	łódzkie	3728,42
4	4	6	Kobierzyce	dolnośląskie	3538,67
389	12	7	Sękowa	małopolskie	3234,23
3	6	8	Daszyna	łódzkie	3155,64
137	29	9	Baranów	wielkopolskie	3116,23
9	16	10	Grębobice	dolnośląskie	3097,05
10	5	11	Postomino	zachodniopomorskie	3001,82
365	28	12	Moszczenica	małopolskie	2950,20
58	21	13	Krzyszów	podkarpackie	2878,84
11	10	14	Radwanice	dolnośląskie	2869,15
8	8	15	Jerzmanowa	dolnośląskie	2747,83
40	20	16	Inowłódz	łódzkie	2708,45
17	18	17	Stawiguda	warmińsko-mazurskie	2698,30
141	53	18	Olszanica	podkarpackie	2643,46
100	35	19	Jabłonna	mazowieckie	2548,78
12	9	20	Lewin Kłodzki	dolnośląskie	2528,66
152	49	21	Urszulin	lubelskie	2512,76
874	97	22	Perlejewo	podlaskie	2507,59
14	15	23	Suchy Las	wielkopolskie	2474,16
485	27	24	Krzykosy	wielkopolskie	2467,19
97	138	25	Łęka Opatowska	wielkopolskie	2449,89
33	22	26	Osielsko	kujawsko-pomorskie	2447,56
18	17	27	Lubomia	śląskie	2428,59
178	133	28	Przywidz	pomorskie	2424,67
43	38	29	Słupsk	pomorskie	2411,63
70	24	30	Dobromierz	dolnośląskie	2408,37
19	26	31	Dalików	łódzkie	2388,27
46	14	32	Lubochnia	łódzkie	2364,63
539	86	33	Chybie	śląskie	2347,24
135	117	34	Łopiennik Górny	lubelskie	2301,34
15	13	35	Cedry Wielkie	pomorskie	2291,70
50	34	36	Jawornik Polski	podkarpackie	2287,22
172	30	37	Maków	łódzkie	2265,09
233	141	38	Kuźnica	podlaskie	2236,01
240	69	39	Paradyż	łódzkie	2213,64
78	32	40	Bielany	mazowieckie	2199,49
94	85	41	Kornowac	śląskie	2153,87
297	73	42	Wilkowice	śląskie	2147,80
169	56	43	Rybczewice	lubelskie	2119,98
86	66	44	Elbląg	warmińsko-mazurskie	2099,36
318	132	45	Ożarówice	śląskie	2074,58
103	166	46	Pluźnica	kujawsko-pomorskie	2072,94
161	70	47	Gnojnik	małopolskie	2070,03
459	192	48	Powidz	wielkopolskie	2069,80

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
133	87	49	Drwinia	małopolskie	2053,03
98	113	50	Czajków	wielkopolskie	2042,45
518	384	51	Czerniewice	łódzkie	2034,51
36	59	52	Michałowice	mazowieckie	2018,33
32	46	53	Dobra (Szczecińska)	zachodniopomorskie	2014,41
23	44	54	Tarnowo Podgórne	wielkopolskie	2011,23
96	52	55	Solec-Zdrój	świętokrzyskie	1993,62
603	250	56	Wierzbica	lubelskie	1965,94
368	300	57	Świdnica	lubuskie	1964,25
181	72	58	Górno	świętokrzyskie	1951,76
55	67	59	Wiązowna	mazowieckie	1949,19
320	143	60	Dębowa Łąka	kujawsko-pomorskie	1935,10
49	39	61	Ciasna	śląskie	1918,11
16	11	62	Mielnik	podlaskie	1906,05
27	23	63	Głusk	lubelskie	1892,56
244	207	64	Ujazd	łódzkie	1890,63
200	125	65	Puńsk	podlaskie	1856,15
30	41	66	Gromadka	dolnośląskie	1855,88
159	98	67	Jabłoń	lubelskie	1845,58
108	51	68	Jonkowo	warmińsko-mazurskie	1843,02
723	311	69	Książki	kujawsko-pomorskie	1828,22
80	131	70	Nowa Sól	lubuskie	1827,95
388	108	71	Lipce Reymontowskie	łódzkie	1821,83
531	112	72	Przeciszów	małopolskie	1813,42
295	140	73	Łopuszno	świętokrzyskie	1805,20
262	71	74	Szczaniec	lubuskie	1798,34
67	92	75	Zaręby Kościelne	mazowieckie	1796,45
1158	441	76	Rzeczniów	mazowieckie	1789,99
327	171	77	Gietrzwałd	warmińsko-mazurskie	1789,56
314	279	78	Wisznice	lubelskie	1786,30
154	74	79	Słońsk	lubuskie	1785,97
22	33	80	Kołbaskowo	zachodniopomorskie	1784,11
264	275	81	Ksawerów	łódzkie	1782,56
221	83	82	Zielonki	małopolskie	1780,66
174	100	83	Rzeczyca	łódzkie	1780,31
440	161	84	Chojnice	pomorskie	1778,79
176	118	85	Żelechlinek	łódzkie	1771,37
68	81	86	Wilkołaz	lubelskie	1738,83
148	156	87	Kościąn	wielkopolskie	1737,30
39	151	88	Gaworzyce	dolnośląskie	1725,19
223	277	89	Bobrowniki	śląskie	1723,29
115	80	90	Kosakowo	pomorskie	1717,43
277	164	91	Jeżowe	podkarpackie	1711,90
21	37	92	Szczerców	łódzkie	1706,51
66	62	93	Darłowo	zachodniopomorskie	1703,86
385	313	94	Galewice	łódzkie	1699,07
612	581	95	Walce	opolskie	1683,46
305	101	96	Milejów	lubelskie	1682,82

GMINY WIEJSKIE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
515	292	97	Repki	mazowieckie	1675,46
166	60	98	Kleszczewo	wielkopolskie	1674,83
162	134	99	Kłodawa	lubuskie	1670,47
153	135	100	Klembów	mazowieckie	1666,35
79	84	101	Jodłowa	podkarpackie	1655,25
25	42	102	Jaktorów	mazowieckie	1650,83
192	240	103	Narewka	podlaskie	1649,22
404	162	104	Sosnowica	lubelskie	1641,25
118	169	105	Nowe Miasto Lubawskie	warmińsko-mazurskie	1639,03
1082	308	106	Sławatycze	lubelskie	1637,85
372	186	107	Sokoły	podlaskie	1625,70
140	90	108	Kowiesy	łódzkie	1622,02
491	251	109	Jaślika	podkarpackie	1618,66
283	544	110	Kozielice	zachodniopomorskie	1618,18
255	77	111	Raków	świętokrzyskie	1617,90
47	50	112	Kraszewice	wielkopolskie	1617,46
570	181	113	Wiśniowa	małopolskie	1614,65
42	36	114	Skarbimierz	opolskie	1608,97
29	57	115	Łysomice	kujawsko-pomorskie	1608,72
1066	286	116	Krościenko nad Dunajcem	małopolskie	1604,69
20	43	117	Padew Narodowa	podkarpackie	1600,97
65	99	118	Szemud	pomorskie	1582,61
243	603	119	Perzów	wielkopolskie	1574,92
737	268	120	Kocmyrzów-Luborzycza	małopolskie	1569,42
139	111	121	Długoleka	dolnośląskie	1569,30
37	48	122	Juchnowiec Kościelny	podlaskie	1565,49
315	160	123	Lesznawola	mazowieckie	1565,27
606	198	124	Wińsko	dolnośląskie	1564,73
513	126	125	Jarocin	podkarpackie	1563,26
527	119	126	Nowe Miasto	mazowieckie	1559,26
6	19	127	Pomiechówek	mazowieckie	1559,20
132	307	128	Szumowo	podlaskie	1556,46
218	210	129	Ceglów	mazowieckie	1550,53
48	63	130	Tomaszów Mazowiecki	łódzkie	1549,46
610	285	131	Wólka	lubelskie	1542,79
35	65	132	Nadarzyn	mazowieckie	1539,81
59	121	133	Łyse	mazowieckie	1538,05
432	270	134	Trąbki Wielkie	pomorskie	1525,25
62	109	135	Kobylnica	pomorskie	1523,77
211	200	136	Ruda Maleniecka	świętokrzyskie	1522,29
581	225	137	Tuszów Narodowy	podkarpackie	1519,53
171	196	138	Baruchowo	kujawsko-pomorskie	1517,52
168	241	139	Ustka	pomorskie	1514,94
95	155	140	Szulborze Wielkie	mazowieckie	1514,43
258	282	141	Zambrów	podlaskie	1512,90
51	55	142	Kaliska	pomorskie	1510,44
623	294	143	Obsza	lubelskie	1506,66

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
38	54	144	Nowosolna	łódzkie	1500,31
60	79	145	Cisna	podkarpackie	1496,77
1095	346	146	Kościelisko	małopolskie	1493,89
194	137	147	Czorsztyn	małopolskie	1493,39
568	204	148	Księżpol	lubelskie	1487,53
373	231	149	Ostrów	podkarpackie	1485,23
57	58	150	Orla	podlaskie	1477,83
28	47	151	Wielopole Skrzyńskie	podkarpackie	1477,56
449	180	152	Radecznicza	lubelskie	1472,96
190	167	153	Studzienice	pomorskie	1470,55
130	193	154	Wartkowice	łódzkie	1466,57
438	291	155	Krypno	podlaskie	1465,99
921	329	156	Strzelce	łódzkie	1465,25
45	150	157	Kolbudy	pomorskie	1461,91
90	221	158	Horyniec-Zdrój	podkarpackie	1459,76
660	271	159	Serniki	lubelskie	1458,87
136	116	160	Żyrzyn	lubelskie	1457,21
160	93	161	Wojaszówka	podkarpackie	1455,67
215	103	162	Jabłonna	lubelskie	1452,47
516	445	163	Fałków	świętokrzyskie	1450,93
92	68	164	Hanna	lubelskie	1446,72
87	136	165	Zaleszany	podkarpackie	1446,43
466	349	166	Czarna Dąbrówka	pomorskie	1444,81
312	303	167	Lgota Wielka	łódzkie	1443,11
76	115	168	Łubianka	kujawsko-pomorskie	1441,92
560	602	169	Świekatowo	kujawsko-pomorskie	1441,00
83	154	170	Psary	śląskie	1438,10
186	199	171	Międzyrzec Podlaski	lubelskie	1437,08
493	332	172	Przytuły	podlaskie	1433,83
273	203	173	Strawczyn	świętokrzyskie	1430,17
91	64	174	Iwkowa	małopolskie	1428,40
319	201	175	Legnickie Pole	dolnośląskie	1426,98
1110	569	176	Godzianów	łódzkie	1426,26
576	273	177	Korczew	mazowieckie	1425,97
346	259	178	Lipnica	pomorskie	1421,89
73	104	179	Lubaczów	podkarpackie	1420,75
517	338	180	Rybno	warmińsko-mazurskie	1418,77
106	88	181	Janów Podlaski	lubelskie	1418,52
1059	362	182	Pokrzywnica	mazowieckie	1416,94
1087	560	183	Latowicz	mazowieckie	1415,12
645	411	184	Włodawek	kujawsko-pomorskie	1414,28
254	226	185	Wierzchlas	łódzkie	1411,56
26	45	186	Słupno	mazowieckie	1411,21
788	452	187	Wodzierady	łódzkie	1409,97
340	214	188	Dąbrowice	łódzkie	1404,93
661	728	189	Jabłonna Lacka	mazowieckie	1401,63
13	76	190	Nowiny	świętokrzyskie	1401,51
433	229	191	Zabór	lubuskie	1401,03

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
414	364	192	Potęgowo	pomorskie	1400,98
143	187	193	Komorniki	wielkopolskie	1400,39
225	147	194	Kampinos	mazowieckie	1399,37
393	317	195	Krzyżanowice	śląskie	1396,47
402	314	196	Czermin	podkarpackie	1396,41
227	235	197	Wielka Wieś	małopolskie	1394,35
592	436	198	Polanka Wielka	małopolskie	1393,91
220	139	199	Kroczyce	śląskie	1392,35
611	380	200	Sicienko	kujawsko-pomorskie	1390,33
335	325	201	Sławno	zachodniopomorskie	1386,04
196	148	202	Lipusz	pomorskie	1383,58
219	176	203	Uścimów	lubelskie	1381,95
803	526	204	Ostrowite	wielkopolskie	1381,20
125	173	205	Śliwice	kujawsko-pomorskie	1377,01
131	230	206	Żukowice	dolnośląskie	1372,35
480	542	207	Pniewy	mazowieckie	1367,26
584	249	208	Brody	świętokrzyskie	1364,44
529	508	209	Puchaczów	lubelskie	1363,24
173	216	210	Wąsosz	podlaskie	1359,18
299	280	211	Backowice	świętokrzyskie	1357,74
398	353	212	Łomazy	lubelskie	1357,69
519	518	213	Wiżajny	podlaskie	1356,61
467	188	214	Miedziana Góra	świętokrzyskie	1356,53
563	348	215	Purda	warmińsko-mazurskie	1354,99
771	267	216	Pawonków	śląskie	1352,40
463	336	217	Popów	śląskie	1349,13
323	327	218	Cyców	lubelskie	1346,50
234	152	219	Iwanowice	małopolskie	1345,55
104	96	220	Borowie	mazowieckie	1342,12
182	237	221	Dywity	warmińsko-mazurskie	1341,18
129	168	222	Świeszyno	zachodniopomorskie	1340,85
1052	433	223	Brzeziny	wielkopolskie	1338,12
177	320	224	Świecie nad Osą	kujawsko-pomorskie	1335,14
587	328	225	Moszczenica	łódzkie	1329,92
81	144	226	Jastków	lubelskie	1324,15
203	205	227	Płońnica	warmińsko-mazurskie	1323,59
187	262	228	Tuchomie	pomorskie	1322,27
1383	913	229	Lubomino	warmińsko-mazurskie	1321,50
289	215	230	Wysokie	lubelskie	1320,45
355	374	231	Łącko	małopolskie	1318,60
843	481	232	Tryńcza	podkarpackie	1317,55
134	182	233	Wisznia Mała	dolnośląskie	1317,12
24	40	234	Radziejowice	mazowieckie	1310,14
391	213	235	Krynice	lubelskie	1307,18
209	114	236	Radziłów	podlaskie	1304,48
1520	895	237	Rewal	zachodniopomorskie	1302,51
337	263	238	Stary Dzików	podkarpackie	1301,82
201	254	239	Kobylin-Borzymy	podlaskie	1298,99

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
412	172	240	Książ Wielki	małopolskie	1296,61
443	224	241	Andrespol	łódzkie	1293,68
1043	937	242	Jodłownik	małopolskie	1292,78
1487	1260	243	Harasiuki	podkarpackie	1289,98
146	222	244	Kruszyna	śląskie	1287,17
708	451	245	Bieliny	świętokrzyskie	1286,68
481	463	246	Tomaszów Lubelski	lubelskie	1281,31
387	360	247	Skierbieszów	lubelskie	1280,86
395	260	248	Herby	śląskie	1279,55
84	130	249	Suwałki	podlaskie	1278,86
282	142	250	Niedzwica Duża	lubelskie	1277,66
1328	700	251	Kochanowice	śląskie	1275,31
236	78	252	Tuplice	lubuskie	1275,04
1257	814	253	Drzycim	kujawsko-pomorskie	1274,47
1262	835	254	Baligród	podkarpackie	1272,75
1457	889	255	Mały Płock	podlaskie	1272,64
138	159	256	Gizałki	wielkopolskie	1271,86
309	185	257	Ustronie Morskie	zachodniopomorskie	1270,61
642	974	258	Irządze	śląskie	1268,35
952	632	259	Mszana	śląskie	1267,35
542	392	260	Giżycko	warmińsko-mazurskie	1262,34
31	31	261	Czarny Bór	dolnośląskie	1260,29
399	417	262	Siennica Różana	lubelskie	1259,68
52	94	263	Miękinia	dolnośląskie	1256,69
356	448	264	Ryńsk	kujawsko-pomorskie	1256,47
625	319	265	Żórawina	dolnośląskie	1254,87
726	471	266	Zblewo	pomorskie	1253,78
613	543	267	Wodynie	mazowieckie	1252,70
483	493	268	Korzenna	małopolskie	1251,80
1133	1050	269	Bledzew	lubuskie	1250,11
709	444	270	Liw	mazowieckie	1247,59
69	153	271	Adamówka	podkarpackie	1244,52
557	341	272	Ojrzeń	mazowieckie	1244,05
729	391	273	Jasionówka	podlaskie	1241,73
442	256	274	Miasteczko Krajeńskie	wielkopolskie	1241,09
334	340	275	Osieck	mazowieckie	1240,42
294	396	276	Małkinia Górna	mazowieckie	1240,02
1250	1254	277	Kuryłówka	podkarpackie	1237,67
288	269	278	Sierakowice	pomorskie	1235,02
179	170	279	Długosiodło	mazowieckie	1234,79
444	427	280	Chrostkowo	kujawsko-pomorskie	1233,86
959	706	281	Filipów	podlaskie	1232,39
501	588	282	Szaflary	małopolskie	1228,81
123	110	283	Rzgów	wielkopolskie	1228,76
712	480	284	Stary Zamość	lubelskie	1227,91
72	91	285	Lubartów	lubelskie	1227,06
724	322	286	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	1226,52
549	549	287	Kołaczkowo	wielkopolskie	1225,42

GMINY WIEJSKIE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
1314	891	288	Gomunice	łódzkie	1223,76
475	379	289	Chelmża	kujawsko-pomorskie	1220,33
316	359	290	Granowo	wielkopolskie	1220,19
614	701	291	Radymno	podkarpackie	1219,47
75	106	292	Trzebownik	podkarpackie	1219,39
360	217	293	Ślupia Konecka	świętokrzyskie	1217,17
552	521	294	Łubnice	świętokrzyskie	1216,62
363	179	295	Buczkowice	śląskie	1216,25
265	257	296	Bobrowo	kujawsko-pomorskie	1214,91
290	158	297	Siemiatycze	podlaskie	1213,70
663	408	298	Bełżec	lubelskie	1213,16
986	462	299	Łęczycza	łódzkie	1213,15
291	423	300	Ochotnica Dolna	małopolskie	1212,56
789	696	301	Białe Błota	kujawsko-pomorskie	1211,62
732	429	302	Baranów	lubelskie	1210,46
301	426	303	Elk	warmińsko-mazurskie	1206,80
541	366	304	Łowicz	łódzkie	1206,40
306	439	305	Jedwabno	warmińsko-mazurskie	1202,32
696	489	306	Rzekuń	mazowieckie	1201,65
873	520	307	Brójce	łódzkie	1201,13
407	197	308	Miastków Kościelny	mazowieckie	1200,45
641	637	309	Celestynów	mazowieckie	1199,42
214	223	310	Rędziny	śląskie	1198,95
551	410	311	Żółkiewka	lubelskie	1198,78
231	218	312	Somianka	mazowieckie	1196,04
654	401	313	Brodnica	kujawsko-pomorskie	1195,08
422	145	314	Strzyżewice	lubelskie	1193,96
325	190	315	Wąpielsk	kujawsko-pomorskie	1192,14
934	253	316	Nowy Dwór	podlaskie	1188,99
1142	865	317	Rogowo	kujawsko-pomorskie	1188,96
419	326	318	Głogów	dolnośląskie	1188,92
692	377	319	Stryszów	małopolskie	1188,22
286	305	320	Kurzętnik	warmińsko-mazurskie	1188,11
105	95	321	Drelów	lubelskie	1187,98
544	405	322	Pilchowice	śląskie	1187,70
429	335	323	Goczałkowice-Zdrój	śląskie	1184,10
445	371	324	Pawłowice	śląskie	1182,82
242	234	325	Dopiewo	wielkopolskie	1182,48
151	446	326	Żabia Wola	mazowieckie	1181,19
149	239	327	Sokolniki	łódzkie	1180,14
252	272	328	Strzegowo	mazowieckie	1178,43
497	551	329	Kościerzyna	pomorskie	1176,63
1281	593	330	Krzywczka	podkarpackie	1175,49
54	61	331	Kołobrzeg	zachodniopomorskie	1174,42
673	616	332	Bobrowice	lubuskie	1170,50
222	331	333	Osjaków	łódzkie	1169,45
1284	829	334	Ropa	małopolskie	1167,42
599	595	335	Rzepiennik Strzyżewski	małopolskie	1166,96

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
426	339	336	Somonino	pomorskie	1166,35
392	455	337	Banie	zachodniopomorskie	1166,15
1182	912	338	Biała	łódzkie	1163,59
188	246	339	Czernica	dolnośląskie	1162,00
1189	683	340	Narew	podlaskie	1160,79
827	665	341	Trzebielino	pomorskie	1159,99
63	120	342	Olawa	dolnośląskie	1155,97
841	682	343	Lubichowo	pomorskie	1154,64
248	472	344	Ułęż	lubelskie	1151,26
851	778	345	Korczyn	podkarpackie	1151,25
216	287	346	Stara Kiszewa	pomorskie	1147,14
714	533	347	Koneck	kujawsko-pomorskie	1146,26
124	233	348	Nieporęt	mazowieckie	1145,71
836	574	349	Rybno	mazowieckie	1145,69
375	731	350	Stężycza	pomorskie	1145,25
1097	639	351	Stubno	podkarpackie	1145,13
1127	1200	352	Dobryzycze	łódzkie	1145,12
621	404	353	Tuczna	lubelskie	1144,71
850	736	354	Wąwolnica	lubelskie	1144,52
1264	680	355	Wierzchowo	zachodniopomorskie	1144,19
352	398	356	Bukowiec	kujawsko-pomorskie	1142,87
229	245	357	Sułów	lubelskie	1140,22
261	236	358	Krasnopol	podlaskie	1135,69
93	163	359	Cekcyn	kujawsko-pomorskie	1134,63
691	525	360	Warlubie	kujawsko-pomorskie	1134,43
157	127	361	Trzebiechów	lubuskie	1134,24
270	177	362	Bodzechów	świętokrzyskie	1134,10
938	537	363	Wola Uhruska	lubelskie	1133,99
88	264	364	Przodkowo	pomorskie	1131,64
1031	606	365	Zagnańsk	świętokrzyskie	1130,80
546	509	366	Zabierzów	małopolskie	1126,98
284	383	367	Stoszowice	dolnośląskie	1126,10
1430	737	368	Czeremcha	podlaskie	1124,85
1029	1203	369	Młynarze	mazowieckie	1123,91
800	879	370	Maciejowice	mazowieckie	1123,59
317	557	371	Opinogóra Górna	mazowieckie	1123,23
150	232	372	Rogów	łódzkie	1121,93
1017	546	373	Pępowo	wielkopolskie	1120,91
676	621	374	Lubiszyn	lubuskie	1119,57
586	555	375	Besko	podkarpackie	1118,65
238	208	376	Trzcinica	wielkopolskie	1117,36
1183	844	377	Miedzichowo	wielkopolskie	1116,81
1334	849	378	Lipinki	małopolskie	1114,77
1212	1069	379	Milejczyce	podlaskie	1114,58
876	689	380	Biłgoraj	lubelskie	1114,21
1088	644	381	Skierniewice	łódzkie	1113,51
601	416	382	Nowy Targ	małopolskie	1113,46
409	296	383	Biesiekierz	zachodniopomorskie	1111,85

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
651	529	384	Kozy	śląskie	1111,03
311	334	385	Rokietnica	wielkopolskie	1109,75
421	243	386	Końskowola	lubelskie	1109,32
522	369	387	Garbów	lubelskie	1107,78
280	719	388	Gać	podkarpackie	1106,99
615	386	389	Wadowice Górne	podkarpackie	1105,21
678	722	390	Michałowice	małopolskie	1103,92
296	242	391	Lelów	śląskie	1101,74
796	347	392	Czarnia	mazowieckie	1099,77
593	437	393	Lisków	wielkopolskie	1099,77
507	403	394	Starogard Gdański	pomorskie	1097,74
945	1020	395	Chodel	lubelskie	1097,38
548	399	396	Budzów	małopolskie	1096,30
102	209	397	Strachówka	mazowieckie	1093,08
813	540	398	Kobyła Góra	wielkopolskie	1092,21
266	482	399	Chrzypsko Wielkie	wielkopolskie	1091,01
572	178	400	Hyżne	podkarpackie	1090,71
246	301	401	Krzczonów	lubelskie	1090,55
145	183	402	Ciechanów	mazowieckie	1090,42
447	530	403	Wry	śląskie	1089,78
490	656	404	Białowieża	podlaskie	1088,25
226	261	405	Przygodzice	wielkopolskie	1087,98
34	82	406	Wijewo	wielkopolskie	1086,36
411	419	407	Zapolice	łódzkie	1085,37
119	191	408	Kobylanka	zachodniopomorskie	1085,12
835	832	409	Kodrąb	łódzkie	1083,60
1512	1319	410	Wojcieszków	lubelskie	1081,82
931	484	411	Kłaj	małopolskie	1081,10
164	357	412	Pabianice	łódzkie	1080,94
716	648	413	Miejsce Piastowe	podkarpackie	1080,87
504	556	414	Dragacz	kujawsko-pomorskie	1080,76
230	351	415	Łukowa	lubelskie	1080,23
677	646	416	Łuków	lubelskie	1078,87
64	75	417	Jasienica Rosielna	podkarpackie	1078,57
206	469	418	Karsin	pomorskie	1078,23
202	620	419	Dobroszyce	dolnośląskie	1077,44
722	527	420	Rychliki	warmińsko-mazurskie	1076,13
750	575	421	Sochaczew	mazowieckie	1075,25
390	309	422	Godziesze Wielkie	wielkopolskie	1073,50
53	128	423	Czosnów	mazowieckie	1072,41
500	483	424	Działkowice	podlaskie	1071,69
817	584	425	Kiernoza	łódzkie	1070,63
879	671	426	Pszczółki	pomorskie	1069,26
339	370	427	Czerwonak	wielkopolskie	1067,93
276	350	428	Chorkówka	podkarpackie	1067,93
631	536	429	Szczutowo	mazowieckie	1067,38
505	470	430	Malechowo	zachodniopomorskie	1066,43
249	304	431	Gnieszno	wielkopolskie	1066,37

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
512	302	432	Szczurowa	małopolskie	1065,85
156	252	433	Przechlewo	pomorskie	1064,76
713	747	434	Wymiarki	lubuskie	1064,71
476	323	435	Dębica	podkarpackie	1063,14
797	500	436	Firlej	lubelskie	1062,75
1022	652	437	Grabów nad Pilicą	mazowieckie	1056,61
684	694	438	Czernichów	małopolskie	1055,06
328	413	439	Żyraków	podkarpackie	1054,70
703	395	440	Dobrzyniewo Duże	podlaskie	1054,16
245	421	441	Świdnica	dolnośląskie	1053,91
343	424	442	Siedlce	mazowieckie	1053,71
396	563	443	Stegna	pomorskie	1053,68
113	165	444	Turoń Kościelna	podlaskie	1053,32
44	124	445	Raszyn	mazowieckie	1051,41
271	422	446	Czarnożyły	łódzkie	1051,36
434	337	447	Ładzice	łódzkie	1050,93
435	558	448	Włodowice	śląskie	1050,46
954	792	449	Łużna	małopolskie	1050,02
256	400	450	Bolesławiec	dolnośląskie	1048,59
208	522	451	Miedzno	śląskie	1047,44
582	710	452	Nielisz	lubelskie	1047,30
374	450	453	Dorohusk	lubelskie	1047,27
564	539	454	Boronów	śląskie	1046,45
963	573	455	Reńska Wieś	opolskie	1046,36
760	596	456	Trzciana	małopolskie	1045,16
417	454	457	Wieliszew	mazowieckie	1045,12
1276	986	458	Gąsawa	kujawsko-pomorskie	1045,02
324	559	459	Głuchów	łódzkie	1044,71
345	589	460	Czarnocin	łódzkie	1044,37
418	244	461	Przasnysz	mazowieckie	1042,65
1254	940	462	Chrzanów	lubelskie	1038,23
1365	797	463	Rzewnie	mazowieckie	1037,07
825	447	464	Jerzmanowice-Przeźmia	małopolskie	1035,92
698	576	465	Gródek	podlaskie	1035,26
743	535	466	Iwierzycy	podkarpackie	1035,20
738	753	467	Andrzejewo	mazowieckie	1032,52
142	227	468	Stare Czarnowo	zachodniopomorskie	1028,42
550	787	469	Kijewo Królewskie	kujawsko-pomorskie	1028,27
683	587	470	Parysów	mazowieckie	1028,02
473	220	471	Hańsk	lubelskie	1026,93
846	490	472	Czernikowo	kujawsko-pomorskie	1026,14
370	315	473	Mogilany	małopolskie	1026,00
247	330	474	Rudna	dolnośląskie	1026,00
257	513	475	Baranowo	mazowieckie	1025,81
534	512	476	Stanisławów	mazowieckie	1025,71
739	354	477	Borki	lubelskie	1024,75
824	768	478	Golub-Dobrzyń	kujawsko-pomorskie	1024,27
640	707	479	Choceń	kujawsko-pomorskie	1024,07

GMINY WIEJSKIE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
469	524	480	Izabelin	mazowieckie	1023,63
384	344	481	Olszewo-Borki	mazowieckie	1022,30
821	761	482	Dolice	zachodniopomorskie	1020,92
693	677	483	Kulesze Kościelne	podlaskie	1020,61
110	284	484	Parchowo	pomorskie	1019,73
567	409	485	Konopnica	lubelskie	1017,28
439	393	486	Białośliwie	wielkopolskie	1016,95
1218	1244	487	Nowogródek Pomorski	zachodniopomorskie	1016,41
1100	1035	488	Miedzna	mazowieckie	1015,58
1061	1004	489	Iwaniska	świętokrzyskie	1015,22
351	443	490	Pawłów	świętokrzyskie	1015,00
525	742	491	Lisewo	kujawsko-pomorskie	1014,01
1216	876	492	Brzuze	kujawsko-pomorskie	1014,00
602	478	493	Wydminy	warmińsko-mazurskie	1013,49
364	531	494	Kiszkowo	wielkopolskie	1011,99
321	467	495	Osiek	pomorskie	1010,03
431	306	496	Zgorzelec	dolnośląskie	1009,91
848	385	497	Telatyn	lubelskie	1006,32
1067	660	498	Trzebieszów	lubelskie	1006,19
523	507	499	Rudnik	śląskie	1005,88
1034	834	500	Rokiciny	łódzkie	1005,75
116	174	501	Zawonia	dolnośląskie	1005,41
498	299	502	Grodziczno	warmińsko-mazurskie	1004,56
965	667	503	Stare Kurowo	lubuskie	1003,75
647	653	504	Jeżewo	kujawsko-pomorskie	1002,81
454	459	505	Łomża	podlaskie	1001,37
588	388	506	Grodziec	wielkopolskie	1000,16
882	729	507	Bytoń	kujawsko-pomorskie	996,31
212	255	508	Przyrów	śląskie	994,81
756	764	509	Grybów	małopolskie	994,46
1069	934	510	Kolno	warmińsko-mazurskie	992,64
361	670	511	Zbójno	kujawsko-pomorskie	992,08
293	363	512	Wiśniowa	podkarpackie	991,55
112	194	513	Wierzbiniek	wielkopolskie	991,30
308	361	514	Grudziądz	kujawsko-pomorskie	990,41
326	440	515	Nowa Sucha	mazowieckie	988,51
1350	1086	516	Wierzbno	mazowieckie	988,30
865	461	517	Człuchów	pomorskie	987,69
847	884	518	Ciepielów	mazowieckie	986,29
648	561	519	Garbatka-Letnisko	mazowieckie	985,85
686	567	520	Puck	pomorskie	984,87
109	387	521	Lubin	dolnośląskie	984,48
89	105	522	Biszczka	lubelskie	982,95
948	668	523	Lipnica Murowana	małopolskie	982,56
918	819	524	Klucze	małopolskie	982,34
41	123	525	Korycin	podlaskie	979,95
1267	818	526	Kamienica Polska	śląskie	979,92
487	610	527	Stoczek	mazowieckie	979,77

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
536	571	528	Nawojowa	małopolskie	977,13
596	636	529	Lipie	śląskie	974,78
1096	1194	530	Brańszczyk	mazowieckie	974,20
543	641	531	Wągrowiec	wielkopolskie	973,41
455	631	532	Dębica Kaszubska	pomorskie	972,53
929	749	533	Niegostawice	lubuskie	972,19
1409	623	534	Troszyn	mazowieckie	972,07
1037	790	535	Mielec	podkarpackie	971,77
300	358	536	Mińsk Mazowiecki	mazowieckie	971,08
971	727	537	Janów	śląskie	970,43
472	432	538	Szczytniki	wielkopolskie	967,15
791	415	539	Dębowa Kłoda	lubelskie	965,20
881	629	540	Lutowiska	podkarpackie	964,80
279	503	541	Walim	dolnośląskie	964,22
195	418	542	Korytnica	mazowieckie	963,64
1046	1010	543	Wojciechów	lubelskie	962,98
741	1032	544	Borz Tuchom	pomorskie	962,43
503	517	545	Wysokie Mazowieckie	podlaskie	961,24
852	811	546	Kotlin	wielkopolskie	960,62
376	312	547	Leżajsk	podkarpackie	960,50
1020	850	548	Lanckorona	małopolskie	959,79
371	585	549	Jadów	mazowieckie	959,51
237	278	550	Pęczniew	łódzkie	959,15
818	678	551	Ostróda	warmińsko-mazurskie	959,08
232	613	552	Wielka Nieszawka	kujawsko-pomorskie	957,53
486	430	553	Stargard Szczeciński	zachodniopomorskie	954,00
759	578	554	Bojanów	podkarpackie	953,03
649	565	555	Turośl	podlaskie	949,58
1473	1197	556	Stary Dzierżgoń	pomorskie	948,68
889	738	557	Krasnystaw	lubelskie	948,16
927	594	558	Szydłowo	wielkopolskie	947,96
679	609	559	Pruszcz	kujawsko-pomorskie	947,80
1439	1238	560	Ludwin	lubelskie	945,82
1149	1074	561	Sędziejowice	łódzkie	943,33
281	407	562	Gostycyn	kujawsko-pomorskie	943,14
268	266	563	Jeleniewo	podlaskie	942,34
358	453	564	Grabica	łódzkie	940,65
1021	950	565	Bakalarzewo	podlaskie	940,40
350	402	566	Szypliszki	podlaskie	938,91
278	321	567	Stara Biała	mazowieckie	938,32
437	414	568	Załużki	mazowieckie	938,25
228	343	569	Krzyżanów	łódzkie	937,96
85	378	570	Nowa Wieś Wielka	kujawsko-pomorskie	937,89
1425	1190	571	Rachanie	lubelskie	937,16
736	697	572	Nowa Wieś Lęborska	pomorskie	936,16
772	475	573	Dubicze Cerkiewne	podlaskie	934,96
406	499	574	Biskupice	małopolskie	934,09
155	553	575	Tarnawatka	lubelskie	932,93

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
733	626	576	Bochnia	małopolskie	931,67
333	276	577	Sztutowo	pomorskie	931,58
147	295	578	Pszczew	lubuskie	929,70
492	479	579	Istebna	śląskie	927,35
872	762	580	Rudnik	lubelskie	927,23
1270	930	581	Sadowie	świętokrzyskie	925,87
1028	1130	582	Zabrodzie	mazowieckie	925,70
875	724	583	Rzezawa	małopolskie	925,51
158	373	584	Nowa Ruda	dolnośląskie	925,05
937	923	585	Raczk	podlaskie	924,90
849	597	586	Bielsk Podlaski	podlaskie	924,68
377	554	587	Bobowo	pomorskie	924,34
170	102	588	Dobroń	łódzkie	923,41
787	579	589	Góra Świętej Małgorzaty	łódzkie	921,82
180	219	590	Osie	kujawsko-pomorskie	921,76
807	642	591	Bolesław	małopolskie	921,76
1451	1287	592	Rymań	zachodniopomorskie	921,60
930	691	593	Świerkianiec	śląskie	920,87
657	510	594	Leśniewice	lubelskie	920,44
77	122	595	Suchy Dąb	pomorskie	918,42
989	703	596	Szelków	mazowieckie	918,24
1050	846	597	Sobków	świętokrzyskie	917,80
775	839	598	Belsk Duży	mazowieckie	916,77
894	979	599	Gruta	kujawsko-pomorskie	915,81
1490	1470	600	Miłoradz	pomorskie	915,03
1343	1108	601	Krzeszyce	lubuskie	914,62
532	721	602	Chodzież	wielkopolskie	914,52
554	449	603	Zadzim	łódzkie	914,11
975	1037	604	Abramów	lubelskie	913,42
184	175	605	Stare Pole	pomorskie	912,41
1355	1408	606	Lipinki Łużyckie	lubuskie	911,20
585	568	607	Szerzyny	małopolskie	910,05
580	709	608	Zakrzew	mazowieckie	909,09
795	711	609	Śniadowo	podlaskie	908,87
474	497	610	Doruchów	wielkopolskie	908,58
478	532	611	Złotów	wielkopolskie	908,16
744	903	612	Szczecinek	zachodniopomorskie	906,49
117	248	613	Suchożebry	mazowieckie	904,48
193	289	614	Pruszcz Gdański	pomorskie	903,03
1040	860	615	Widuchowa	zachodniopomorskie	902,98
748	767	616	Słupia (Jędrzejowska)	świętokrzyskie	902,74
213	345	617	Dobre	mazowieckie	902,72
217	228	618	Wojślawice	lubelskie	902,61
239	491	619	Stare Babice	mazowieckie	902,60
381	238	620	Kodeń	lubelskie	902,54
446	614	621	Stara Błotnica	mazowieckie	902,03
457	604	622	Kamienna Góra	dolnośląskie	901,70
892	877	623	Kolno	podlaskie	901,64

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
917	949	624	Szczytno	warmińsko-mazurskie	901,57
260	474	625	Włoszakowice	wielkopolskie	901,30
329	372	626	Kobiór	śląskie	900,93
1362	821	627	Rozogi	warmińsko-mazurskie	899,83
897	1185	628	Potok Górny	lubelskie	899,80
702	997	629	Zarzecze	podkarpackie	899,56
397	290	630	Teresin	mazowieckie	899,27
670	687	631	Czemierniki	lubelskie	899,14
1369	942	632	Szudziałowo	podlaskie	898,93
860	428	633	Pozezdrze	warmińsko-mazurskie	898,56
1463	679	634	Boleszkowice	zachodniopomorskie	896,32
1199	911	635	Lubań	dolnośląskie	896,09
658	791	636	Łyszkowice	łódzkie	895,74
605	638	637	Samborzec	świętokrzyskie	895,53
1245	864	638	Kowale Oleckie	warmińsko-mazurskie	894,88
1226	688	639	Radzyń Podlaski	lubelskie	894,14
936	927	640	Nieborów	łódzkie	893,95
956	851	641	Skrzyszów	małopolskie	893,80
727	841	642	Prażmów	mazowieckie	893,39
1048	1000	643	Marcinowice	dolnośląskie	890,55
632	662	644	Starcza	śląskie	890,48
408	619	645	Jakubów	mazowieckie	889,80
782	1112	646	Hajnówka	podlaskie	889,07
949	771	647	Łaziska	lubelskie	888,17
883	713	648	Kostomłoty	dolnośląskie	887,18
514	548	649	Bodzanów	mazowieckie	887,15
357	485	650	Stoczek Łukowski	lubelskie	886,61
1207	1361	651	Iłowo-Osada	warmińsko-mazurskie	884,87
915	803	652	Rypin	kujawsko-pomorskie	883,81
906	804	653	Melgiew	lubelskie	882,95
413	618	654	Dłutów	łódzkie	882,00
1204	817	655	Klonowa	łódzkie	880,36
1308	1041	656	Uście Gorlickie	małopolskie	879,70
639	545	657	Żarnowiec	śląskie	879,10
878	717	658	Moskorzew	świętokrzyskie	877,48
834	625	659	Malanów	wielkopolskie	876,76
506	456	660	Sadowne	mazowieckie	876,17
810	1059	661	Krotoszyce	dolnośląskie	875,57
1025	1031	662	Bolimów	łódzkie	875,10
666	684	663	Smętowo Graniczne	pomorskie	874,89
441	577	664	Gniewino	pomorskie	873,77
816	705	665	Godów	śląskie	873,01
1053	758	666	Miastkowo	podlaskie	872,16
366	506	667	Wiśniew	mazowieckie	872,10
99	274	668	Podgórzyn	dolnośląskie	871,72
573	612	669	Wąsewo	mazowieckie	871,24
844	627	670	Kamienica	małopolskie	871,08
781	784	671	Raciąż	mazowieckie	870,95

GMINY WIEJSKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
887	830	672	Mstów	śląskie	870,32
205	390	673	Męcinka	dolnośląskie	870,30
728	812	674	Inowrocław	kujawsko-pomorskie	869,57
1174	1030	675	Borowa	podkarpackie	868,61
705	698	676	Komarówka Podlaska	lubelskie	867,07
1098	866	677	Sienno	mazowieckie	866,87
403	647	678	Liniewo	pomorskie	866,87
1130	836	679	Drużbice	łódzkie	866,76
292	406	680	Pątnów	łódzkie	865,84
773	867	681	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	864,22
694	795	682	Krośnice	dolnośląskie	863,13
1239	938	683	Piekoszew	świętokrzyskie	862,73
1156	1341	684	Dźwierzuty	warmińsko-mazurskie	862,36
868	734	685	Ostrów Wielkopolski	wielkopolskie	862,26
967	871	686	Kolsko	lubuskie	860,85
379	492	687	Chelm	lubelskie	860,53
191	458	688	Deszczno	lubuskie	860,37
671	756	689	Regimin	mazowieckie	859,32
287	389	690	Mirzec	świętokrzyskie	859,30
547	663	691	Popielów	opolskie	858,83
910	925	692	Bogdaniec	lubuskie	858,26
165	420	693	Nowa Karczma	pomorskie	858,23
144	149	694	Chelmiec	małopolskie	857,33
204	211	695	Święciechowa	wielkopolskie	856,95
530	473	696	Dołhobyczów	lubelskie	856,90
890	982	697	Tczew	pomorskie	853,89
746	882	698	Winnica	mazowieckie	853,69
1283	1021	699	Unisław	kujawsko-pomorskie	853,06
1301	1309	700	Radomsko	łódzkie	853,04
1007	779	701	Kowal	kujawsko-pomorskie	852,74
1120	726	702	Wyszki	podlaskie	851,75
1376	1101	703	Stanin	lubelskie	850,92
1272	1133	704	Jordanów Śląski	dolnośląskie	850,50
274	591	705	Ceków-Kolonia	wielkopolskie	848,39
669	946	706	Ostaszewo	pomorskie	847,89
717	515	707	Aleksandrów	łódzkie	847,43
1170	905	708	Tłuchowo	kujawsko-pomorskie	847,02
1312	907	709	Kuślin	wielkopolskie	846,66
520	514	710	Skórcz	pomorskie	846,66
594	496	711	Skórzec	mazowieckie	846,14
706	375	712	Trzcianne	podlaskie	845,89
198	695	713	Boniewo	kujawsko-pomorskie	845,65
394	528	714	Golcza	małopolskie	845,43
819	813	715	Będzino	zachodniopomorskie	845,25
624	365	716	Skoroszyce	opolskie	845,10
869	716	717	Puszcza Mariańska	mazowieckie	844,80
1105	962	718	Trojanów	mazowieckie	844,01
1060	861	719	Nagłowice	świętokrzyskie	842,23

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
120	297	720	Przystajń	śląskie	841,07
583	685	721	Żelazków	wielkopolskie	841,04
994	810	722	Obryte	mazowieckie	839,06
354	523	723	Blizanów	wielkopolskie	839,01
1079	1001	724	Wizna	podlaskie	838,96
768	356	725	Ruda-Huta	lubelskie	837,35
424	342	726	Markuszów	lubelskie	835,79
833	550	727	Adamów	lubelskie	835,43
1228	1186	728	Lipnik	świętokrzyskie	834,68
1210	1418	729	Osiek	kujawsko-pomorskie	834,58
968	735	730	Dębno	małopolskie	833,62
1474	971	731	Paszowice	dolnośląskie	831,83
1237	1342	732	Świercze	mazowieckie	831,47
845	921	733	Serokomla	lubelskie	831,46
553	519	734	Świlcza	podkarpackie	830,98
347	464	735	Piszczac	lubelskie	830,85
923	1018	736	Bogoria	świętokrzyskie	830,00
1160	807	737	Tworóg	śląskie	829,22
275	486	738	Jeżów Sudecki	dolnośląskie	829,17
1011	1072	739	Radomin	kujawsko-pomorskie	829,10
1442	1496	740	Radzanów	mazowieckie	828,18
914	1008	741	Dygowo	zachodniopomorskie	827,27
857	868	742	Izbicko	opolskie	827,00
710	592	743	Dydnia	podkarpackie	826,48
566	566	744	Brenna	śląskie	826,06
1188	1293	745	Rakszawa	podkarpackie	823,71
380	605	746	Susiec	lubelskie	822,10
740	952	747	Bralin	wielkopolskie	821,98
880	708	748	Gronowo Elbląskie	warmińsko-mazurskie	820,68
957	910	749	Pysznicza	podkarpackie	820,68
854	863	750	Żary	lubuskie	820,14
341	425	751	Mochowo	mazowieckie	820,14
477	690	752	Dobra	małopolskie	820,07
976	953	753	Radków	świętokrzyskie	819,38
838	502	754	Leśna Podlaska	lubelskie	819,33
1326	1158	755	Lyski	śląskie	818,91
905	924	756	Puławy	lubelskie	818,35
451	785	757	Sulęczyno	pomorskie	818,26
901	1113	758	Białaczów	łódzkie	817,89
1038	929	759	Polska Cerekiew	opolskie	817,84
574	809	760	Godziszów	lubelskie	817,49
916	848	761	Chojnów	dolnośląskie	817,38
903	796	762	Lubanie	kujawsko-pomorskie	817,33
1238	1369	763	Cieplowody	dolnośląskie	816,65
1154	1099	764	Kamień	lubelskie	816,14
56	107	765	Łubowo	wielkopolskie	814,92
253	298	766	Wróblew	łódzkie	814,07
925	1328	767	Waganiec	kujawsko-pomorskie	813,09

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1143	822	768	Lichnowy	pomorskie	811,07
1062	998	769	Siennica	mazowieckie	810,83
675	431	770	Kluczewsko	świętokrzyskie	810,77
1121	947	771	Dąbrowa Chełmińska	kujawsko-pomorskie	810,64
1415	1340	772	Bukowsko	podkarpackie	809,65
1186	1065	773	Nowy Kawęczyn	łódzkie	809,02
764	823	774	Jednorzec	mazowieckie	808,61
659	651	775	Smyków	świętokrzyskie	807,77
420	538	776	Wieniawa	mazowieckie	807,41
1273	1150	777	Udanin	dolnośląskie	807,37
338	438	778	Grębów	podkarpackie	806,77
1434	1179	779	Zduny	łódzkie	806,53
762	752	780	Świnice Warckie	łódzkie	805,89
575	572	781	Świątajno	warmińsko-mazurskie	805,33
853	928	782	Chełmno	kujawsko-pomorskie	804,17
704	725	783	Hazlach	śląskie	803,20
1094	890	784	Dubeninki	warmińsko-mazurskie	802,28
303	355	785	Wola Krzysztoporska	łódzkie	801,85
1005	941	786	Kotuń	mazowieckie	800,85
1305	958	787	Włodawa	lubelskie	799,64
1092	985	788	Niechlów	dolnośląskie	798,94
128	212	789	Santok	lubuskie	797,66
826	870	790	Sobolew	mazowieckie	797,35
939	976	791	Rawa Mazowiecka	łódzkie	796,70
1014	936	792	Zakrzewo	wielkopolskie	796,35
185	265	793	Adamów	lubelskie	795,98
415	628	794	Augustów	podlaskie	795,59
607	1045	795	Czarnocin	świętokrzyskie	794,97
561	640	796	Łapsze Niżne	małopolskie	794,51
888	825	797	Oleśnica	dolnośląskie	794,17
1144	1049	798	Mragowo	warmińsko-mazurskie	794,11
637	552	799	Igołomia-Wawrzeńczyce	małopolskie	793,48
1295	766	800	Paprotnia	mazowieckie	793,37
720	915	801	Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	793,18
1217	786	802	Wilków	lubelskie	793,01
680	775	803	Gierałtowie	śląskie	791,99
809	789	804	Papowo Biskupie	kujawsko-pomorskie	791,96
298	488	805	Trzyciąż	małopolskie	791,38
667	645	806	Dzierżonów	dolnośląskie	790,85
448	564	807	Goworowo	mazowieckie	790,64
1147	1029	808	Zławieś Wielka	kujawsko-pomorskie	790,57
224	460	809	Wieliczki	warmińsko-mazurskie	790,36
974	983	810	Janowiec Kościelny	warmińsko-mazurskie	790,17
820	743	811	Lubicz	kujawsko-pomorskie	790,10
940	1085	812	Płaska	podlaskie	789,69
263	368	813	Olsztyn	śląskie	789,37
644	759	814	Olszówka	wielkopolskie	788,83
863	757	815	Kłodzko	dolnośląskie	788,21

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
235	1168	816	Lubrza	lubuskie	787,74
1320	827	817	Stary Targ	pomorskie	787,45
982	1019	818	Choczewo	pomorskie	786,93
210	283	819	Jeziorzany	lubelskie	786,49
799	751	820	Bądkowo	kujawsko-pomorskie	786,44
758	944	821	Jaworze	śląskie	785,92
82	129	822	Luzino	pomorskie	785,26
867	1047	823	Borzęcin	małopolskie	785,09
618	801	824	Oporów	łódzkie	784,88
700	897	825	Zgierz	łódzkie	784,21
1056	1149	826	Kadzidło	mazowieckie	783,92
908	994	827	Zalesie	lubelskie	783,24
961	908	828	Kamionka Wielka	małopolskie	782,64
1424	1457	829	Sokolów Podlaski	mazowieckie	782,09
121	202	830	Bałtów	świętokrzyskie	781,55
681	1220	831	Stara Dąbrowa	zachodniopomorskie	781,20
980	730	832	Łubniany	opolskie	780,76
1242	1054	833	Dwikozy	świętokrzyskie	780,53
489	601	834	Dzikowiec	podkarpackie	780,34
730	993	835	Leszno	mazowieckie	779,66
900	675	836	Piątnica	podlaskie	778,73
1164	1114	837	Rutki	podlaskie	778,20
815	624	838	Prostki	warmińsko-mazurskie	778,03
1171	1102	839	Topólka	kujawsko-pomorskie	777,74
767	723	840	Kalinowo	warmińsko-mazurskie	777,72
682	774	841	Widawa	łódzkie	777,38
1404	1312	842	Wiśniewo	mazowieckie	776,61
555	699	843	Limanowa	małopolskie	776,43
1339	1177	844	Kwilcz	wielkopolskie	776,08
943	1036	845	Łososina Dolna	małopolskie	775,80
777	799	846	Kawęczyn	wielkopolskie	773,99
643	741	847	Lubawa	warmińsko-mazurskie	773,85
785	800	848	Sanok	podkarpackie	773,59
1332	1192	849	Oksa	świętokrzyskie	772,87
886	1124	850	Liszki	małopolskie	772,84
1255	1425	851	Rychtal	wielkopolskie	772,60
811	655	852	Kurów	lubelskie	772,04
1467	1181	853	Przesmyki	mazowieckie	770,90
114	316	854	Grodzisko Dolne	podkarpackie	770,89
101	146	855	Dziemiany	pomorskie	770,37
754	992	856	Gorzków	lubelskie	769,28
74	562	857	Rossosz	lubelskie	768,93
1004	1096	858	Główczyce	pomorskie	768,51
1398	1348	859	Dąbrowa	opolskie	768,40
1428	1428	860	Karnice	zachodniopomorskie	768,21
840	881	861	Haczów	podkarpackie	768,15
267	412	862	Jastrząg	mazowieckie	768,11
1271	1223	863	Przeworsk	podkarpackie	766,49

GMINY WIEJSKIE

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
1019	1081	864	Jedlnia-Letnisko	mazowieckie	765,82
336	649	865	Mściwojów	dolnośląskie	765,39
313	465	866	Biskupiec	warmińsko-mazurskie	764,24
770	780	867	Sośnie	wielkopolskie	763,18
416	547	868	Niegowa	śląskie	763,18
985	712	869	Domaniów	dolnośląskie	762,27
428	494	870	Skąpe	lubuskie	762,06
1441	1084	871	Obrazów	świętokrzyskie	762,00
999	842	872	Zawoja	małopolskie	761,04
1323	1296	873	Lipka	wielkopolskie	760,10
272	310	874	Lubiewo	kujawsko-pomorskie	759,31
199	195	875	Mikołajki Pomorskie	pomorskie	759,22
909	856	876	Lipno	wielkopolskie	759,09
763	917	877	Rokietnica	podkarpackie	758,75
646	715	878	Ilawa	warmińsko-mazurskie	758,73
864	854	879	Dobre	kujawsko-pomorskie	757,93
598	740	880	Krokowa	pomorskie	755,56
1407	1242	881	Giby	podlaskie	753,68
636	541	882	Ulan-Majorat	lubelskie	753,28
1213	1009	883	Mierzęcice	śląskie	753,11
933	880	884	Złotniki Kujawskie	kujawsko-pomorskie	752,66
509	633	885	Brochów	mazowieckie	752,32
978	1092	886	Przyłęk	mazowieckie	752,15
1268	1250	887	Gilowice	śląskie	751,76
302	333	888	Przytoczna	lubuskie	751,34
1500	1339	889	Trawniki	lubelskie	751,34
410	466	890	Janów	podlaskie	750,01
1325	1206	891	Sejny	podlaskie	749,49
630	1053	892	Medyka	podkarpackie	749,19
310	434	893	Łękawica	śląskie	748,70
662	661	894	Tereszpol	lubelskie	747,99
528	586	895	Stare Bogaczowice	dolnośląskie	747,73
1505	1359	896	Skomlin	łódzkie	747,66
464	1122	897	Brzeźno	zachodniopomorskie	747,63
1379	1351	898	Baboszewo	mazowieckie	747,22
484	607	899	Górzno	mazowieckie	747,13
711	773	900	Dobrzeń Wielki	opolskie	747,02
616	763	901	Brańsk	podlaskie	746,98
687	658	902	Pielgrzymka	dolnośląskie	746,60
499	534	903	Garwolin	mazowieckie	745,85
1345	1100	904	Pokój	opolskie	745,68
250	608	905	Branice	opolskie	745,25
1378	1345	906	Jemielnica	opolskie	744,80
924	855	907	Gorzyce	śląskie	744,66
1491	1407	908	Mucharz	małopolskie	744,55
633	718	909	Kłoczew	lubelskie	744,33
1106	815	910	Świątki	warmińsko-mazurskie	743,67
997	1191	911	Kluki	łódzkie	740,72

2017-2019	2018-2020	2019-2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019-2021 (w zł)
359	324	912	Konstantynów	lubelskie	740,14
635	760	913	Żarnów	łódzkie	739,61
1078	1015	914	Kwidzyn	pomorskie	738,74
241	318	915	Przykona	wielkopolskie	737,62
973	1094	916	Młodzieszyn	mazowieckie	737,16
1197	901	917	Koczała	pomorskie	737,14
175	442	918	Radziejów	kujawsko-pomorskie	737,12
502	808	919	Dębe Wielkie	mazowieckie	735,94
1168	1011	920	Czarna	podkarpackie	735,02
559	1091	921	Łęczyce	pomorskie	734,93
1195	1147	922	Sławoborze	zachodniopomorskie	734,76
991	1221	923	Mycielin	wielkopolskie	732,10
1124	1039	924	Radłów	opolskie	730,97
958	793	925	Krasocin	świętokrzyskie	730,75
1224	967	926	Świerżno	zachodniopomorskie	730,45
1150	833	927	Trzydnik Duży	lubelskie	730,12
1190	1264	928	Bełchatów	łódzkie	729,70
461	516	929	Kościelec	wielkopolskie	729,55
495	582	930	Nur	mazowieckie	728,64
794	600	931	Sidra	podlaskie	724,94
1008	922	932	Kazimierz Biskupi	wielkopolskie	722,85
405	788	933	Zatory	mazowieckie	722,43
465	693	934	Niebylec	podkarpackie	721,17
751	824	935	Dmosin	łódzkie	720,30
1380	1479	936	Pakośław	wielkopolskie	719,20
1384	988	937	Stary Brus	lubelskie	719,18
332	673	938	Nowe Piekuty	podlaskie	718,29
1068	1110	939	Murów	opolskie	717,63
668	1083	940	Brudzew	wielkopolskie	716,13
369	659	941	Krasne	podkarpackie	715,82
884	990	942	Zębowice	opolskie	715,48
348	580	943	Siemkowice	łódzkie	715,07
962	794	944	Tarnowiec	podkarpackie	713,42
362	495	945	Ilów	mazowieckie	711,86
386	468	946	Mirów	mazowieckie	711,28
1461	1363	947	Stare Juchy	warmińsko-mazurskie	710,47
367	435	948	Stolno	kujawsko-pomorskie	710,33
1045	1012	949	Jejkowice	śląskie	710,20
1140	1282	950	Żagań	lubuskie	709,83
1026	904	951	Konarzyny	pomorskie	707,80
1395	1349	952	Rytwiany	świętokrzyskie	707,64
1455	1298	953	Milejewo	warmińsko-mazurskie	707,19
558	744	954	Wejherowo	pomorskie	706,92
452	672	955	Frysztak	podkarpackie	706,79
1251	1061	956	Słopnice	małopolskie	706,65
859	972	957	Krzęcin	zachodniopomorskie	706,23
972	657	958	Mykanów	śląskie	704,96
753	777	959	Rokitno	lubelskie	702,95

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
783	916	960	Koniusza	małopolskie	702,08
479	615	961	Sułoszowa	małopolskie	701,80
1176	1216	962	Żmudź	lubelskie	701,27
1336	1357	963	Sadki	kujawsko-pomorskie	700,39
1230	1201	964	Niedźwiada	lubelskie	699,60
1206	1174	965	Brąszewice	łódzkie	699,46
425	288	966	Obrzycko	wielkopolskie	698,62
1024	981	967	Jasienica	śląskie	697,74
695	893	968	Żegocina	małopolskie	697,27
330	457	969	Gnojno	świętokrzyskie	697,21
685	781	970	Czermin	wielkopolskie	696,69
861	899	971	Łubnice	łódzkie	696,33
885	964	972	Łańcut	podkarpackie	695,71
1316	1325	973	Pietrowice Wielkie	śląskie	695,70
1036	1139	974	Konopnica	łódzkie	695,45
866	1167	975	Krempna	podkarpackie	695,38
183	247	976	Malczyce	dolnośląskie	695,16
953	931	977	Kunice	dolnośląskie	695,00
1203	957	978	Wilczyce	świętokrzyskie	694,49
735	954	979	Zawady	podlaskie	694,01
719	669	980	Gołuchów	wielkopolskie	693,93
1012	978	981	Złotoryja	dolnośląskie	693,17
988	1143	982	Wolanów	mazowieckie	693,11
1126	1111	983	Kęsowo	kujawsko-pomorskie	692,40
638	598	984	Rudziniec	śląskie	692,25
1152	1140	985	Chrzastowice	opolskie	691,38
831	869	986	Batorz	lubelskie	691,00
766	1005	987	Mysłakowice	dolnośląskie	690,75
664	783	988	Zamość	lubelskie	689,59
1113	1235	989	Sypniewo	mazowieckie	689,57
1108	977	990	Zakrzówek	lubelskie	688,45
1241	1056	991	Wyryki	lubelskie	688,32
1466	1420	992	Rojewo	kujawsko-pomorskie	688,25
508	634	993	Masłów	świętokrzyskie	687,58
61	89	994	Słupia	łódzkie	687,17
71	293	995	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	686,92
1413	1399	996	Radziechowy-Wieprz	śląskie	686,42
589	681	997	Niwiska	podkarpackie	684,78
1420	1187	998	Smółdzino	pomorskie	682,01
932	1153	999	Wietrzychowice	małopolskie	679,89
1219	1119	1000	Nurzec-Stacja	podlaskie	679,55
1042	892	1001	Czudec	podkarpackie	679,40
822	748	1002	Lipno	kujawsko-pomorskie	679,37
970	885	1003	Jarosław	podkarpackie	679,28
1475	1262	1004	Mniszków	łódzkie	678,39
995	965	1005	Kąkolewnica Wschodnia	lubelskie	677,02
935	1002	1006	Gorlice	małopolskie	676,87
1196	987	1007	Magnuszew	mazowieckie	676,12

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1119	1095	1008	Gromnik	małopolskie	675,68
1459	1205	1009	Podedwórze	lubelskie	674,77
1167	1120	1010	Działdowo	warmińsko-mazurskie	673,99
1506	1202	1011	Gręboszów	małopolskie	673,82
990	955	1012	Kutno	łódzkie	673,42
1249	1189	1013	Czerwonka	mazowieckie	671,94
1385	1215	1014	Świnna	śląskie	671,87
353	352	1015	Fajslawice	lubelskie	670,55
1286	1353	1016	Ujsoły	śląskie	670,26
855	1046	1017	Fabianki	kujawsko-pomorskie	669,75
1297	1286	1018	Krzywda	lubelskie	669,16
832	664	1019	Brzeźnica	małopolskie	667,57
1358	926	1020	Stara Kornica	mazowieckie	667,53
526	511	1021	Michałów	świętokrzyskie	667,29
697	1064	1022	Świerklany	śląskie	667,00
899	933	1023	Bestwina	śląskie	666,31
1233	1198	1024	Domaniewice	łódzkie	665,49
839	1251	1025	Sosnowka	lubelskie	665,07
1382	1129	1026	Mieścisko	wielkopolskie	664,87
1232	1245	1027	Wielgie	kujawsko-pomorskie	664,30
761	909	1028	Ornontowice	śląskie	664,08
1532	1499	1029	Brojce	zachodniopomorskie	663,62
1134	1033	1030	Zbuczyn	mazowieckie	663,60
830	894	1031	Rudniki	opolskie	663,17
1259	1193	1032	Goleszów	śląskie	662,56
1102	1107	1033	Burzenin	łódzkie	662,53
609	859	1034	Majdan Królewski	podkarpackie	661,83
1304	1051	1035	Charsznica	małopolskie	661,72
1265	1164	1036	Kocierzew Południowy	łódzkie	661,00
1313	1294	1037	Lisia Góra	małopolskie	660,39
856	883	1038	Zaniemyśl	wielkopolskie	660,22
1132	945	1039	Masłowice	łódzkie	659,48
688	643	1040	Zduńska Wola	łódzkie	657,40
1173	1199	1041	Skarżysko Kościelne	świętokrzyskie	657,12
655	805	1042	Lelis	mazowieckie	656,35
1258	1082	1043	Strzeleczy	opolskie	655,92
1248	1155	1044	Rozprza	łódzkie	655,76
896	1093	1045	Chełm Śląski	śląskie	655,54
1307	1292	1046	Lipnica Wielka	małopolskie	655,25
590	1109	1047	Buczek	łódzkie	655,17
1374	1404	1048	Bartoszyce	warmińsko-mazurskie	655,10
1018	1063	1049	Chynów	mazowieckie	653,86
1359	1273	1050	Sońsk	mazowieckie	653,12
1306	1366	1051	Krasiczyn	podkarpackie	653,00
565	975	1052	Ryjewo	pomorskie	652,35
731	733	1053	Mokobody	mazowieckie	651,31
259	611	1054	Sławno	łódzkie	651,26
1371	1365	1055	Karczmiska	lubelskie	649,36

GMINY WIEJSKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
470	505	1056	Łoniów	świętokrzyskie	648,04
725	875	1057	Aleksandrów Kujawski	kujawsko-pomorskie	647,43
1112	878	1058	Mniów	świętokrzyskie	645,22
107	367	1059	Krzemieniewo	wielkopolskie	643,77
862	951	1060	Damnica	pomorskie	643,44
622	1027	1061	Zebrzydowice	śląskie	643,40
1117	1204	1062	Dzierżążnia	mazowieckie	643,09
578	570	1063	Brzeźnio	łódzkie	642,93
1253	1368	1064	Turawa	opolskie	640,88
122	258	1065	Leoncin	mazowieckie	640,64
462	858	1066	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	640,59
251	476	1067	Osiecznica	dolnośląskie	639,66
331	745	1068	Potok Wielki	lubelskie	638,41
983	1017	1069	Gózd	mazowieckie	637,46
456	831	1070	Wielkie Oczy	podkarpackie	636,81
1115	1062	1071	Czarnków	wielkopolskie	636,30
1058	1115	1072	Żurawica	podkarpackie	636,26
627	1040	1073	Maszewo	lubuskie	636,01
747	686	1074	Horodło	lubelskie	635,94
1417	1463	1075	Fredropol	podkarpackie	635,69
1214	1212	1076	Dąbrówno	warmińsko-mazurskie	635,19
920	948	1077	Janowiec	lubelskie	634,45
1408	1424	1078	Rozdrażew	wielkopolskie	633,70
1433	1331	1079	Raławice	małopolskie	632,77
699	617	1080	Malbork	pomorskie	632,65
992	970	1081	Siepraw	małopolskie	631,61
342	704	1082	Stary Lubotyń	mazowieckie	631,33
1039	963	1083	Jarczów	lubelskie	630,51
652	806	1084	Laszki	podkarpackie	630,43
634	599	1085	Niemce	lubelskie	629,37
944	886	1086	Bielsk	mazowieckie	628,05
1227	1297	1087	Babice	małopolskie	627,66
1192	1196	1088	Kraśniczyn	lubelskie	627,48
382	622	1089	Parzęczew	łódzkie	625,12
1302	1138	1090	Sieradz	łódzkie	624,17
653	840	1091	Rogowo	kujawsko-pomorskie	623,85
765	906	1092	Spiczyn	lubelskie	623,03
951	999	1093	Chąsno	łódzkie	622,83
400	874	1094	Lniano	kujawsko-pomorskie	622,63
1235	1224	1095	Dębowiec	podkarpackie	622,04
617	1057	1096	Skrwilno	kujawsko-pomorskie	621,15
922	1022	1097	Kołbiel	mazowieckie	621,08
304	498	1098	Chmielnik	podkarpackie	620,94
911	1044	1099	Raniżów	podkarpackie	620,68
707	838	1100	Klukowo	podlaskie	620,67
126	157	1101	Budziszewice	łódzkie	620,44
468	590	1102	Zembrzyce	małopolskie	619,55
307	394	1103	Bargłów Kościelny	podlaskie	619,42

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1243	1151	1104	Koło	wielkopolskie	619,24
1071	902	1105	Osiek Mały	wielkopolskie	618,77
689	837	1106	Dębowiec	śląskie	617,90
1389	1396	1107	Jeziora Wielkie	kujawsko-pomorskie	617,29
1089	1079	1108	Rajcza	śląskie	615,98
1221	1218	1109	Dzierzgowo	mazowieckie	614,74
1027	959	1110	Chotcza	mazowieckie	613,41
804	1281	1111	Stupsk	mazowieckie	613,12
1338	1306	1112	Rusinów	mazowieckie	612,01
1247	1270	1113	Pawłowiczki	opolskie	611,98
1310	1263	1114	Poronin	małopolskie	611,73
1373	1075	1115	Cielądz	łódzkie	611,41
189	487	1116	Terespol	lubelskie	611,05
893	862	1117	Piecki	warmińsko-mazurskie	611,05
1185	1052	1118	Wielgomłyn	łódzkie	609,44
1405	1432	1119	Mokrsko	łódzkie	609,06
721	1073	1120	Wilków	opolskie	609,05
955	676	1121	Łągów	lubuskie	608,50
1099	1332	1122	Grajewo	podlaskie	606,96
1436	1252	1123	Cewice	pomorskie	606,02
858	1007	1124	Izbica	lubelskie	604,93
436	816	1125	Dąbrówka	mazowieckie	602,57
1184	1163	1126	Stare Miasto	wielkopolskie	602,46
1137	1014	1127	Wojciechowice	świętokrzyskie	601,51
1044	1098	1128	Przemysł	podkarpackie	600,98
608	973	1129	Kaczory	wielkopolskie	600,73
1419	1247	1130	Mircze	lubelskie	600,19
626	776	1131	Zagrodno	dolnośląskie	600,13
1450	1208	1132	Świątajno	warmińsko-mazurskie	599,90
779	995	1133	Łukowica	małopolskie	598,12
1200	1344	1134	Komarów-Osada	lubelskie	597,76
1344	1321	1135	Barciany	warmińsko-mazurskie	597,57
907	1144	1136	Poświętne	podlaskie	597,55
837	1350	1137	Sztabin	podlaskie	597,55
127	184	1138	Dzierzkowice	lubelskie	597,34
745	888	1139	Zbiczno	kujawsko-pomorskie	597,20
1178	1136	1140	Biały Dunajec	małopolskie	594,97
757	1006	1141	Białopole	lubelskie	594,62
769	1097	1142	Kazanów	mazowieckie	593,67
1179	1154	1143	Węgierska Górka	śląskie	592,90
919	872	1144	Miłkowice	dolnośląskie	591,19
1225	1278	1145	Jelesnia	śląskie	590,83
987	1232	1146	Zarszyn	podkarpackie	590,53
1074	1043	1147	Markowa	podkarpackie	590,05
1261	1169	1148	Brzozie	kujawsko-pomorskie	589,21
628	746	1149	Dąbrowa Zielona	śląskie	588,14
752	1214	1150	Czerwin	mazowieckie	587,99
535	1023	1151	Borzechów	lubelskie	586,84

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1293	1257	1152	Domanice	mazowieckie	586,43
1454	1283	1153	Siemiątkowo	mazowieckie	585,08
1335	1333	1154	Laskowa	małopolskie	584,83
511	919	1155	Przemęt	wielkopolskie	584,45
793	666	1156	Dzwola	lubelskie	582,86
1009	1132	1157	Obrowo	kujawsko-pomorskie	582,36
1391	1355	1158	Strzelce Wielkie	łódzkie	581,77
383	501	1159	Brzeziny	łódzkie	581,47
1047	1106	1160	Gdów	małopolskie	581,45
877	1104	1161	Lubenia	podkarpackie	581,25
1093	1172	1162	Sarnaki	mazowieckie	581,24
829	1055	1163	Linia	pomorskie	580,82
423	1126	1164	Kołczygłowy	pomorskie	580,42
619	650	1165	Gorzyce	podkarpackie	580,22
1285	1228	1166	Sitno	lubelskie	580,22
1122	1258	1167	Kamieniec	wielkopolskie	580,18
966	918	1168	Niechanowo	wielkopolskie	580,06
1294	1483	1169	Ciechocin	kujawsko-pomorskie	579,16
895	1323	1170	Łądek	wielkopolskie	579,00
1016	1034	1171	Gozdowo	mazowieckie	578,25
1065	1146	1172	Płońsk	mazowieckie	578,23
1537	1519	1173	Łanięta	łódzkie	577,38
1315	1279	1174	Orońsko	mazowieckie	577,30
1076	1433	1175	Budry	warmińsko-mazurskie	577,25
690	1156	1176	Sterdyń	mazowieckie	575,10
1370	1336	1177	Małdyty	warmińsko-mazurskie	573,54
898	969	1178	Pleśna	małopolskie	572,98
786	826	1179	Gościeradów	lubelskie	572,86
1377	1317	1180	Żytno	łódzkie	572,04
1346	1302	1181	Gawłuszowice	podkarpackie	570,47
1215	1217	1182	Strzałkowo	wielkopolskie	570,11
1223	1103	1183	Manowo	zachodniopomorskie	569,71
1494	1394	1184	Gielniów	mazowieckie	569,54
1070	1117	1185	Nędza	śląskie	569,53
207	382	1186	Kamień	podkarpackie	568,99
430	770	1187	Jastrzębia	mazowieckie	568,78
1222	1176	1188	Wieprz	małopolskie	568,08
1131	1261	1189	Raciechowice	małopolskie	566,76
579	635	1190	Spytkowice	małopolskie	566,64
802	984	1191	Gródek nad Dunajcem	małopolskie	565,57
734	1123	1192	Karniewo	mazowieckie	565,52
1438	1400	1193	Słaboszów	małopolskie	565,51
521	732	1194	Czarna	podkarpackie	564,77
1049	966	1195	Goszczyn	mazowieckie	563,84
600	583	1196	Secemin	świętokrzyskie	562,35
984	1090	1197	Raba Wyżna	małopolskie	562,02
1423	1210	1198	Komprachcice	opolskie	561,26
1157	1134	1199	Boguty-Pianki	mazowieckie	560,35
571	739	1200	Borów	dolnośląskie	559,59
1057	1028	1201	Cmolas	podkarpackie	559,23

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1252	1277	1202	Goszczańów	łódzkie	558,31
1177	1135	1203	Jedlińsk	mazowieckie	558,11
998	1060	1204	Poczesna	śląskie	557,80
1292	1145	1205	Babiał	wielkopolskie	554,76
806	772	1206	Skołyszyn	podkarpackie	554,56
1001	1371	1207	Damasławek	wielkopolskie	553,84
981	1141	1208	Oświęcim	małopolskie	552,97
979	1026	1209	Lasowice Wielkie	opolskie	552,90
1274	1246	1210	Zbrosławice	śląskie	552,79
1141	1077	1211	Mszana Dolna	małopolskie	552,72
1317	1310	1212	Władysławów	wielkopolskie	550,34
540	852	1213	Bartniczka	kujawsko-pomorskie	549,53
1360	1346	1214	Jemielno	dolnośląskie	549,31
977	1003	1215	Zwierzyn	lubuskie	549,11
1135	1213	1216	Stromiec	mazowieckie	549,06
1269	1295	1217	Gołmin-Ośrodek	mazowieckie	548,74
401	802	1218	Grabowo	podlaskie	548,65
1077	1175	1219	Wąlczyk	zachodniopomorskie	548,22
1390	1386	1220	Bedlno	łódzkie	548,00
1101	943	1221	Turobin	lubelskie	547,77
556	702	1222	Rościszewo	mazowieckie	545,50
1107	1248	1223	Orchowo	wielkopolskie	544,82
1485	1271	1224	Czyże	podlaskie	543,88
1443	1405	1225	Cieszków	dolnośląskie	543,76
1448	1173	1226	Chłopice	podkarpackie	541,33
1146	1080	1227	Nowa Brzeźnica	łódzkie	540,98
1208	1237	1228	Lutomiersk	łódzkie	540,79
1128	1356	1229	Bierawa	opolskie	539,65
1091	1209	1230	Łodygowice	śląskie	538,15
344	1087	1231	Ryczywół	wielkopolskie	538,02
1172	1265	1232	Tymbark	małopolskie	537,01
718	1315	1233	Witonia	łódzkie	536,88
784	887	1234	Sadlinki	pomorskie	535,23
913	1070	1235	Rutka-Tartak	podlaskie	535,16
1169	1118	1236	Gowarczów	świętokrzyskie	534,97
812	1024	1237	Pionki	mazowieckie	534,92
1193	1259	1238	Gostynin	mazowieckie	534,62
801	1160	1239	Podegrodzie	małopolskie	534,17
1510	1446	1240	Joniec	mazowieckie	533,38
510	714	1241	Wicko	pomorskie	531,32
1030	932	1242	Bobrowniki	kujawsko-pomorskie	530,57
604	820	1243	Aleksandrów	lubelskie	530,14
1351	1383	1244	Rząśnik	mazowieckie	529,16
1480	1322	1245	Nowe Miasto nad Wartą	wielkopolskie	528,32
591	769	1246	Sośno	kujawsko-pomorskie	528,16
1311	1422	1247	Bierzwnik	zachodniopomorskie	527,17
902	1078	1248	Poświętne	mazowieckie	526,85
1153	1289	1249	Siemień	lubelskie	526,69
1163	1300	1250	Krościenko Wyżne	podkarpackie	526,39
1397	1377	1251	Łaskarzew	mazowieckie	523,21

GMINY WIEJSKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1287	1288	1252	Łapanów	małopolskie	521,72
1460	1455	1253	Ceranów	mazowieckie	520,26
453	755	1254	Chmielno	pomorskie	518,83
947	1088	1255	Kozłów	małopolskie	518,01
1010	1171	1256	Lipowa	śląskie	517,81
458	504	1257	Markłowice	śląskie	517,19
537	750	1258	Krukłanki	warmińsko-mazurskie	517,11
650	1236	1259	Wiecznia Kościelna	mazowieckie	516,47
1165	1121	1260	Łabowa	małopolskie	516,03
1514	1517	1261	Przewóz	lubuskie	514,18
1148	1226	1262	Wola Mysłowska	lubelskie	513,19
1429	1330	1263	Gaszowice	śląskie	512,87
780	1389	1264	Naruszewo	mazowieckie	511,64
496	692	1265	Zakrzew	lubelskie	511,06
620	1042	1266	Klwów	mazowieckie	511,06
1123	1157	1267	Niedźwiedz	małopolskie	508,95
1162	1392	1268	Połajewo	wielkopolskie	508,83
1205	857	1269	Grodzisk	podlaskie	508,73
322	397	1270	Panki	śląskie	506,45
285	1071	1271	Płoskinia	warmińsko-mazurskie	506,05
1496	1456	1272	Wierzchosławice	małopolskie	504,78
814	960	1273	Michów	lubelskie	504,71
1175	1334	1274	Szeńsk	mazowieckie	503,95
871	853	1275	Siedlisko	lubuskie	503,80
1015	1128	1276	Gniewoszków	mazowieckie	503,75
1381	1385	1277	Miączyn	lubelskie	502,94
672	1142	1278	Chodów	wielkopolskie	502,62
1449	1436	1279	Dziadowa Kłoda	dolnośląskie	501,64
942	1067	1280	Jabłonka	małopolskie	499,90
1180	1430	1281	Czarny Dunajec	małopolskie	498,93
1063	898	1282	Dąbrowa Biskupia	kujawsko-pomorskie	498,30
1064	961	1283	Nowe Ostrowy	łódzkie	495,62
1080	1268	1284	Stryżawa	małopolskie	495,07
1220	1305	1285	Krasnosielc	mazowieckie	494,84
1375	1431	1286	Jeżów	łódzkie	493,87
1155	1326	1287	Promna	mazowieckie	492,92
1209	1313	1288	Osięciny	kujawsko-pomorskie	490,82
1299	1243	1289	Ślemień	śląskie	490,62
656	630	1290	Waśniów	świętokrzyskie	490,10
488	843	1291	Lubasz	wielkopolskie	488,87
1201	1284	1292	Borkowice	mazowieckie	487,31
1453	1382	1293	Świdwin	zachodniopomorskie	487,12
1456	1498	1294	Ostrówek	łódzkie	486,86
928	1125	1295	Rusiec	łódzkie	486,49
993	1276	1296	Huszlew	mazowieckie	485,16
1349	1301	1297	Porąbka	śląskie	484,81
1372	1274	1298	Żołyńa	podkarpackie	484,28
1125	1066	1299	Radomyśl nad Sanem	podkarpackie	484,09
1388	1413	1300	Koszarawa	śląskie	483,30
1280	1161	1301	Gubin	lubuskie	483,17

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
569	1048	1302	Jaświły	podlaskie	482,19
1229	1249	1303	Świedziebnia	kujawsko-pomorskie	480,62
1426	1409	1304	Pcim	małopolskie	479,01
1446	1426	1305	Głowno	łódzkie	478,80
1118	1229	1306	Sieroszewice	wielkopolskie	478,01
996	873	1307	Opatów	śląskie	476,72
665	968	1308	Rzeczennica	pomorskie	476,47
870	1272	1309	Osiek	małopolskie	476,44
1002	1195	1310	Sabnie	mazowieckie	476,08
823	1058	1311	Bejsce	świętokrzyskie	475,99
1427	1452	1312	Tuczępy	świętokrzyskie	474,76
1041	1211	1313	Radzanowo	mazowieckie	473,24
1104	1038	1314	Przerośl	podlaskie	471,89
378	798	1315	Kotla	dolnośląskie	470,75
524	782	1316	Grzegorzew	wielkopolskie	470,68
1085	1184	1317	Tarnów	małopolskie	470,17
1471	1379	1318	Krzymów	wielkopolskie	470,00
715	720	1319	Nowodwór	lubelskie	469,36
1516	1493	1320	Nowinka	podlaskie	467,47
1414	1440	1321	Kowala	mazowieckie	467,32
1145	1233	1322	Dobrcz	kujawsko-pomorskie	466,46
1231	1337	1323	Radziemice	małopolskie	464,95
1198	1280	1324	Górzycza	lubuskie	461,23
197	654	1325	Krasne	mazowieckie	461,04
1073	1016	1326	Lubrza	opolskie	459,71
1348	1439	1327	Wielowieś	śląskie	457,72
1437	1464	1328	Słubice	mazowieckie	454,52
1084	1068	1329	Blizyn	świętokrzyskie	453,15
1103	1290	1330	Sieciechów	mazowieckie	452,05
1447	1453	1331	Kamiennik	opolskie	451,08
674	845	1332	Łukta	warmińsko-mazurskie	450,09
1003	1230	1333	Złota	świętokrzyskie	448,94
1477	1482	1334	Kije	świętokrzyskie	448,48
749	1182	1335	Głowaczów	mazowieckie	448,29
1033	1137	1336	Warta Bolesławecka	dolnośląskie	446,59
1181	1253	1337	Przytyk	mazowieckie	446,03
1006	1316	1338	Bukowina Tatrzańska	małopolskie	442,80
349	828	1339	Dominowo	wielkopolskie	442,13
1452	1450	1340	Świerczów	opolskie	441,00
1522	1485	1341	Białogard	zachodniopomorskie	439,95
969	996	1342	Przelewice	zachodniopomorskie	439,40
1114	1162	1343	Biała Podlaska	lubelskie	438,66
1327	1372	1344	Jasło	podkarpackie	435,82
1277	1241	1345	Orły	podkarpackie	435,15
1482	1443	1346	Skulsk	wielkopolskie	434,31
1347	1362	1347	Jordanów	małopolskie	430,00
1507	1414	1348	Tokarnia	małopolskie	429,94
912	1116	1349	Konopiska	śląskie	429,53
805	1256	1350	Braniewo	warmińsko-mazurskie	429,20
1298	1360	1351	Jasieniec	mazowieckie	428,87

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1309	1307	1352	Trzebień	lubuskie	427,69
1151	1225	1353	Wiązownica	podkarpackie	427,44
1329	1304	1354	Bojszowy	śląskie	427,29
1000	1131	1355	Drawsko	wielkopolskie	424,82
1081	1285	1356	Koszęcin	śląskie	423,95
597	1013	1357	Policzna	mazowieckie	422,45
960	1393	1358	Srokowo	warmińsko-mazurskie	420,08
798	1025	1359	Ostrów Mazowiecka	mazowieckie	419,74
1159	1291	1360	Zawidz	mazowieckie	419,16
1458	1423	1361	Sadkowice	łódzkie	417,27
1422	1460	1362	Pawłosiów	podkarpackie	416,59
1464	1484	1363	Grudusk	mazowieckie	416,42
482	989	1364	Potworów	mazowieckie	416,06
1263	1375	1365	Lubień	małopolskie	415,30
774	991	1366	Ręczno	łódzkie	414,39
1296	1308	1367	Łączna	świętokrzyskie	414,04
1191	1234	1368	Bircza	podkarpackie	412,01
1445	1473	1369	Łagiewniki	dolnośląskie	411,88
1363	1406	1370	Domaradz	podkarpackie	411,79
1266	1266	1371	Grunwald	warmińsko-mazurskie	410,08
538	900	1372	Odrzywół	mazowieckie	408,67
778	914	1373	Czarna	podkarpackie	408,45
562	754	1374	Bystra-Sidzina	małopolskie	406,77
1418	1489	1375	Błędów	mazowieckie	405,98
1352	1486	1376	Spytkowice	małopolskie	403,47
1260	1275	1377	Siedlec	wielkopolskie	400,90
1403	1222	1378	Gzy	mazowieckie	400,23
904	847	1379	Łabunie	lubelskie	395,74
1234	1269	1380	Milówka	śląskie	395,25
1435	1374	1381	Hrubieszów	lubelskie	395,03
1416	1472	1382	Siekierczyn	dolnośląskie	394,47
1528	1504	1383	Komańcza	podkarpackie	394,13
1366	1384	1384	Poraj	śląskie	393,90
1411	1487	1385	Kielczygłów	łódzkie	392,15
1013	1231	1386	Dąbrowa	kujawsko-pomorskie	391,33
1392	1462	1387	Wilga	mazowieckie	390,36
1412	1303	1388	Przybiernów	zachodniopomorskie	390,13
1465	1448	1389	Boćki	podlaskie	389,99
1367	1376	1390	Bolesławiec	łódzkie	382,72
1055	1089	1391	Kraśnik	lubelskie	382,64
1086	1417	1392	Osina	zachodniopomorskie	382,45
1401	1497	1393	Morzyszczyn	pomorskie	380,69
1202	1152	1394	Baranów	mazowieckie	379,37
1488	1454	1395	Trzuszczany	lubelskie	378,63
1139	1338	1396	Duszynki	wielkopolskie	378,25
1236	1402	1397	Miedzna	śląskie	377,38
790	1105	1398	Stara Kamienica	dolnośląskie	377,30
1194	1403	1399	Czastary	łódzkie	375,72
1288	1367	1400	Tarłów	świętokrzyskie	374,75
1333	1329	1401	Kiwity	warmińsko-mazurskie	373,94

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1399	1442	1402	Grębków	mazowieckie	373,52
1331	1429	1403	Suszec	śląskie	373,22
1353	1354	1404	Domaszowice	opolskie	371,37
1489	1510	1405	Płoniawy-Bramura	mazowieckie	371,10
1364	1391	1406	Chlewiska	mazowieckie	370,44
1394	1320	1407	Werbkowice	lubelskie	369,72
1440	1468	1408	Banie Mazurskie	warmińsko-mazurskie	368,21
1361	1388	1409	Cisek	opolskie	365,26
1072	1267	1410	Piaski	wielkopolskie	365,26
1511	1501	1411	Radowo Małe	zachodniopomorskie	363,36
1324	1419	1412	Tomice	małopolskie	363,19
1518	1505	1413	Ruja	dolnośląskie	363,18
828	1180	1414	Nowy Duninów	mazowieckie	363,10
1136	1343	1415	Białobrzegi	podkarpackie	362,56
1109	1207	1416	Łęki Szlacheckie	łódzkie	362,54
269	674	1417	Marciszów	dolnośląskie	357,38
776	980	1418	Poświętne	łódzkie	356,95
742	956	1419	Miłki	warmińsko-mazurskie	356,95
1478	1469	1420	Łąck	mazowieckie	355,44
1161	1395	1421	Gorzkowice	łódzkie	355,07
1354	1434	1422	Pakosławice	opolskie	354,89
460	765	1423	Turek	wielkopolskie	353,59
1129	1444	1424	Godkowo	warmińsko-mazurskie	350,95
1032	1170	1425	Wołyń	lubelskie	349,16
1300	1475	1426	Szastarka	lubelskie	346,37
1502	1480	1427	Tyrawa Wołoska	podkarpackie	343,61
1509	1508	1428	Lutocin	mazowieckie	343,52
1111	1166	1429	Kłomnice	śląskie	342,57
1406	1416	1430	Kramsk	wielkopolskie	340,14
1035	1127	1431	Kobiełe Wielkie	łódzkie	337,15
1138	1335	1432	Wierzbica	mazowieckie	336,22
792	1148	1433	Wręczyca Wielka	śląskie	336,13
1278	1364	1434	Ozorków	łódzkie	335,39
1400	1373	1435	Dynów	podkarpackie	333,08
1256	1411	1436	Tarnów Opolski	opolskie	332,62
1289	1398	1437	Mała Wieś	mazowieckie	327,27
1356	1387	1438	Imielno	świętokrzyskie	326,75
1484	1488	1439	Platerówka	dolnośląskie	325,81
1340	1401	1440	Mieleszyn	wielkopolskie	324,74
1432	1412	1441	Olesno	małopolskie	322,58
1319	1380	1442	Kołaki Kościelne	podlaskie	321,07
1469	1449	1443	Uchanie	lubelskie	318,74
1410	1447	1444	Kikół	kujawsko-pomorskie	318,58
1275	1397	1445	Ostrówek	lubelskie	318,01
1519	1514	1446	Regnów	łódzkie	317,95
167	1178	1447	Milanów	lubelskie	316,64
1090	1318	1448	Szydłowo	mazowieckie	316,56
1054	1381	1449	Zakrzewo	kujawsko-pomorskie	316,48
1187	1159	1450	Starożreby	mazowieckie	316,34
595	939	1451	Tarnówka	wielkopolskie	315,62

GMINY WIEJSKIE

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1535	1507	1452	Bolesław	małopolskie	313,33
842	1165	1453	Kaźmierz	wielkopolskie	313,14
1481	1492	1454	Janowice Wielkie	dolnośląskie	311,99
1051	1076	1455	Rudka	podlaskie	311,12
1166	1441	1456	Rogóżno	kujawsko-pomorskie	310,73
1075	1299	1457	Gardeja	pomorskie	307,80
1303	1239	1458	Gidle	łódzkie	306,53
1501	1502	1459	Łambinowice	opolskie	304,29
1393	1465	1460	Sorkwity	warmińsko-mazurskie	300,22
1431	1461	1461	Brudzeń Duży	mazowieckie	299,22
1483	1435	1462	Rytro	małopolskie	298,62
1476	1438	1463	Pęcław	dolnośląskie	297,17
1116	1255	1464	Grabowiec	lubelskie	295,65
1291	1188	1465	Bielawy	łódzkie	293,61
1521	1490	1466	Rożwienica	podkarpackie	290,74
1290	1451	1467	Lipowiec Kościelny	mazowieckie	289,74
1508	1494	1468	Osiek Jasielski	podkarpackie	288,44
1342	1437	1469	Będków	łódzkie	287,86
1495	1515	1470	Grabów	łódzkie	287,03
1211	1390	1471	Dąbie	lubuskie	286,51
1386	1415	1472	Subkowy	pomorskie	285,87
1493	1491	1473	Bojadła	lubuskie	284,42
1499	1500	1474	Radgoszcz	małopolskie	283,03
1472	1478	1475	Kozłowo	warmińsko-mazurskie	281,92
941	1311	1476	Olszanka	opolskie	280,19
1244	1358	1477	Mietków	dolnośląskie	278,47
1330	1467	1478	Brzyska	podkarpackie	277,79
808	896	1479	Platerów	mazowieckie	277,52
1525	1528	1480	Wapno	wielkopolskie	267,19
1536	1527	1481	Grzmiąca	zachodniopomorskie	267,08
1470	1477	1482	Krzynowłoga Mała	mazowieckie	260,99
1083	1327	1483	Stężycza	lubelskie	260,58
1240	1466	1484	Tczów	mazowieckie	255,00
1530	1531	1485	Mędrzechów	małopolskie	254,20
1341	1378	1486	Janowo	warmińsko-mazurskie	253,76
1421	1518	1487	Brodnica	wielkopolskie	252,74

2017–2019	2018–2020	2019–2021	Gmina	Województwo	Średnie wydatki inwestycyjne per capita 2019–2021 (w zł)
1486	1476	1488	Olszanka	mazowieckie	248,79
1357	1347	1489	Lubsza	opolskie	247,12
964	1227	1490	Nowy Żmigród	podkarpackie	242,03
1492	1481	1491	Przeworno	dolnośląskie	239,05
1023	1314	1492	Sulików	dolnośląskie	237,75
1387	1410	1493	Bulkowo	mazowieckie	235,53
1462	1509	1494	Lelkowo	warmińsko-mazurskie	235,45
1468	1474	1495	Czernice Borowe	mazowieckie	235,06
1479	1511	1496	Radzanów	mazowieckie	230,94
1515	1526	1497	Bytnica	lubuskie	228,67
946	1219	1498	Wilczyn	wielkopolskie	224,91
1321	1421	1499	Zbójna	podlaskie	223,34
1322	1370	1500	Marianowo	zachodniopomorskie	222,65
1504	1523	1501	Pacyna	mazowieckie	220,59
1368	1495	1502	Sobienie-Jeziory	mazowieckie	216,91
1513	1513	1503	Brzeźnica	lubuskie	216,88
1517	1525	1504	Sierpc	mazowieckie	216,50
1498	1512	1505	Szczawin Kościelny	mazowieckie	214,54
1531	1516	1506	Markusy	warmińsko-mazurskie	210,01
755	1352	1507	Ulhówek	lubelskie	209,01
1444	1524	1508	Krupski Młyn	śląskie	208,34
1529	1503	1509	Dubienka	lubelskie	207,41
1527	1529	1510	Warnice	zachodniopomorskie	195,72
1534	1530	1511	Rąbino	zachodniopomorskie	194,25
1523	1521	1512	Siemysł	zachodniopomorskie	180,38
1318	1427	1513	Kuczbork-Osada	mazowieckie	173,19
1396	1458	1514	Sawin	lubelskie	168,71
1503	1506	1515	Nozdrzec	podkarpackie	167,52
1402	1520	1516	Stupca	wielkopolskie	161,04
950	1324	1517	Wilczęta	warmińsko-mazurskie	152,78
1279	1471	1518	Kondratowice	dolnośląskie	150,70
1533	1532	1519	Osieczna	pomorskie	132,21
629	1183	1520	Brody	lubuskie	129,52
1524	1522	1521	Bielice	zachodniopomorskie	118,25
545	935	1522	Raciążek	kujawsko-pomorskie	94,57
1526	1533	1523	Czernichów	śląskie	49,02

WYBRANE ZE WSPÓLNOTY

Cotygodniowy newsletter z najciekawszymi materiałami z Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”, „Wspólnoty Mieszkaniowej” i „Pracownika Samorządowego”.

Co tydzień, specjalnie dla Państwa, nasi redaktorzy przygotowują wybór tekstów z czasopism wydawanych przez spółkę Municipium, wzbogacony o najświeższe wiadomości oraz informacje o najbliższych szkoleniach i konferencjach.

Aby otrzymywać newsletter „Wybrane ze Wspólnoty”, napisz do nas:
newsletter@wspolnota.org.pl